

הזֹהַר הַקָּדוֹשׁ

זֹהַר מִקֶּטֶץ

The Holy Zohar

Zohar Miketz

With English commentary by Zion Nefesh

Based on Zohar Hasulam, and the teachings of Rabbi Yehuda Halevi Ashlag

DailyZohar 2020 edition

** This is the first and an unedited edition. Please forgive any mistakes and share your comments by email to zion@dailyzohar.com

Future editions may include additional commentaries published on DailyZohar.com.

Copyright © 2020 DailyZohar.com, Zion Nefesh. All rights reserved.

You may share this file with your friends exactly AS IS. No change is allowed. You may print one copy for personal use and study. Reproduction and distribution beyond personal use of this file or parts of it without written permission is prohibited.

1. ויהי מקץ, רבי חייא פתח ואמר, (איוב כח) קץ שם לחשך ולכל תכלית הוא חוקר אבן אפל וצלמות. הפסוק הזה נתבאר, קץ שם לחשך – זהו הקץ של השמאל, שהוא משוטט בעולם ומשוטט למעלה, ועומד לפני הקדוש ברוך הוא ומסטיין ומקטרג על העולם, והרי נתבאר. ולכל תכלית הוא חוקר – שהרי כל מעשיו אינם לטוב, אלא תמיד לבלות ולעשות בליה בעולם.

2. אבן אפל וצלמות – זו אבן נגף שבה נכשלים הרשעים, ועומדת בזה שנקראת (שם י') ארץ עפתי כמו אפל. בא ראה, יש ארץ חיים למעלה, וזו היא ארץ ישראל. [ויש ארץ למטה, ונקראת] אפל וצלמות. אפל שיצאה מארץ עפתי. מהו אפל וצלמות? זהו הקץ, שהוא מצד של החשך, והמת הזקב, והנה נתבאר.

3. בא ראה כמה יש לבני אדם להתבונן בעבודת הקדוש ברוך הוא ולהשתדל בתורה ימים ולילות כדי שידעו ויסתכלו בעבודתו, שהרי התורה מכריזה בכל יום לפני האדם ואומרת: (משלי ט) מי פתי יסר הנה חסר לב ואמרה לו, והרי בארנו את הדברים.

1. ויהי מקץ, רבי חייא פתח ואמר, (איוב כח) קץ שם לחשך ולכל תכלית הוא חוקר אבן אפל וצלמות, האי קרא אתמר. קץ שם לחשך, דא איהו קץ דשמאלא, דאיהו שאט בעלמא, ושאט לעילא, וקיימא קמי קודשא בריה הוא, ואסטי, וקטריג על עלמא, והא אתמר. ולכל תכלית הוא חוקר, דהא כל עובדוי לאו אינון לטב, אלא לשיצאה תדיר ולמעבד בליה בעלמא.

2. אבן אפל וצלמות, דא אבן נגף, דבה כשלין זויבין, וקיימא בהאי דאקרי, (איוב י') ארץ עפתי כמו אפל. תא וזוי, אית ארץ זויים לעילא, והאי איהו ארץ ישראל. (ד"א ואית ארץ לתתא ונקרא) אפל וצלמות, אפל דנפקא מארץ עפתי. מאי (ו"א ארץ) אבן אפל וצלמות, דא הוא קץ דאיהו מסטרא דחשך, וזהמא דדהבא, והא אתמר.

3. תא וזוי, כמה אית לון לבני נשא לאסתכלא בפולחנא דקודשא בריה הוא, ולאשתדלא באורייתא ימא וילי. בגין דינדעון ויסתכלון בפולחניה. דהא אורייתא איהי מכרזא בכל יומא קמיה דבר נש ואמרה, (משלי ט) מי פתי יסור הנה ויסר לב ואמרה לו, והא אוקימנא מלי.

Genesis 41:1

”ויהי, מקץ שנתים ימים; ופרעה חלם, והנה עמד על-היאר”

“At the end of two full years, Pharaoh dreamed: and, behold, he stood by the river.”

Job 28:3

”קץ, שם לחשך, ולכל-תכלית, הוא חוקר: אבן אפל וצלמות”

“He puts an end to darkness, And to the farthest limit he searches out The rock in gloom and shadow of death.”

“The end” is the end of the Left that is not included with the Right. It is Satan and the Angel of Death. He is all over the world, searching for people and encouraging them to sin and fall off the path. Then he stands in front of the Holy One Blessed be He and prosecutes them. All his actions are meant to bring an end to the souls of people.

“The Rock” is the stumbling stone that Satan puts in front of us.

The name of the portion, ‘Miketz’, means ‘at the end’. The Zohar connects it to the control of the other side, which is Satan and Death. Pharaoh represents the control of the other side of the world.

The Torah story that begins with Miketz describes the events leading to the Redemption of the Israelites. From slavery to Egypt, the control of the other side, to freedom and the receiving of the Torah.

The sages tell us that the Final Redemption will be similar in the process but with greater miracles.

4. וכשֶׁאָדָם מִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה וְנִדְבֵק בָּהּ, זוֹכֵה לְהִתְחַזֵּק בְּעֵץ הַחַיִּים, שְׂכָתוֹב (שם ג) עֵץ חַיִּים וְגו'. וְבֹא וְרֹא, כְּשֶׁאָדָם מִחְזִיק בְּעֵץ הַחַיִּים בְּעוֹלָם הַזֶּה, הוּא מִחְזִיק בּוֹ לְעוֹלָם הַבָּא. שֶׁהָרִי כְּמוֹ הַנִּשְׁמוֹת יוֹצְאוֹת מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, כִּד מְתַקְנֹת לָהֶן דְּרָגוֹת לְעוֹלָם הַבָּא.

5. בֹּא רֹא, עֵץ הַחַיִּים הוּא בְּכַמָּה דְּרָגוֹת נִפְרָדִים זֶה מִזֶּה, וְכֵלֵם אֶחָד. שֶׁהָרִי בְּעֵץ הַחַיִּים יֵשׁ דְּרָגוֹת אֵלּוּ עַל אֵלּוּ, עֲנָפִים וְעָלִים, קַלְפוֹת, וְגוֹף הָאֵילָן, שְׂרָשִׁים, וְהַבֵּל הוּא הָאֵילָן. כְּמוֹ כֵּן כָּל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, הוּא נִתְקֵן וּמִתְחַזֵּק בְּעֵץ הַחַיִּים.

6. וְכָל בְּנֵי הָאָמוּנָה, יִשְׂרָאֵל, כֻּלָּם מִתְגַּבְּרִים בְּעֵץ הַחַיִּים, כֻּלָּם אֲחוּזִים בְּעֵץ מִמֶּשׁ, מִהֶם בְּאוֹתוֹ הַגּוֹף שָׁבוּ, מִהֶם אֲחוּזִים בְּעֲנָפִים, מִהֶם בְּעָלִים, מִהֶם בְּשְׂרָשִׁים. נִמְצְאוּ שְׂכָלֵם אֲחוּזִים בְּעֵץ הַחַיִּים. וְאוֹתָם שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה, כֻּלָּם אֲחוּזִים בְּגוֹף הָאֵילָן. וּמִשּׁוֹם כֵּן מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, הוּא אֲחוּז בְּכָל, וְהָרִי פֶּרֶשִׁיָּה וְנִתְבָּאֵר.

4. וְכִד בְּרִי נֵשׁ אֲשֶׁתִּדְּל בְּאוֹרֵייתָא, וְאִתְדְּבֵק בָּהּ, זְכִי לְאִתְתַּקֵּפָא בְּאֵילָנָא דְּזוּזִי, דְּכִתִּיב, (מְשָׁלִי ג) עֵץ זִוּיִים וְגו'. וְתָא זִוּזִי, כִּד בְּרִי נֵשׁ אִתְתַּקֵּף בְּאֵילָנָא דְּזוּזִי בְּהָאֵי עֲלָמָא, אִתְתַּקֵּף בֵּיהּ לְעֲלָמָא דְּאִתִּי. דְּהָא כִּד נִשְׁמִיתִין נִפְקִין מִהָאֵי עֲלָמָא, הִכִּי אִתְתַּקֵּן לְהוּ דְּרָגִין לְעֲלָמָא דְּאִתִּי.

5. תָּא זִוּזִי, אֵילָנָא דְּזוּזִי, אִיהוּ בְּכַמָּה דְּרָגִין מִתְפָּרֶשֶׁן דָּא מִן דָּא, וְכִלְהוּ זוּד. דְּהָא בְּאֵילָנָא דְּזוּזִי אִית דְּרָגִין אֵלּוּ עַל אֵלּוּ. עֲנָפִין, וְעָלִין, קַלִּפִּין, (ו"א נופא) גּוֹפָא דְּאֵילָנָא, שְׂרָשִׁין. וְכֵלֵם הוּא אֵילָנָא. כְּזוּזָא דָּא, כָּל מָאן דְּאֲשֶׁתִּדְּל בְּאוֹרֵייתָא, אִיהוּ אִתְתַּקֵּן וְאִתְתַּקֵּף בְּאֵילָנָא דְּזוּזִי.

6. וְכָל בְּנֵי דְּמִהִימְנוּתָא יִשְׂרָאֵל, כֻּלְהוֹן מִתְתַּקְּפִין בְּאֵילָנָא דְּזוּזִי, כֻּלְהוֹן אֲזוּיִדִּין בְּאֵילָנָא מִמֶּשׁ. מִנְהוֹן בְּהִיּוּא (ו"א נופא) גּוֹפָא דְּבֵיהּ, מִנְהוֹן אֲזוּיִדִּין בְּעֲנָפִין, מִנְהוֹן בְּעָלִין, מִנְהוֹן בְּשְׂרָשִׁין. אֲשֶׁתְּכוּזוּ דְּכִלְהוּ אֲזוּיִדִּין בְּאֵילָנָא דְּזוּזִי. וְאֵינוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרֵייתָא (דף קצג ע"ב) כֻּלְהוּ אֲזוּיִדִּין בְּגּוֹפָא דְּאֵילָנָא. וּבְגִין כֵּן מָאן דְּאֲשֶׁתִּדְּל בְּאוֹרֵייתָא, אִיהוּ אֲזוּיִד בְּכֵלֵם, וְהָא אוֹקְמוּהָ וְאִתְמַר.

The Zohar reveals that when a person strengthens himself with connection to the Torah that is Zeir Anpin, he connects to the Tree of Life.

Proverbs 3:18

”עֵץ-חַיִּים הִיא, לַמַּחְזִיקִים בָּהּ; וְתַמְכִּיהָ מֵאֲשֶׁר”

“She is (the Torah) a tree of life to those who lay hold of her; those who support her are called blessed.”

There are many levels in the Tree of Life. There are leaves, branches, bark, husk, trunk, and roots. All of these are parts of the Tree. Those who study the Torah correct themselves and draw strength from the Tree of Life.

All the Israelites with faith in the Torah hang on the Tree of Life. Some in the body of the tree, some in the branches, leaves, roots and other parts of the Tree. Those who dwell in the deep Torah study, hold to the body of the Tree and that is like they are part of the whole Tree.

In the previous study (DZ 1692) we learned that the negative side gets stronger before the end. The Zohar continues here to teach us the ways to immune ourselves and connect to the Tree of Life that doesn't have 'End'.

The whole purpose of Torah study is to support our connection to the Tree of Life, draw strength from it, work on our correction process and prepare our souls for 'The End'. The End is the fight against the negative side. It must be done through the process of revealing light. We can not fight the angel of death by killing all that we think is negative. These actions increase the power of the angel of death. Only when we strengthen our soul with greater light we can push away the darkness of the other side, Satan and death.

With every study, we reveal another type of light and connect to a different part of the Tree of Life. The verses that we study through the Zohar connect our souls to leaves, branches, roots and other parts of the Tree. Spiritual light doesn't come just from the Ana B'Koach and the 72 names. Continuous study of every part of the Torah and Zohar gives us a wide range of Lights that supports all levels of our corrections and increase the light radiating from our souls. It gives us the ability to remove darkness from our lives and from the world.

This process prepares us for the end of 'The End' when death is swallowed forever and those who are holding strong to the Tree of Life will merit resurrection and Immortality. Isaiah 25:8

”בלע המות לנצח, ומחה אדני יהוה דמעה מעל כל-פנים; וחרפת עמו, יסיר מעל כל-הארץ-כי יהוה, דבר.”

“He will swallow up death forever; and YHVH GOD will wipe away tears from all faces, and the reproach of his people he will take away from all the earth, for YHVH has spoken.”

Proverbs 3:18 “She is (the Torah) a tree of life to those who lay hold of her; those who support her are called blessed.”

‘Those who support her’ are those who go beyond the study and help in spreading its Light. They will have greater merit in the world to come. The secret in ותמקיה מאשר, equal תומך מראש יה equal. It means that the support comes from the upper levels of Chokmah, Binah and Da'at.

Study the Torah through the Zohar, share your studies and give a tithe to remove the aspect of death from your life.

7. ויהי מקץ, מה זה מקץ? רבי שמעון אומר, המקום שאין בו זכירה, וזהו קץ השמאל. מה הטעם? משום שכתוב (בראשית מ) כי אם זכרתני אתה באשר ייטב לך. וכי כך ראוי ליוסף הצדיק שהוא אומר כי אם זכרתני אתה? אלא כיון שהסתכל יוסף בחלומו, אומר, ודאי חלום של זכירה הוא, והוא טעה בזה, שהרי הכל היה בקדוש-ברוך-הוא.

8. ועל כן המקום שהיתה בו שכחה, עמד לפניו. מה כתוב? ולא זכר שר המשקים את יוסף וישכחוהו. כיון שאמר ולא זכר שר

7. ויהי מקץ, מאי מקץ. רבי שמעון אומר, אתה דלית בזה זכירה, ודא הוא קץ דשמאלא. מאי טעמא, בגין דכתיב, (בראשית מ) כי אם זכרתני אתה באשר ייטב לך. וכי הכי אתנוזי ליה ליוסף צדיקא, דאיהו אומר כי אם זכרתני אתה. אלא כיון דאסתכל יוסף בזולמיה. אומר, ודאי זולמא דזכירה איהו. ואיהו טעה בהאי, דהא ביה בקודשא בריך הוא הוי כלא.

8. ועל דא אתר דהוה ביה נשיו קם קמיה, מה כתיב ולא זכר שר המשקים את יוסף וישכחוהו. כיון דאמר ולא זכר שר המשקים, מהו וישכחוהו. אלא

המשקים, מה זה וישכחה? אלא וישכחהו, המקום שיש בו שכחה, וזהו הקץ של צד החשך. שנתים ימים, מה זה שנתים? ששבה הדרגה לדרגה שיש בה זכירה.

9. ופרעה חלם והנה עמד על היאר. זה היה החלום של יוסף, משום שכל נהר הוא של יוסף הצדיק, וזהו הסוד שמי שרואה נהר בחלום רואה שלום, שכתוב (ישעיה 10) הנני נטה אליה בנהר שלום.

Genesis 40:23

”ולא-זכר שר-המשקים את-יוסף, וישכחהו.”

“Yet the chief butler did not remember Joseph, and he forgot him”

Rabbi Shimon explains that ‘the End’ is a place where there is no ‘remembrance’, ‘זכירה’. The root of this word is ‘זכר’, ‘male’. It represents the connection to the Light and Zeir Anpin, who is the ‘son’ of the Father (Chokmah) and the Mother (Binah).

Joseph made a mistake when he asked the Pharaoh’s butler to ‘remember’ him. He saw in the butler’s dream three branches of vine and he assumed that the energy of the dream already transferred to the physical level so he relied on the butler to connect him to Pharaoh. That brought ‘forgetfulness’ that is from the side of the Klipah. This Klipah is like a black color that swallows the light that comes to it and creates the aspect of ‘forgetfulness’.

Rabbi Shimon reveals that Joseph’s mistake gave control to the Klipah. Joseph and Pharaoh had to wait two years to restore the ‘remembrance’, bring the light back into the process and continue with God’s plan.

Each time we see a word in the Torah with the root ‘זכר’, ‘male’, we should remember that it is related to the light of Zeir Anpin. The famous remembrance is from the ten Commandments, ‘Remember the Shabbat’. After six days of work, we have the opportunity to ‘connect’ to the light of Shabbat.

10. ויהי מקץ שנתים. רבי חייא פתח ואמר, (משלי כט) מלך במשפט יעמיד ארץ ואיש תרומות יחרסנה. בא ראה, כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם העליון, התקין הכל בראוי, והוציא אורות עליונים מאירים לכל הצדדים, והכל הוא אחד. וברא שמים שלמעלה, וארץ שלמעלה, לתקן כלם יחד לתועלתם של התחתונים.

11. בא ראה, מלך במשפט יעמיד ארץ, מי המלך? זה הקדוש ברוך הוא. במשפט – זה יעקב, שהוא הקיים של הארץ, ועל בן ו’ נאזנית מה העליונה, ה’ התחתונה נאזנית מן ו’, שקיים הארץ הוא במשפט,

וישכחהו אתר דאית ביה שכחה, ודא הוא קין הסטרא דחשך. שנתים ימים, מאי שנתים. דתב דרגא, לדרגא דאית ביה זכירה.

9. ופרעה חלם והנה עומד על היאר, דא חלום דיוסף היה. בגין דכל נהר, דיוסף הצדיק איהו. ורוא דא הוי, האי מאן דחומי נהר בחלום, חומי שלום. דכתיב, (ישעיה 10) הנני נוטה אליה בנהר שלום:

10. ויהי מקץ שנתים. רבי חייא פתח ואמר, (משלי כט) מלך במשפט יעמיד ארץ ואיש תרומות יחרסנה. תא וזוי, כד ברא קודשא בריך הוא עלמא עלאה, אתקין כלל כדקא יאות, ואפיק גהורין עלאין מנהרין לכל סטריין, וככל איהו זוד. וברא שמים דלעילא וארץ דלעילא, לאתתקנא כלהו כוזרא, לתועלתא דתתאי.

11. תא וזוי, מלך במשפט יעמיד ארץ. מאן מלך, דא קודשא בריך הוא. במשפט, דא יעקב, דאיהו קיומא דארעא. ועל דא, ו’ אתון מן ה’ עלאה, ה’

שְׁהָרִי הַמְשַׁפֵּט יַעֲמִיד אֶרֶץ בְּכָל תַּקְוָנָהּ וְזוֹ
אוֹתָהּ.

תִּתְּאֶה אֶתְוֹנֶת בֵּין ו', דְּקִיּוּמָא דְּאַרְעָא אִיהוּ בְּמִשְׁפָּט.
דִּהָא מִשְׁפָּט יַעֲמִיד אֶרֶץ בְּכָל תַּקְוָנָהּ, וְזוֹ לָהּ.

12. דְּבַר אַחֵר, מֶלֶךְ – זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא. בְּמִשְׁפָּט – זֶה יוֹסֵף. יַעֲמִיד אֶרֶץ –
שְׂכֵתוֹב (בְּרֵאשִׁית מֵא) וְכָל הָאָרֶץ בָּאוּ
מִצְרִימָה לְשֹׁבֵר אֶל יוֹסֵף. וּמִשּׁוּם שֶׁהַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא הִתְרַצָּה בִּיעָקֹב, עָשָׂה אֶת יוֹסֵף
שְׁלִיט עַל הָאָרֶץ.

12. דְּבַר אַחֵר, מֶלֶךְ, דָּא קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא.
בְּמִשְׁפָּט, דָּא יוֹסֵף. יַעֲמִיד אֶרֶץ, דְּכֵתִיב (בְּרֵאשִׁית
מֵא) וְכָל הָאָרֶץ בָּאוּ מִצְרִימָה לְשֹׁבֵר אֶל יוֹסֵף. וּבְגִין
דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְרַעֵי בֵּיהּ בִּיעָקֹב, עָבַד לֵיהּ
לְיוֹסֵף שְׁלִיטָא עַל אֶרֶץ.

Proverbs 29:4

”מֶלֶךְ–בְּמִשְׁפָּט, יַעֲמִיד אֶרֶץ”

“By justice a king builds up the land,”

‘King’ is the Holy One Bless be He, that is Binah where the creating and life force comes to the world. ‘Justice’, ‘משפט’, represents the balance of the Central Column, Zeir Anpin, Jacob.

The Light from Binah comes to the world through Zeir Anpin that sustains Malchut.

The first verse of the Torah conceals endless secrets among them the code letters for heaven and earth as we see below.

Genesis 1:1

”בְּרֵאשִׁית, בָּרָא אֱלֹהִים, אֶת הַשָּׁמַיִם, וְאֶת הָאָרֶץ”

“In the beginning God created the ה heaven ו and the ה earth.”

The letters הוה HVH are from the YHVH name.

The King, Binah, provides light to sustain the lower levels

Heavens (Holy One Bless be He)

Process

Zeir Anpin, the process that channels the Light from Binah to Malchut. Must be in balance to channel the light of Chassadim to the lower level.

Earth

Malchut, which is the lower level and everything in it must have connection to the light from above to sustain its existence.

The literal meaning of הוה HVH is “present” (time, now) and ‘presence’ (existence).

13. רבי יוסי אומר, מלך – זה יוסף. במשפט יעמיד ארץ – זה יעקב. שהרי עד שלא בא יעקב למצרים, לא היה קיים בארץ מתוך הרעב. בין שבא יעקב למצרים, בזכותו הסתלק הרעב והתקיימה הארץ.

14. דבר אחר, מלך במשפט יעמיד ארץ – זה דוד המלך, שכתוב (שמואל ב ח) ויהי דוד עשה משפט וצדקה לכל עמו, והוא קים את הארץ, ובזכותו עמדה לאחר מכן. ואיש תרומות יהרסנה – זה רחבעם.

15. בא ראה, הקדוש ברוך הוא, בשביל הצדיקים, אף על גב שפרענות נגזרה על העולם, היא מתעכבת בגללם ולא שולטת על העולם. כל ימי דוד המלך התקיימה הארץ בגללו. לאחר שמת, התקיימה בזכותו, שכתוב (מלכים ב כ) וגנתי על העיר הזאת להושיעה למעני ולמען דוד עבדי. כמו כן כל ימי יעקב וכל ימי יוסף לא שלטה הפרענות בעולם.

16. בא ראה, מלך במשפט יעמיד ארץ – זה יוסף. ואיש תרומות יהרסנה – זה פרעה, שהרי משום שהקשה את לבו לקדוש-ברוך-הוא, החרב את ארץ מצרים. ובראשונה על ידי יוסף התקיימה הארץ, באותו החלוש שחלם, שכתוב ויהי מקץ שנתים ימים וגו'.

13. רבי יוסי אומר, מלך, דא יוסף. במשפט יעמיד ארץ, דא יעקב. דהא עד לא אתא יעקב למצרים, לא הוה קיימא בארעא, מוּו כפנא. כיון דאתא יעקב למצרים, בזכותיה אסתלק כפנא, ואתקיים ארעא.

14. דבר אחר, מלך במשפט יעמיד ארץ, דא דוד מלכא, דכתיב, (שמואל ב ח) ויהי דוד עושה משפט וצדקה לכל עמו, ואיהו קיים ארעא, ובזכותיה קיימא לבתר דנא. ואיש תרומות יהרסנה, דא רוזבעם.

15. תא וזוי, קודשא בריך הוא בגיניהון דצדיקיא, אף על גב דפורענותא אתגזר על עלבא, מתעכבא בגיניהון ולא שלטא על עלבא. כל יומיו דדוד מלכא אתקיימא ארעא בגיניה, לבתר דמית אתקיימא בזכותיה. דכתיב, (מלכים ב כ) וגנתי על העיר הזאת להושיעה למעני ולמען דוד עבדי. כזוונא דא, כל יומיו דיעקב וכל יומיו דיוסף, לא שלטא פורענותא בעלבא.

16. תא וזוי, מלך במשפט יעמיד ארץ, דא יוסף. ואיש תרומות יהרסנה, דא פרעה. דהא בגין דאקשי לביה לזבי דקודשא בריך הוא, זריב ארעא דמצרים. ובקדמיתא על ידי דיוסף אתקיים ארעא בההוא זולמא דזולם. דכתיב, ויהי מקץ שנתים ימים וגו'.

Proverb 29:4

”מלך-במשפט, יעמיד ארץ; ואיש תרומות יהרסנה”

“By justice a king builds up the land, but he who expects gifts tears it down.”

The Zohar explains that ‘the King’ is Joseph, who was second to Pharaoh. ‘Justice’ is Jacob because the central column is called ‘Justice’ for its balance. ‘builds the land’ is Jacob that when he came down to Egypt the famine stopped. During the life of Joseph and Jacob, there was no chaos in the world.

Another aspect of ‘The King’ is David, the one who ‘builds the Land’.

2 Samuel 8:15

”וַיִּמְלֹךְ דָּוִד, עַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל; וַיְהִי דָוִד, עֹשֶׂה מִשְׁפָּט וַיְצַדֵּקָהּ-לְכָל-עַמּוֹ”

“So David reigned over all Israel; and David administered justice and righteousness for all his people.”

‘he who expects gifts tears it down’ is his grandson, Rehoboam, that with his great selfish desires destroyed and tore the kingdom apart, letting the Assyrians come and easily scatter the 10 tribes throughout the world.

‘he who expects gifts’ is the aspect of those who claim ‘entitlements’. They expect God to follow and abide by their desires. Pharaoh was the one that tore down his kingdom. He didn’t accept the existence of YHVH and his heart was hardened. Because of that, he brought destruction and end to the control of Egypt over the world.

Lesson: God’s ‘gifts’ must be earned. They will come if we have the merit for them. Many of us expect God to fulfill our wishes and desires because we did something positive. We can’t tell how much we destroyed in previous lives. We can pray, beg, cry and ask for free gifts but we can never demand as if we are entitled to any kind of fulfillment. No matter how easy or hard is our lives, we should focus on building ourselves and others until our last breath.

Proverbs 15:27

”עֹכֵר בֵּיתוֹ, בּוֹצֵעַ בָּצַע; וְשׂוֹנֵא מַתָּנָה יִחְיֶה”

“The greedy bring ruin to their households, but the one who hates gifts will live.”

17. וַיְהִי מִקֵּץ וָגו'. רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר, (תהלים יח) חִי ה' וּבְרוּךְ צוּרֵי וְיָרוֹם אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי. אֱלֹהֵי כְּתוֹב בְּיָוִי. הַפְּסוּק הַזֶּה יֵשׁ לְהַתְּבוֹנֵן בּוֹ, חִי ה' – זֶה חִי, צָדִיק יְסוֹד הָעוֹלָם, שֶׁנִּקְרָא חִי הָעוֹלָמִים. וּבְרוּךְ צוּרֵי – זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (שם קמד) בְּרוּךְ ה' צוּרֵי, וְזֶה הָעוֹלָם שֶׁמִּתְקַיֵּם עַל הַצָּדִיק הַזֶּה. וְיָרוֹם אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי. וְיָרוֹם – זֶה הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן. אֱלֹהֵי בּוֹא'וֹ זֶה שָׁמַיִם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם קטז) הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לֵה'.

17. וַיְהִי מִקֵּץ וָגו'. רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר, (תהלים יח) חִי ה' וּבְרוּךְ צוּרֵי וְיָרוֹם אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי. אֱלֹהֵי כְּתוֹב, בְּיָוִי. הָאִי קָרָא אֵת לְאַסְתַּכְלָא בֵּיתָה. זִי יי, דָּא זִי צָדִיקָא יְסוֹדָא דְעָלְמָא, דָּאקָרִי זִי דְעָלְמִין. וּבְרוּךְ צוּרֵי, דָּא (ס"א הוּד) הוּא דְכְּתִיב (תהלים קמד) בְּרוּךְ ה' צוּרֵי, וְדָא עָלְמָא דְאַתְקִיָּים עָלֶיהָ צָדִיקָא דָּא. וְיָרוֹם אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי. וְיָרוֹם דָּא עָלְמָא עָלְמָא. אֱלֹהֵי בּוֹא'וֹ, דָּא שָׁמַיִם, כְּמָה דְאַתָּה אָמַר, (תהלים קטז) הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לֵי.

18. בָּא רָאָה, [כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר] (שם סח) בְּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמֹס לָנוּ. בְּרוּךְ אֲדֹנָי, בְּאֶלְיָף דְּלִית נֹי"ד, וְהַפְּסוּק הַזֶּה הוּא סוּד הַחֲכָמָה. יוֹם יוֹם – אֵלּוּ שְׁנֵתִים יָמִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים. וּפְרָעָה חָלַם וְהָנָה עֹמֵד עַל הַיָּאָר – סוּד הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, זֶה יוֹסֵף, שֶׁנֶּהָר [שְׁכָל הַנָּהָר] הַזֶּה הוּא יוֹסֵף הַצָּדִיק.

18. תָּא זִוְוִי, (כְּמָה דָּאֵת אָמַר) (תהלים סח) בְּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמֹס לָנוּ. בְּרוּךְ אֲדֹנָי, בְּאֶלְיָף דְּלִית נֹי"ד, וְהָאִי קָרָא רָאָה דְּוִזְכְּמָתָא אִיהוּ. יוֹם יוֹם, אֵלּוּ שְׁנֵתִים יָמִים, כְּמָה דְאַתָּה אָמַר (דף קצד ע"א) וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפְרָעָה זִוְוִלָּם וְהָנָה עֹמֵד עַל הַיָּאָר, רָאָה אִיהוּ, כְּמָה דְאַתְבָּר דָּא יוֹסֵף. דְּנִהָר (ס"א דָּכָל נהר) דָּא, יוֹסֵף הַצָּדִיק הוּא.

19. וְהָנָה מִן הַיָּאָר עָלִית שְׁבַע פָּרוֹת יְפוֹת מִרְאָה וּבְרִיאֹת בְּשָׂר וַתִּרְעִינָה בְּאָחוּ. וְהָנָה מִן הַיָּאָר, שֶׁהָרִי מִהֶנָּה הָנָה מִתְּבָרְכוֹת כָּל

19. וְהָנָה מִן הַיָּאָר עוֹלֹת שְׁבַע פָּרוֹת יְפוֹת מִרְאָה וּבְרִיאֹת בְּשָׂר וַתִּרְעִינָה בְּאָחוּ. וְהָנָה מִן הַיָּאָר, דְּהָא

אותן הדרגות שלמטה, משום שאותו נהר
ששופע ויוצא הוא משקה וזן את הכל,
ויוסף הוא נהר שתתפרד כל ארץ מצרים
בשבילו.

מנהר דא אתפרקאן כל אינון הרגין דלתתא. בגין
דההוא נהר דנגיד ונפיק, איהו אשקי וזן לכלא.
ויוסף איהו נהר, לאתפרקא כל ארעא דמצרים
בגיןיה.

Psalms 18:47

”חי-יהוה, וברוך צורי; וירום, אלוהי ישעי”

”YHVH lives, and blessed be my creator; And exalted be the God of my salvation,”

Rabbi Elazar, the son of Rabbi Shimon, opens this Zohar study by quoting this verse and suggests to have a deep look into it.

He explains that YHVH lives (חי) are the aspect of Yessod of Zeir Anpin, the foundation of the world. Yessod brings life to the entire world.

‘Blessed be my Creator ‘צורי’ is the reference to the female aspect of the created world. Binah, ‘the Creator’, brings life force and blessing to the world.

The word צורי, loosely translated as ‘Creator’ but the meaning is ‘former’ as in the one who formed it. צור is the formed state and therefore a female aspect of the Light.

Rabbi Elazar explains the path of the light from Binah through Zeir Anpin to Yessod. Yessod brings everything to life when he delivers the light of Binah to Malchut. Yessod is the power that ‘forms’ new forms (creations) in the world of Malchut.

Genesis 1:27

”ויברא אלהים את-האדם בצלמו, בצלם אלהים ברא אתו: זכר ונקבה, ברא אתם”

”So God created man in his own image, in the image of God he created him; male and female he created them.”

Genesis 2:7

”וַיִּצֹר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם, עָפָר מִן-הָאֲדָמָה, וַיִּפַּח בְּאַפִּיו, נִשְׁמַת חַיִּים; וַיְהִי הָאָדָם, לְנֶפֶשׁ חַיָּה.”

”Then YHVH God formed man of dust from the ground, and breathed into his nostrils the breath of life; and man became a living being.”

In the first verse, we read that God ‘Created’ man in his own image. That was a true creation because it was the initial spiritual state in the level of Binah.

In the second verse, we read that God ‘formed’ man from the dust of the earth. We learn from this that the use of ‘form’ is about taking from an existing source (dust of the earth= existing matter) and form new shapes.

The source is always Binah, the process is Zeir Anpin and the outcome is manifested in Malchut.

This is an important study because everything in this world and life follows this principle.

We never create in this world but we can form from existing matter. Everything new in this world existed at the time of Creation. The most sophisticated electronic device is constructed from ancient materials formed into new shapes. All matter is in a constant cycle of transformation ‘dust from the ground’. The only things new are the ideas that come to our minds on how to form new things. That is the light from Binah, the thought process is the aspect of Zeir Anpin and the outcome is Malchut.

Lesson: to have the power to manifest in Malchut we must have a connection to Binah.

Using a process we draw it down to us through Zeir Anpin. We need the power of prayers to climb through Zeir Anpin to Binah and back with the light.

Psalms 127:1

”אם-יהוה, לא-יבנה בית- שןא עמלו בוניו בו”

”Unless YHVH builds the house, those who build it labor in vain.”

Without the spiritual connection, our work below can not have a strong 'form' and it will break sooner than later.

20. ובא ראה, אותו הנָהָר, שֶׁבַע דְּרָגוֹת נִשְׁקוֹת וּמִתְבָּרְכוֹת מִמֶּנּוּ, וְאֵלּוּ הֵם יְפוֹת מִרְאֵה וּבְרִיאוֹת בָּשָׂר. וְתִרְעִינָה בָּאָחוּ, בְּחִבּוּר וְאַחֻוָּה, שְׁאִין נִמְצָא בָּהֶם פְּרוּד וְכֻלָּם לִשְׁבַח עוֹמְדִים. שֶׁהֵנָּה כָּל שֶׁבַע הַדְּרָגוֹת הֵלְלוּ שְׁאֲמַרְנוּ הוּא סוּד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (אסתר ב) וְאֵת שֶׁבַע הַנְּעוּרוֹת הָרְאוּיוֹת לְתֵת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וְגו'. וְעַל כֵּן שֶׁבַע פְּרוֹת יְפוֹת מִרְאֵה, וּבְכִנּוּד זֶה כְּתוּב שֶׁבַע הַסְּרִיסִים הַמְּשֻׁרְתִּים אֶת פְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְגו'.

21. רבי יצחק אָמַר, שֶׁבַע הַפְּרוֹת הַטּוֹבוֹת הֵם דְּרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת עַל הָאֲחֵרוֹת, וְשֶׁבַע הַפְּרוֹת הָרְעוֹת – הַדְּרָגוֹת הָאֲחֵרוֹת שְׁלֵמָה. אֵלּוּ מִצַּד הַקִּדְשָׁה, וְאֵלּוּ מִצַּד הַטְּמֵאָה.

22. שֶׁבַע הַשִּׁבְלִים – רבי יהודה אָמַר, אֵלּוּ הָרְאוּנוֹת הֵן טוֹבוֹת, מִשּׁוּם שֶׁהֵן מִצַּד הַיָּמִין שְׁכָנוּת בּוֹ כִּי טוֹב, וְאֵלּוּ הָרְעִים הֵם לְמִטָּה מֵהֶם. שֶׁבַע הַשִּׁבְלִים הֵן מִצַּד הַשְּׁהִירָה, וְאֵלּוּ מִצַּד הַטְּמֵאָה, וְכָל הַדְּרָגוֹת עוֹמְדוֹת אֵלּוּ עַל אֵלּוּ וְאֵלּוּ כְּנֻגְדֵי אֵלּוּ, וְאֵת כֻּלָּם רָאָה פְּרַעֲה בְּחִלּוּמוֹ.

Genesis 41:2

”וַהֲנִה מִן-הַיָּאֵר, עֹלֹת שֶׁבַע פְּרוֹת, וּבְרִיאוֹת בָּשָׂר; וְתִרְעִינָה, בָּאָחוּ.”

“and behold, there came up out of the Nile seven cows attractive and plump, and they fed in the reed grass.”

Pharaoh saw in his dream the system of the Tree of Knowledge Good and Bad. The river is the aspect of Binah that nourishes the lower seven Sefirot. In the dream, the river represented Joseph, who will bring blessings to the land of Egypt.

The seven healthy fat cows represented the pure system and the seven ill and lean cows represented the impure system. Seeing both puzzled Pharaoh and he needed someone of a higher spiritual level to interpret it.

The dream was sent to Pharaoh by God to give Joseph an opportunity to become the channel of Yessod and control Malchut.

Because Joseph was successful in his work, he created the channel for us to receive spiritual and material nourishment.

20. וְתָא וְזוּי, הֵהוּא נָהָר, שֶׁבַע דְּרָגִין אֲתִשְׁקִיין וְאֲתִבְרָכֵן מִנִּיה, וְאֵלִין אֵינִין יְפוֹת מִרְאֵה וּבְרִיאוֹת בָּשָׂר. וְתִרְעִינָה בָּאָחוּ, בְּחִבּוּרָא בָּאָחוּוּתָא דְּכָל אֲשֵׁתִּכּוּז בְּהוּ פִּירוּדָא. וְכִלְהוּ לִשְׁבָּחוּ קַיִימִין, דְּהָא כָּל הַנִּי דְּרָגִין שֶׁבַע דְּקֶאֱמָרֵן, רָזָא אִיהוּ. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (אסתר ב) וְאֵת שֶׁבַע הַנְּעוּרוֹת הָרְאוּיוֹת לְתֵת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וְגו'. וְעַל דָּא שֶׁבַע פְּרוֹת יְפוֹת מִרְאֵה, וְלִקְבֹּל דָּא כְּתִיב שֶׁבַע הַסְּרִיסִים הַמְּשֻׁרְתִּים אֶת פְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְגו'.

21. רבי יצחק אָמַר, שֶׁבַע פְּרוֹת הַטּוֹבוֹת, דְּרָגִין אֵינִין עַלֵּאִין עַל אֲוִירִין. וְשֶׁבַע הַפְּרוֹת הָרְעוֹת, דְּרָגִין אֲוִירִין דְּלִתְתָּא. אֵלִין מִסְטָרָא דְּקִדְשָׁה, וְאֵלִין מִסְטָרָא דְּמִסְאָבָא.

22. שֶׁבַע הַשִּׁבְלִים, רבי יהודה אָמַר, אֵלִין קְדָמָא אֵינִין טָבִין, בְּגִין דְּאֵינִין מִסְטָרָא דִּימִינָא דְּכְתִיב בֵּיה כִּי טוֹב. וְאֵלִין בִּישִׁין אֵינִין לְתֵתָא מִנִּיהוּ. שֶׁבַע הַשִּׁבְלִים אֵינִין מִסְטָרָא דְּדִכּוּי, וְאֵלִין מִסְטָרָא דְּמִסְאָבוּ, וְכִלְהוּ דְּרָגִין קַיִימִין אֵלִין עַל אֵלִין, וְאֵלִין לִקְבֹּל אֵלִין, וְכִלְהוּ קָא זִמָּא פְּרַעֲה בְּחִלְמִיה.

23. אמר רבי ייסא, וכי לאותו פרעה הרשע הראו לו את כל אלה? אמר לו רבי יהודה, כמותם ראה, שכמה דרגות על דרגות אלו בנגד אלו ואלו על אלו, והוא ראה באותן הדרגות שלמטה.

24. והנה שנינו, שהרי כמו שהוא האדם, כך מראים לו בחלומו, וכך רואה, וכך הנשמה עולה להביר, כל אחד ואחד כפי דרגתו בראוי לו, ומשום כך פרעה ראה בראוי לו, ולא יותר.

25. ויהי מקץ וגו'. רבי חזקיה פתח ואמר, (קהלת ג) לכל זמן ועת לכל חפץ ואמר, תחת השמים. בא ראה, כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא למטה, לכל שם עת וזמן קצוב. שם זמן לאור ולחשך, שם זמן לאור של שאר העמים, שהם שולטים עכשו על העולם, וזמן שם לחשכה, שהיא הגלות של ישראל תחת שלטונם. זמן שם הקדוש ברוך הוא לכל, ומשום כך לכל זמן ועת לכל חפץ. מה זה ועת לכל חפץ? זמן ועדן הוא לכל, לכל אותו הרצון שנמצא למטה.

23. אמר רבי ייסא, וכי למה הוא זוייבא דפרעה אוזוין ליה כל הני. אמר ליה רבי יהודה, כמוןא דלהון זומא. דכמה דרגין על דרגין, אלן ללכל אלן, ואלן על אלן, ואיהו זומא באינן דרגין דלתתא.

24. והא תנינן, דהא כמה דאיהו בר נש, הכי אוזוין ליה בזלמיה, והכי זומי. ונשמתא הכי סלקת לאשתמודעא. כל זור וזור כפום דרגיה כדקא זויי ליה, ובגין כך פרעה זומא כדקא זויי ליה, ולא יתיר:

25. ויהי מקץ וגו', רבי חזקיה פתח ואמר, (קהלת ג) לכל זמן ועת לכל חפץ תנוות השמים. תא זויי, כל מה דעבד קודשא בריך הוא לתתא, לכלא שויי זמנא וזמן קצוב. זמן שויי לנהורא ולזשוכא, זמנא שויי לנהורא דשאר עמין, דאינן שלטין השתא על עלמא. זמנא שויי לזשוכא, דאיהו גלותא דישראל תנוות שלטנותא דלהון. זמנא שויי קודשא בריך הוא לכלא, בגין כך לכל זמן ועת לכל חפץ. מאי ועת לכל חפץ. זמנא ועדן הוא לכלא, לכל ההוא רעיותא דאשתכחז לתתא.

The Zohar explains that even though Pharaoh saw the spiritual system he saw it on his level of wickedness.

When the soul of a person goes up during his sleep, it can see and understand only according to the spiritual level of the person.

In general, only 1 out of 60 dreams is a true message but if a person prepares himself for the night with proper meditation before he sleeps then his soul can ascend higher and get true and supporting messages.

How can we have better dreams with true messages?

Sleep is a rest for the soul and the body. The body can get rest while awake but the ultimate rest happens when Soul and body rest at night time.

When we sleep, the soul leaves the body and goes up for a spiritual evaluation of the day and the future and get the nightly energy recharged.

Dreams are the stories of what went on with the soul above. Sometimes in addition to daily processing, the soul receives messages about the future, giving her better guidance to do the spiritual work.

As preparation for the night's sleep, a person should be clean and relaxed. It is very important to relax the body. It can be done using slow-paced deep breathing and muscle relaxation while in bed.

It's also important to forgive and ask forgiveness to and from everyone you had an issue with during the day or recent past. If it happens that it's your last day in this life then forgiveness cleanses you from negativity.

Preparing the body helps it release the soul to go on to its nightly 'trips'. Scanning Zohar text adds spiritual garment for the soul and it gives additional spiritual boost and elevation.

When the body is not relaxed the souls can not elevate higher (restless sleep) and stays in the lower levels where negative entities roam. A relaxed body does not 'produce' energy for them to enjoy and they let the soul pass easily up where the process is easy and beneficial for the soul.

Additional reading:

Where will you travel tonight?

<http://dailyzohar.com/daily-zohar-1131-2/>

26. דְּבַר אַחֵר וְעַת לְכָל חֶפֶץ – מֵה זֶה עֵת? בְּכַתוּב (תהלים קיט) עֵת לַעֲשׂוֹת לַיהוָה הִפְרוּ תוֹרָתְךָ. וְכַתוּב (ויקרא יז) וְאֵל יָבֹא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ. וְהִיא הַדְּרָגָה הַמְּמֻנָּה, וְהִנֵּה פְּרִשׁוּת. וּמִשּׁוֹם כֵּךְ עֵת הוּא הַמְּמֻנָּה לְכָל חֶפֶץ תַּחַת הַשָּׁמַיִם. וְהִיא מִקֵּץ שְׁנָתִים יָמִים, מִהֲצַד שֶׁל אוֹתוֹ קֵץ הַחֲשָׁךְ רָאָה פְּרֻעָה בַּחֲלוּמוֹ, וּמִשָּׁם יָדַע וְהִתְגַּלָּה לוֹ אוֹתוֹ הַחֲלוּם.

26. דְּבַר אַחֵר וְעַת לְכָל חֶפֶץ, מֵאִי עֵת. כְּדֹכְתִּיב, (תהלים קיט) עֵת לַעֲשׂוֹת לַיהוָה הִפְרוּ תוֹרָתְךָ. וְכַתִּיב, (ויקרא יז) וְאֵל יָבֹא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ. וְאִיהוּ דְּרָגָא מְמֻנָּא, וְהָא אוֹקְמוּהָ. וּבְגִין כֵּךְ עֵת אִיהוּ מְמֻנָּא, לְכָל חֶפֶץ תַּחַת הַשָּׁמַיִם. וְהִיא מִקֵּץ שְׁנָתִים יָמִים, מִסְטָרָא דִּיהוָה קֵץ דְּחֻשָּׁךְ וְזִמְנָא פְּרֻעָה בְּזוֹלְמִיָּה, וּבִתְמֻן יָדַע וְאִתְגַּלִּי לִיהוָה וְזִלְמָא. וְהִיא בְּבִקֵּר וְתַפְעָם רוּחוֹ וְיִשְׁלַח וְיִקְרָא אֶת כָּל זִרְטָמִי מִצָּרִים וְאֶת כָּל זִרְטָמִיָּה וְגו'. וְתַפְעָם רוּחוֹ. מֵאִי וְתַפְעָם. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, הָא אוֹקְמוּהָ בְּפְרֻעָה כְּתִיב, וְתַפְעָם, וּבְנִבְכֻדְנָצַר כְּתִיב, (דניאל ב) וְתַתְּפָעָם, וְאוֹקְמוּהָ דִּיהוָה בְּפְרֻעָה כְּתִיב וְתַפְעָם, בְּגִין דִּיהוָה יָדַע וְזִלְמָא, וּפְשִׁירָא לָא הוּא יָדַע, אֲבָל נְבִיכְדְנָצַר, וְזִמְנָא וְזִלְמָא, וְזִמְנָא פְּשִׁירָא, וְאִתְנַשִּׁי כָלָא מְנִיָּה.

27. וְהִיא בְּבִקֵּר וְתַפְעָם רוּחוֹ וְיִשְׁלַח וְיִקְרָא אֶת כָּל זִרְטָמִי מִצָּרִים וְאֶת כָּל חֲכָמִיָּה וְגו'. וְתַפְעָם רוּחוֹ, מֵה זֶה וְתַפְעָם? רַבִּי יוֹסִי אָמַר, הִנֵּה פְּרִשׁוּת שְׁבַפְרֻעָה כְּתוּב וְתַפְעָם, וּבְנִבְכֻדְנָצַר כְּתוּב (דניאל ב) וְתַתְּפָעָם, וּבְאִירוּהָ שֶׁהִנֵּה בְּפְרֻעָה כְּתוּב וְתַפְעָם מִשּׁוֹם שֶׁהִיא יוֹדַע אֶת הַחֲלוּם, וְהִפְתָּרוֹן לֹא הָיָה יוֹדַע, אֲבָל נְבִיכְדְנָצַר רָאָה הַחֲלוּם וְרָאָה הִפְתָּרוֹן, וְהַכֵּל נִשְׁכַּח מִמֶּנּוּ.

27. אֲבָל תָּא זִוְי, וְתַפְעָם רוּחוֹ, כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (שופטים יג) לְפָעֵמוּ, דִּיהוָה אֶתִּי רוּחוֹ וְאִוִּיל, וְאֶתִּי וְאִוִּיל. וְלֹא הוּא מִתְיַשְׁבָּא עֲמִיָּה עֲדִיין כְּדָקָא יָאוּת. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שופטים יג) וְתַזּוּל רוּחוֹ יי לְפָעֵמוּ, דְּכִדִּין הוּא שִׁירוּתָא. אוֹף הָכָא רוּחוֹיָה אֶתְעַר בִּיָּה, וְאִוִּיל וְאֶתְעַר, וְלֹא הוּא מִתְיַשְׁבָּא עֲמִיָּה לְמַעַד. נְבִיכְדְנָצַר וְתַתְּפָעָם רוּחוֹ, בְּאֶתְעַרוּתָא הוּא אֶתְעַר עַל זִוְד תְּרִין, (תייבין) וְאִוִּיל וְתִיבִין, וְדָא הוּא כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (במדבר כד) כְּפָעֵם כְּפָעֵם. פָּעֵם

**בְּהַאי, (דף קצד ע"ב) וּפְעָם בְּהַאי, וְלֹא מִתִּישָׁבָא
דְּעֵתִיָּה וְרוּוִיָּה.**

Genesis 41:1

“וַיְהִי, מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים; וּפְרָעָה חֹלֵם, וַהֲנֵה עֹמֵד עַל-הַיָּאֵר.”

“After two whole years, Pharaoh dreamed that he was standing by the Nile,”

The Torah tells us the time of Pharaoh’s dream.

The Zohar asks “What is ‘עת’ ‘time’?” and explains that ‘time’ is a level appointed over everything in the world of Machut.

Ecclesiastes 3:1

“לְכָל, זָמַן; וְעַת לְכָל-חִפְץ, תַּחַת הַשָּׁמַיִם”

“There is an appointed time for everything. And there is a time for every event under heaven-”

Heaven is the aspect of Zeir Anpin, and everything below it is subjected to the control of time.

Leviticus 16:2

“וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה, דַּבֵּר אֶל-אַהֲרֹן אָחִיךָ, וְאַל-יָבֹא בְּכָל-עֵת אֶל-הַקֹּדֶשׁ”

“and YHVH said unto Moses: ‘Speak unto Aaron thy brother, that he come not at all times into the holy place”

Even the High priest in the Holy Temple couldn’t enter the Holy of Holies anytime he wished to because if it was not the right time he would die.

Psalms 119:126

“עַת, לַעֲשׂוֹת לַיהוָה – הִפְרוּ, תוֹרַתְךָ.”

“time, to act for YHVH, they have violated your Torah.”

This verse begins with the word ‘time’, then a comma, and continues with ‘to act for YHVH’. We can read it as ‘time’ is made for us to act, and connect to YHVH.

King David, the author of Psalms, explains that meaning in the verse that follows.

Psalms 119:127

“עַל-כֵּן, אֶהְבֵּתִי מִצְוֹתֶיךָ – מִזָּהָב וּמִפָּז”

“Therefore I love Your commandments more than gold and even the purest gold.”

As the king of Israel, King David had access to gold and pleasures of the world but his priorities were always about spiritual connections and following the Torah. We should have the same priorities and make a connection to YHVH, who is in ‘heavens’ and above time. Gold and all the riches of the world are under the government of ‘time’. Everything in Malchut has a temporary state of existence, except the soul that came to the body from heaven and above time. Following the Torah gives us access above time and benefits our souls in Malchut, earning merits for the time when heaven and earth share the continuous flow of Light, bringing a state of immortality.

28. אֲבָל בֹּא רֵאָה, וְתַפְעָם רוּחוֹ, בָּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (שׁוֹפְטִים יג) לַפַּעַם, שְׁהִיְתָה
הָרוּחַ בָּאָה וְהוֹלֶכֶת וּבָאָה וְהוֹלֶכֶת וְלֹא
הִיְתָה מִתִּישָׁבֶת עִמּוֹ עַדִּין בְּרֹאיוֹ, וְעַל כֵּן
בְּתוֹב (שם) וְתַחֵל רוּחַ ה' לַפַּעַם, שְׁאֵז
הִיְתָה הָרֵאשִׁית. אִף כָּאֵן רוּחוֹ הִתְעוֹרְרָה
בּוֹ, וְהִלָּךְ וְהִתְעוֹרֵר, וְלֹא הִיְתָה מִישָׁבֶת
עִמּוֹ לְדַעַת. נְבוֹנִדְנָצֵר וְתַתְּפָעֵם רוּחוֹ,

28. וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת כָּל זֹרְטוּמֵי מִצְרַיִם, אֵלָיו
וְזָרְעֵיו. וְאֶת כָּל זֹכְמִיָּהּ, אֵלָיו זֹכְמִיָּין בְּטִיִּירָא,
וּכְלָהוּ הָיוּ מִסְתַּכְּלָן לְמַנְדֵּעַ וְלֹא יָכִילוּ לְאִדְבָקָא.

בהתעוררות היה מתעורר על כל אחד
פַּעַמִּים, שְׁבִים וְהוֹלְכִים וְשֹׁבִים. וְזֶהוּ כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר כד) כָּפַעַם בְּפַעַם, פַּעַם
בְּזֶה וּפַעַם בְּזֶה, וְלֹא מִתִּישָׁבֶת דַּעְתּוֹ וְרוּחוֹ.

29. וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת כָּל חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם
– אֵלֹהֵי הַמְּכַשְּׁפִים. וְאֶת כָּל חֲכָמֶיהָ – אֵלֹהֵי
חֲכָמֵי הַמַּזְלוֹת. וְכָל־הֵם הָיוּ מְסֻתְּכָלִים לְדַעַת
וְלֹא יָכְלוּ לְהַשִּׁיג.

29. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִף עַל גַּב דְּאֵתְמַר דְּלֹא אוֹזְזִין
לִיה לְכַר נֶשֶׁ אֶלֶּא בְּהֵוֹא דְּרָגָא דִּילִיה, שְׂאֲנִי
לְמַלְכִּים, דְּאוֹזְזִין לֹון מַלְיָן עֲלֵאִין, וּבִשְׂנִיין מִבְּנֵי נֶשֶׁא
אוֹזְזִין. כְּמַה דְּמַלְכָּא דְּרָגִיה עֲלֵאִה עַל כָּל שְׂאָר
אוֹזְזִין, הַכִּי גַבִּי אוֹזְזִיאוּ לִיה בְּדְרָגָא עֲלֵאִה עַל כָּל
שְׂאָר אוֹזְזִין. כְּמַה דְּאֵת אָמַר אֶת אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים
עוֹשֶׂה הָרָאָה אֶת פְּרַעָה. (רלח א) אֶבֶל לְשְׂאָר בְּנֵי
נֶשֶׁא, לֹא גַבִּי לֹון קוֹדֶשֶׁא בְּרִיךְ הוּא מַה דְּאִיהוּ עֲבָד,
בְּר לְנִבְיָאֵי אוּ לְזוֹסִידֵי אוּ לְזוֹכִימֵי דְרָא, וְהָא
אוֹקְמוּהָ.

Genesis 41:8

וַיְהִי בַבֹּקֶר, וַתִּפְעֹם רוּחוֹ, וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת-כָּל-חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם, וְאֶת-כָּל-חֲכָמֶיהָ; וַיְסַפֵּר פְּרַעָה לָהֶם אֶת-חֲלֹמוֹ, וְאִין-
”פּוֹתֵר אוֹתָם לְפְרַעָה

“So in the morning his spirit was troubled, and he sent and called for all the magicians of Egypt and all its wise men. Pharaoh told them his dreams, but there was none who could interpret them to Pharaoh.”

The language of dreams is based on spiritual symbols. Some dreams are remembered and some are forgotten. Pharaoh remembered the dreams but couldn't understand their meaning. The Torah tells us that Pharaoh awoke after the first dream, and after the second dream his 'spirit was troubled'.

Pharaoh understood that if the dreams are similar and that he remembered both dreams then they must carry an important message. His advisers couldn't interpret the dreams because it was blocked from their understanding. The dream came at the time Joseph needed to get out of prison and come close to Pharaoh so he can have control over Egypt.

Lesson:

Tell your dreams only to highly spiritual people who understand Torah, Zohar, and spiritual symbols. With proper interpretation, the message could be utilized for maximum benefit by the receiver.

30. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִף עַל גַּב שֶׁנֶּאֱמַר
שְׂאִין מִרְאִים לְאָדָם אֶלֶּא בְּאוֹתָהּ הַדְּרָגָה
שְׁלֹו – שׁוֹנָה אֶצֶל הַמַּלְכִּים, שְׂמִרְאִים לָהֶם
דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים וּמִשְׁנֵים מִבְּנֵי אָדָם אַחֲרִים.
כְּמוֹ שְׂמִלְךָ דְּרָגָתוֹ עֲלִיוֹנָה עַל כָּל שְׂאָר
הָאַחֲרִים, כִּךְ גַּם מִרְאִים לוֹ בְּדְרָגָה עֲלִיוֹנָה
עַל כָּל שְׂאָר הָאַחֲרִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֶת

30. תָּא וּזְזִי, כְּתִיב, אוֹתִי הַשִּׁיב עַל כְּנֵי וְאוֹתוֹ תִּלְהָ,
מִכָּאן דְּזוֹלָמָא אֲזִיל בְּתֵר פִּישְׁרָא. הַשִּׁיב עַל כְּנֵי
מֵאן, אֶלֶּא דָּא יוֹסֵף. וְאוֹתוֹ תִּלְהָ, בְּהֵוֹא פִּישְׁרָא
דְּקָא פִּשְׁר לִיה, וּכְתִיב וַיְהִי כֹאֲשֶׁר פָּתַר לָנוּ כֵּן הָיָה:

אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה הָרָאָה אֶת פְּרָעָה,
אֲבָל לְשָׂאֵר בְּנֵי הָאָדָם אֵין מְגִלָּה לָהֶם
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת מֶה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה,
פָּרַט לְנִבְיָאִים אוֹ לְחֹסִידִים אוֹ לְחֻכְמֵי
הַדּוֹר, וְהֵנָּה פִּרְשׁוּהָ.

31. בֹּא רָאָה, כְּתוּב אֵתִי הָשִׁיב עַל בְּנֵי
וְאֵתוּ תִלָּה. מִכָּאֵן שֶׁהַחֲלוֹם הוֹלֵךְ אַחֵר
הַפִּתְרוֹן. מִי הָשִׁיב עַל בְּנֵי? אֵלָּא זֶה יוֹסֵף.
וְאֵתוּ תִלָּה – בְּאוֹתוֹ הַפִּתְרוֹן שֶׁפֶתֶר לוֹ,
וְכְתוּב וַיְהִי כַּאֲשֶׁר פֶּתַר לָנוּ בֶן הָיָה.

31. וַיִּשְׁלַח פְּרָעָה וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף וַיְרִיעֵהוּ מִן הַבּוֹר
וְגו'. רַבִּי אֲבָא פְתִיחוּ וְאָמְרוּ, (תהלים קמז) רוּעָה יְיָ אֶת
יִרְאָיו אֶת הַמִּיּוֹזְלִים לְוֹסְדוֹ. כְּמֹה קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
הוּא, אֶתְרַעִי בָּהוּ בְּצִדִּיקָא, בְּגִין דְּצִדִּיקָא אֵינֻן
עֲבָדִין (שלמא ועבדי) שְׁלָמָא לְעִילָא, וְעֲבָדִי שְׁלָמָה
לְתַתָּא, וְאֵעֲלִין כֻּלָּה בְּבַעֲלָהּ. וּבְגִין כֶּךָ קוֹדֶשׁא
בְּרִיךְ הוּא אֶתְרַעִי בָּהוּ, בְּאֵנֻן דְּרַחֲמֵין לִיה וְעֲבָדִין
רַעֲוִיתִיהּ.

Genesis 41:25

“ויאמר יוסף אל-פרעה, חלום פרעה אחד הוא: את אשר האלהים עשה, הגיד לפרעה”

The Zohar explains that people receive messages in dreams according to their level but kings receive different types of messages.

Kings are channels for the people, they rule so the messages they receive in dreams are of a kind that would affect their entire nation.

God reveals his plans to prophets, righteous people who are close to him, and to the wise of the generation.

Prophets are messengers of God and the messages they receive are clear for the purpose of delivering them as is to the people.

The righteous receive dreams about the future giving them opportunities to pray for the people and lead them in the process of correction and spiritual connection.

The wise of the generations are those to whom people look up to. They receive messages to lead people in a certain direction.

God ‘talks’ to us in many ways and different channels. It could be directly in our dreams or through other people and leaders.

We don’t have prophets in our days (Deuteronomy 13) and the ‘Kings’ are those in control of our health and money. Most of them became partners with the other side because of greed. We can trust only messages coming from righteous people.

The messages that come now from righteous people in Israel and the world tell us that it is time to focus on our faith and spiritual connections.

The Zohar study and Shabbat are the most important spiritual tools that would provide protection and keep us afloat during the time of growing chaos in the world.

I got the message, did you?

32. וַיִּשְׁלַח פְּרָעָה וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף וַיְרִיעֵהוּ
מִן הַבּוֹר וְגו'. רַבִּי אֲבָא פְתַח
וְאָמְרָ, (תהלים קמז) רוּעָה ה' אֶת יִרְאָיו
אֶת הַמִּיּוֹזְלִים לְחֹסְדוֹ. כְּמֹה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא מִתְרַעֵה בְּצִדִּיקִים, מִשּׁוּם שֶׁהַצִּדִּיקִים

32. לְמִיּוֹזְלִים לְוֹסְדוֹ, מֵאֵן אֵינֻן מִיּוֹזְלִים לְוֹסְדוֹ. הֵי
אֵימָא אֵינֻן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא בְּלִילָא,
וְאִשְׁתַּתְּפוּ בְּהֵדִי שְׂכִינְתָּא. וְכֵד אֶתִּי צִפְרָא, אֵינֻן
מִיּוֹכָאן לְוֹסְדוֹ. וְהֵא אוֹקְמוּהָ, בְּזִמְנָא דְּבֵר נָשׁ

הם עושים [שלום ועושים] שלום למעלה ועושים שלום למטה, ומכניסים בלה לבעלה, ומשום כך הקדוש ברוך הוא מתרצה בהם באותם שיראים ממנו ועושים את רצונו.

אשתדל באורייתא בליליא, וזוטא דזוסד אתמשיך עליה ביממא. כדכתיב, (תהלים מב) יומם יצוה יי זוסדו ובלילה שירה עמי. מאי טעמא יומם יצוה יי זוסדו, משום דבלילה שירה עמי. ובגין כך רוצה יי את יראיו כתיב, ולא ביראיו. כמאן דרעי ברעוניה לאזרא, ואתרעי ליה לאתפייסא בהדיה. ובגין כך רוצה יי את יראיו, ולא ביראיו.

33. למיחלים לחסדו, מי הם המיחלים לחסדו? הוה אומר, אותם שמתדלים בתורה בלילה ומשתתפים עם השכינה. וכשבא הבקר, הם מצפים לחסדו, והרי בארזה, בזמן שאדם משתדל בתורה בלילה, חוט של חסד נמשך עליו ביום, ככתוב (שם מב) יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי. מה הטעם יומם יצוה ה' חסדו? משום שבלילה שירה עמי. ומשום כך כתוב רוצה ה' את יראיו, ולא ביראיו. כמי שרוצה ברצונו את האחר ומתרצה לו להתפייס עמו, ומשום כך רוצה ה' את יראיו ולא ביראיו.

33. כגוונא דא, יוסף הוה עציב בעציבו דרוזא, בעציבו דלכא, דהוה אסיר תמן. כיון דשדר פרעה בגיניה, מה כתיב. וירצוהו, אתפייסו ליה ואהדרו ליה מלין דזוזדה, מלין למזודי לכא, בגין דהוה עציב מן בירא. תא זוזי, בקדמיתא נפל בבירא בבירא אסתלק לכתר.

Genesis 41:13

”וַיְהִי כַּאֲשֶׁר פָּתַר-לּוֹ, כֵּן הָיָה: אֲתִי הָשִׁיב עַל-כֵּנִי, וְאֹתוֹ תִּלְהֶ”

“And as he interpreted to us, so it came about. He restored my position, and him (the baker) hanged.”

The Zohar explains that from the words of the chief butler we understand that the dream manifests according to the interpretation. In this story, the butler acknowledges that returning to his position was a direct result of Joseph’s interpretation.

We have dreams during sleep time with special messages, and there are dreams that we define based on our desires. We want to achieve some goals and classify them as ‘my dream’.

Most personal coaches encourage people to define their dreams to the finest detail. Then meditate and act upon them. That’s a good way to build a vessel and draw Light of fulfillment into it.

I would recommend that I to those who find their Tikun ‘agree’ with their dream.

I know many ‘dreamers’ with strong desire and motivation. They invest a lot of effort to achieve their goals but for most of them, it doesn’t work.

If our dreams come from the Light in a proper form then with the support of a righteous person to interpret them they can become reality.

34. כמו בן יוסף הוה עציב בעצב הרות ובעצב הלב, שהיה אסור שם. כיון שפרעה

34. רבי שמעון אומר, עד לא אירע ליוסף ההוא עובדא, לא אקרי צדיק. כיון דנטר ההוא ברית

שֶׁלַח בְּשָׁבִילוֹ, מִהַ כְּתוּב? וְיִרְצֶהוּ. הַתְּפִיסוֹ
לוֹ וְהַחֲזִירוֹ לוֹ דְּבָרֵי שְׁמִיחָה, דְּבָרִים לְשִׂמְחָה
אֶת הַלֵּב, מִשּׁוּם שְׁהִיָּה עֲצוּב מִן הַבּוֹר. בֹּא
רְאֵה, בְּרֵאשׁוֹנָה נָפַל בְּבוֹר, וּבְבוֹר הַתְּעֵלָה
אֲחֵר כְּדֹ.

35. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, בְּטָרְס אֶרֶץ לְיוֹסֵף
אוֹתוֹ הִמְעָשָׂה, לֹא נִקְרָא צַדִּיק. בֵּינָן
שְׁשֹׁמֵר אוֹתָהּ בְּרִית הַמִּילָה, נִקְרָא צַדִּיק,
וְאוֹתָהּ הַדְּרָגָה שֶׁל בְּרִית הַקֶּדֶשׁ הַתְּעֵטְרָה
עִמּוֹ, וְזֶה שְׁהִיָּה [עוֹשָׂה] בְּבוֹר בְּרֵאשׁוֹנָה,
הַתְּעֵלָה עִמּוֹ. וְכָתוּב וְיִרְצֶהוּ מִן הַבּוֹר.
הַתְּעֵלָה מִזֶּה וְהַתְּעֵטְר בְּבֹאֵר מִים חַיִּים.

36. וַיִּשְׁלַח פָּרְעֹה וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף, הִיָּה
צָרִיד לִהְיוֹת לִקְרָא לְיוֹסֵף! אֵלֶּה, וַיִּקְרָא
אֶת יוֹסֵף – זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
שֶׁכְּתוּב (שֵׁם קַה) עַד עַתָּה בֹּא דְבָרוֹ אֲמַרְתָּ
ה' צָרְפְּתָהוּ. עַד עַתָּה בֹּא דְבָרוֹ, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף. כְּתוּב כָּאֵן וַיִּקְרָא אֶת
יוֹסֵף, וְכָתוּב שֵׁם וַיִּקְרָא אֶל מִשָּׁה. וַיִּגְלַח
וַיַּחֲלֹף שְׁמִלְתּוֹ, בְּשָׁבִיל כְּבוֹד הַמֶּלֶךְ, וְהִנֵּה
פְּרִשׁוּהָ.

Genesis 37:24

”וַיִּקְחֵהוּ–וַיִּשְׁלֹכוּ אוֹתוֹ, הַבְּרָה; וְהַבּוֹר רֵק, אֵין בוֹ מַיִם”

“and they took him, and cast him into the pit–and the pit was empty, there was no water in it.”

Joseph’s brothers threw him into a pit, then they pulled him out and sold him to Ishmaelite merchants. He was then sold to Potiphar, an Egyptian official, to serve in his house.

The wife of Potiphar tried to seduce him but he was able to restrict and run away from her. He was falsely accused and sent to prison. The Zohar reveals that because of his restriction from having sex with Potiphar’s wife he was called a Tzadik, not before that. Joseph’s life was a process of elevation from a deep pit to become a chariot for the Sefira of Yessod.

King David in Psalms revealed that Joseph was tested to build him to be a Tzadik and a channel of Yessod.

Psalms 105:19, 20

”עַד-עַתָּה בֹּא-דְבָרוֹ– אֲמַרְתָּ יְהוָה צָרְפְּתָהוּ”

“Until the time that his word came to pass, The word of YHVH tested him.”

”שֶׁלַח מֶלֶךְ, וַיַּתִּירֵהוּ; מִשַּׁל עַמִּים, וַיַּפְתָּחֵהוּ”

“A king was sent and released him, The ruler of peoples, was set him free.”

Genesis 41:14

קַיִימָא, אֲקָרִי צַדִּיק. וְהָיוּ דְרָגָא דְּבְרִית קַדִּישָׁא
אֲתַעֲטָר בְּהַדְרִיָּה, וּבִמְאִי דְהִיָּה (עֲבִיד) בְּבוֹר
בְּקַדְמִיתָא, אֲסַתְלַק בְּהַדְרִיָּה, וְכָתִיב וְיִרְצֶהוּ מִן
הַבּוֹר. אֲסַתְלַק מִן דָּא, וְאֲתַעֲטָר בְּבֹאֵר מִים חַיִּים.

35. וַיִּשְׁלֹחוּ פָּרְעֹה וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף, לִקְרָא לְיוֹסֵף
מִבְּעֵי לִיָּה. אֵלֶּה וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף, דָּא קְדוּשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, דְּכָתִיב, (תְּהִלִּים קַה) עַד עַתָּה בֹּא דְבָרוֹ אֲמַרְתָּ יי
צָרְפְּתָהוּ. עַד עַתָּה בֹּא דְבָרוֹ, הִנֵּה הוּא דְכָתִיב וַיִּקְרָא
אֶת יוֹסֵף, כְּתִיב הִכָּא וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף, וְכָתִיב הִתָּם
וַיִּקְרָא אֶל מִשָּׁה: וַיִּגְלַח וַיַּחֲלֹף שְׁמִלְתּוֹ, בִּגְזִין יִקְרָא
דְּמִלְכָּא, וְהָא אוֹקְמוּהָ.

36. רַבִּי אֶלְעָזָר פְּתוּז, (תְּהִלִּים קַה) וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל
מִצִּירִים וַיַּעֲקֹב עָר בְּאַרְץ נֹזֵם. תָּא וְזֹזִי, דְּקְדוּשָׁא
בְּרִיךְ הוּא מְגַלְגַּל גְּלִגְלוּלִין בְּעַלְמָא, וּבִמְקִיִּים אֲסָרִין
וּקְיֻימִין, בִּגְזִין לְקַיִימָא קְיֻימָא וְזִיָּרָה דְאִיָּהוּ זִיָּר.

“וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא אֶת-יֹסֵף, וַיְרִיצֵהוּ מִן-הַבּוֹר; וַיִּגְלַח וַיַּחֲלֹף שְׂמִלְתָּיו, וַיָּבֹא אֶל-פַּרְעֹה.”

“Then Pharaoh sent and called for Joseph, and they hurriedly brought him out of the dungeon; and when he had shaved himself and changed his clothes, he came to Pharaoh.”

Even though Reuven was the first child born to Jacob from Leah, Joseph is considered to be the firstborn that continued the spiritual line of Jacob. This is the reason why in his dream his brothers were bowing to him.

Joseph was a young but very strong person. He chose not to fight his brothers when they threw him into the pit. As Jacob's firstborn, he had a closer connection to his father and the Light of the central column. Joseph knew that all the challenges in his life were just to lead him to greater ability to channel Light and he submitted himself to the process.

The pit in the verse above was described as empty of water and the Zohar reveals that it was full snakes and scorpions. Joseph knew that no creature could hurt him unless God permitted it. Only humans have free choice and can go against nature. Joseph reflected the Light of the Central column and was protected from all harms.

Reading the sacred text of Torah and Zohar related to Joseph connects us to his spiritual level and gives us a path to righteousness and protection.

37. רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח, ((תהלים קה) וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵּר בְּאֶרֶץ חָם. בֹּא רֹאֵה שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְגַלְגֵּל גְּלוּלִים בְּעוֹלָם, וּמְקִיִּם נְדָרִים וְשְׂבוּעוֹת כְּדִי לְקַיֵּם שְׂבוּעָה וּגְזֵרָה שֶׁהוּא גּוֹזֵר.

38. שְׁהָרִי שְׁנִינִי, אִם לֹא שְׁחִיבֻת וְאַהֲבָה שֶׁאַהֲבַת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָאָבוֹת, הִיָּה רְאוּי לְהוֹרִיד אֶת יַעֲקֹב לְמִצְרַיִם בְּכַבָּלִים שֶׁל בְּרָזָל. וּבִאֲהֲבָתוֹ אוֹתָם הִמְלִיךְ לְיוֹסֵף בְּנוֹ, וַעֲשֵׂה אוֹתוֹ מֶלֶךְ שְׁשׁוּלֵט עַל כָּל הָאָרֶץ, וַיְרִדוּ כָּל הַשְּׂבָטִים בְּכַבֹּד, וַיַּעֲקֹב בְּמֶלֶךְ.

39. בֹּא רֹאֵה מַה כְּתוּב? (שם) וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵּר בְּאֶרֶץ חָם. בֵּינָם שְׁכַתוּב וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם, לֹא יָדְעֵנוּ שֶׁיַּעֲקֹב גֵּר בְּאֶרֶץ חָם? לָמָּה צָרִיךְ אֶת זֶה? אֲלֵא, וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם – זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וַיַּעֲקֹב גֵּר בְּאֶרֶץ חָם – זֶה יַעֲקֹב.

37. דְּהָא תַנָּן, אֲלֵמָלָא זֻבְיָבוּ וּרְזוּיָמוּ דְרִזּוּיִם קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לֹא בְהֵן, הוּא אֲתוּזוּי לְזוּזָתָא יַעֲקֹב לְמִצְרַיִם בְּשִׁלְשָׁלִי דְפִרְזָלָא. וּבְרִזּוּיָמוּ דְלֵהוּן, שְׁלִטָּיָה לְיוֹסֵף בְּרִיָּה, וַעֲבָד לִיה מֶלְכָּא דְשְׁלִיטָא עַל כָּל אֶרֶעָא, וְזוּזָתוּ כָּלָהוּ שְׂבָטִין בִּיקְרָא, וַיַּעֲקֹב כְּמֶלְכָּא.

38. תָּא זֻזִי, מַה כְּתִיב, וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵּר בְּאֶרֶץ חָם, כִּיֵּן דְכְתִיב וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם, לֹא יָדְעָנָא דִיַּעֲקֹב גֵּר בְּאֶרֶץ חָם, אֲמַאי אֲעֻטְרִיָּה הָא. אֲלֵא וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם, דָּא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וַיַּעֲקֹב גֵּר בְּאֶרֶץ חָם, דָּא יַעֲקֹב, דְּהָא בְּגִינִיָּה דִיַּעֲקֹב וּבְזוּי, אֲתָא שְׂכִינָתָא לְמִצְרַיִם. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא גְּלָגַל גְּלוּלִין, (דף קצה ע"א) וְאֲזוּיָתָא לִיה לְיוֹסֵף בְּקִדְמִיָּתָא. דְּבִכּוּתִיָּה אֲתֵקִיִּים בְּרִית בְּהֲדִיָּה, וְשְׁלִטָּיָה עַל כָּל אֶרֶעָא.

39. מַה כְּתִיב, שְׁלֹז מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהוּ מוֹשֵׁל עַמִּים וַיִּפְתְּנֵהוּ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, כְּתִיב, (תהלים קמו) יִי מוֹתִיר אֲסוּרִים וְגו', (והא) וְהָכָא כְּתִיב, שְׁלֹז מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהוּ, אֲמַאי מוֹשֵׁל עַמִּים וַיִּפְתְּנֵהוּ. אֲלֵא, שְׁלֹז מֶלֶךְ, דָּא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. מוֹשֵׁל עַמִּים, דָּא

שְׁהָרִי בְּשִׁבִּיל יַעֲקֹב וּבְנָיו בָּאָה הַשְּׂכִינָה
לְמַצְרַיִם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גִלְגַּל גִּלְגּוּלִים
וְהוֹרִיד אֶת יוֹסֵף בְּרָאשׁוֹנָה, שְׂבֻכּוֹתוֹ
הַתְּקִימָה הַבְּרִית עִמּוֹ, וְהַשְׁלִיט אוֹתוֹ עַל
כָּל הָאָרֶץ.

Psalms 105:23

”וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם; וַיַּעֲקֹב, גַּר בְּאֶרֶץ-חָם.”

“And Israel came to Egypt; and Jacob sojourned in the land of Ham.”

The Zohar explains that because the names Israel and Jacob appear in the same verse in different ways they represent two entities/forces. ‘Israel’ is the aspect of Zeir Anpin that Jacob always connected to and ‘Jacob’ is himself.

God loves the patriarchs and keeps them protected even when they need to go to a lower spiritual place. Without His love, Jacob was supposed to go down to Egypt like Joseph with shackles. Instead of a harsh way, God turned the events so Joseph would go first to become a king and bring his father and brothers with great honor.

God promised Abraham to build a great nation from his descendants. Jacob and his children needed to go down to Egypt, which was the lowest spiritual level of the world at that time, to start their growth and ascent from a material level. Jacob came to support the presence and growth of his children, of becoming a nation that would be ready to receive the Torah, elevating them to the highest spiritual state.

To achieve spiritual growth and elevation we need to accept the process that guides us, even if it is to the lowest level possible. If we are righteous in our ways then the process may be long but much easier.

The patriarchs went through many tests but always came victorious. It was because they didn’t break or lose the path of the Torah. The Shechina was always with them.

40. מֶה כָּתוּב? שְׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהוּ מִשָּׁל
עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר,
כָּתוּב (תְּהִלִּים קמ"ו) ה' מַתִּיר אֲסוּרִים וְגו',
וְכֵאן כָּתוּב שְׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהוּ, לָמָּה מִשָּׁל
עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ? אֵלָּא שְׁלַח מֶלֶךְ – זֶה
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. מִשָּׁל עַמִּים – זֶה הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא. שְׁלַח מֶלֶךְ – הַמֶּלֶךְ הָעֶלְיוֹן
שֶׁלַח וַיִּתִּירָהוּ. וּמִי הוּא שֶׁשֶּׁלַח לוֹ? זֶה
הַמֶּלֶךְ הַגּוֹאֵל, שֶׁהוּא מוֹשֵׁל עַמִּים, שֶׁהוּא
מוֹשֵׁל עַל הַתַּחְתּוֹנִים, וְהַכֹּל הוּא מִן הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא.

41. וַיִּרְצֶהוּ – חֶסֶד וְאֱמוּנָה, וּמִי הוּא? זֶה
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִשּׁוּם שֶׁאֵין מִי שֶׁאֲסוּר
וּפּוֹתֵחַ, רַק הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
שֶׁכָּתוּב (איוב יב) יִסְגֵּר עַל אִישׁ וְלֹא יִפְתַּח,
וְכָתוּב (שם לד) וְהוּא יִשְׁקִיט וּמִי יִרְשִׁיעַ
וַיִּסְתֵּר פָּנָיו וּמִי יִשְׁוֹרְנוּ וְעַל גֹּי וְעַל אָדָם

קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא. שְׁלַח מֶלֶךְ, מֶלֶךְ עֹלָאָה שְׁלַח
וַיִּתִּירָהוּ, וּמִאֵן אִיהוּ דְּשִׁלַּח (ליה), דָּא מִלְּאָה הַגּוֹאֵל,
דָּאִיהוּ מוֹשֵׁל עַמִּים, דָּאִיהוּ מוֹשֵׁל עַל תַּתְּאִי. וְכָלָא
מִעַם קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ.

40. וַיִּרְצֶהוּ זֶסֶר וְאֱמוּנָה, וּמִאֵן אִיהוּ, דָּא קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
הוּא. בְּגִין דְּהָא לִית מִאֵן דְּאֲסִיר וּפּוֹתֵחַ, בְּרִיךְ הוּא
בְּרִיךְ הוּא, דְּכָתִיב, (איוב יב) יִסְגֵּר עַל אִישׁ וְלֹא
יִפְתַּח. וְכָתִיב, (איוב לה) וְהוּא יִשְׁקִיט וּמִי יִרְשִׁיעַ
וַיִּסְתֵּר פָּנָיו וּמִי יִשְׁוֹרְנוּ וְעַל גֹּי וְעַל אָדָם יִזְוֹר, דְּהָא
כָּלָא בִּיה. וְכָתִיב, (דניאל ד) וְכַמְצָבִיתָ עֶבֶד בְּזוּיָל
שְׂבִינָא וְדִירִי אֶרְעָא וְלֹא אִיתִי דִּי יִמְוִזִי בִּידֵיהּ וַיֵּאמֶר
לִיה מִנֵּה עֲבָדֶת. וּבְגִין כֶּף כָּתִיב, וַיִּרְצֶהוּ מִן הַבּוֹר
וְגו'.

41. מִאֵי וַיִּרְצֶהוּ. כְּמוֹת דָּאֵת אָמַר, (איוב לג) יַעֲתֵר
אֶל אֲלוֹת וַיִּרְצֶהוּ. כְּגוֹוָנָא דָּא וַיִּרְצֶהוּ מִן הַבּוֹר,
וְלִבְתֵּר וַיֵּבֵא אֶל פְּרַעָה. דְּבֵר אַזְוֹר וַיִּרְצֶהוּ,
דְּאֲמִשִּׁיף עֲלֵיהּ זִוְטָא דְּזִוְסֵד, לְמִיָּהּ לִיה זִוְנָא קַמִּיָּה

יחד, שְׁהָרִי הַכֵּל בּוֹ, וְכָתוּב (דניאל
ד) וְכָרְצוֹנוֹ עוֹשֶׂה בַּעֲבֹא הַשָּׁמַיִם וְדָרִי
הָאָרֶץ, וְאֵין מִי שְׁיִמְחָה בִּידּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ מָה
עָשִׂיתָ. וּמִשּׁוֹם כֵּךְ כָּתוּב וַיִּרְצֶהוּ מִן הַבּוֹר
וְגו'.

Psalms 105:20

”שִׁלַּח מֶלֶךְ, וַיִּתְּרֶהוּ; מֶשֶׁל עַמִּים, וַיַּפְתָּהוּ.”

“A king was sent and released him, The ruler of peoples, was set him free.”

Rabbi Shimon asks why there is a duplication of the aspect of Joseph's release from prison. He explains that the first 'king' is Zeir Anpin that gives the command to release Joseph, and the second, 'ruler of people' is the angel in the world of Malchut that makes things happen and actually sets him free.

Genesis 41:14

”וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא אֶת-יוֹסֵף, וַיִּרְצֶהוּ מִן-הַבּוֹר.”

“Then Pharaoh sent and called for Joseph, and they hurriedly brought him out of the dungeon;”

The word for “they hurriedly” “וַיִּרְצֶהוּ” is written in the Torah without a Vav after the ו and that makes the word a singular form as ‘He hurriedly’. Like the explanation above, this form indicates that YHVH controlled the process of releasing Joseph and bringing him to Pharaoh with honor.

42. מָה זֶה וַיִּרְצֶהוּ? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איוב
לג) יַעֲתֵר אֵל אֱלֹהֵי וִירְצֶהוּ. כְּמוֹ כֵּן וַיִּרְצֶהוּ
מִן הַבּוֹר, וְאַחֲרַי כֵּךְ וַיִּבֹּא אֵל פַּרְעֹה. דְּבַר
אַחֲרֵי וִירְצֶהוּ, שֶׁהַמֶּשֶׁךְ עָלָיו חוֹט שֶׁל חֶסֶד
לִתֵּת לוֹ חֵן לִפְנֵי פַרְעֹה. אֱלֹהִים יַעֲנֶה אֶת
שְׁלוֹם פַּרְעֹה, כְּדִי לְהַקְדִּים לוֹ שְׁלוֹם וּלְפַתַּח
בְּשָׁלוֹם.

42. רַבִּי אֲבָא אָמַר, תָּא וְזוּי, בְּהֵוֹא רִשְׁעֵי דְפַרְעֹה.
דְּאִיהוּ אָמַר, (שְׁמוֹת ה) לֹא יִדְעָתִי אֶת יי, וּפַרְעֹה
זֹכִים הָיָה מִכָּל זֹרְעוּי. אֲלֵא וְדָאִי שְׁמָא דְאֱלֹהִים
הָיָה יָדַע, דְּהָא כְּתִיב, הִנֵּמְצָא כֹּהֵא אִישׁ אֲשֶׁר רִוּז
אֱלֹהִים בּוֹ. וּבִגִּין דְּמִשְׁחָה לֹא אֶתָּא לְנִבְיָהּ אֲלֵא
בְּשִׁמָּא דְיִי וְלֹא בְּשִׁמָּא דְאֱלֹהִים. וְדָא הָיָה קִשְׁיָא
קַמִּיָּה מִכָּלָא, דְּאִיהוּ הָיָה יָדַע דְּהָא שְׁמָא דָא אִיהוּ
שְׁלִיט בְּאַרְעָא. וּבְשִׁמָּא דְיִי לֹא הָיָה יָדַע, וְעַל דָּא
קִשְׁיָא קַמִּיָּה שְׁמָא דָא.

43. רַבִּי אֲבָא אָמַר, בָּא רָאָה, בְּאוֹתוֹ
פַּרְעֹה הִרְשָׁע, שֶׁהוּא אָמַר (שְׁמוֹת ד) לֹא
יִדְעָתִי אֶת ה', וּפַרְעֹה הָיָה חָכֵם מִכָּל
מִכְשָׁפָיו, אֲלֵא וְדָאִי הַשֵּׁם שֶׁל אֱלֹהִים הָיָה
יָדַע, שֶׁהָרִי כָּתוּב הִנֵּמְצָא כֹּהֵא אִישׁ אֲשֶׁר
רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ. וּמִשּׁוֹם שֶׁמֶשֶׁה לֹא בָא אֵלָיו
אֲלֵא בְּשֵׁם שֶׁל ה', וְלֹא בְּשֵׁם שֶׁל אֱלֹהִים,
וְזֶה הָיָה קֶשֶׁה לִפְנֵי מִן הַכֵּל, שֶׁהוּא הָיָה
יָדַע שֶׁהָרִי הַשֵּׁם שֶׁל אֱלֹהִים שׁוֹלֵט בְּאַרְץ,
וּבְשֵׁם שֶׁל ה' לֹא הָיָה יָדַע, וְעַל כֵּן קֶשֶׁה
לִפְנֵי הַשֵּׁם הַזֶּה.

43. וְדָא הוּא דְכְּתִיב (שְׁמוֹת ט) וַיִּזְוֹק יי אֶת לֵב
פַּרְעֹה, דְּמִלָּה דָא הָיָה אֶתְקִיף לְבִיָּהּ, וְאֶקְשִׁי לִיָּהּ.
וְעַל דָּא מִשְׁחָה לֹא אוֹדַע לִיָּהּ מִלָּה דְשְׁמָא אֲזוּרָא,
אֲלֵא שְׁמָא דְיִי בְּלִזְזוּדוּי, וְאֶקְבִּיָּהּ.

44. וַיִּחַרְקֵהוּ אֶת לֵב
פַּרְעֹה. שָׁדָבֵר זֶה הָיָה מְחַזֵּק אֶת לֵב
וּמְקַשֵּׁה אוֹתוֹ, וְעַל כֵּן מִשָּׁה לֹא הוֹדִיעַ לוֹ
דְּבַר שֵׁם אֲחֵר, אֲלֵא הַשֵּׁם שֶׁל ה'
לְבָדוֹ, וּפְרָשׁוֹהָ.

44. פָּתַחוּ וְאָמְרוּ, (תהלים קיג) מִי כִּי אֶלְקֵינוּ הַמְּגִבִּיהִי
לְשִׁבְתָּ וְגו'. מִי כִּי אֶלְקֵינוּ הַמְּגִבִּיהִי לְשִׁבְתָּ,
דְּאִסְתַּלַּק בְּעַל כְּרִסִּי יִקְרִיהָ, (ס"א על כרסי יקריה
לעילא) וְלֹא אֶתְגָּלִי לְתַתָּא. בְּשַׁעֲתָא דְלֹא אֶשְׁתַּכּוּזוּ
וְכַאֲיִן בְּעַלְמָא, הָא אִיהוּ אִסְתַּלַּק מִנֵּיהּ, וְלֹא אֶתְגָּלִי
לָהּ. הַמְּשִׁפִּילִי לְרֹאוֹת, בְּשַׁעֲתָא דְּוִכָּאִין אִינוּן
דְּאֶשְׁתַּכּוּזוּ בְּעַלְמָא. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְזוּיִת בְּדִרְגוּי
לְקַבְּלָהוּן דְּתַתָּא, לֹא שְׁנוּא עַל עַלְמָא, לֹא מִטְּבָא
לָהּ.

Pharaoh chose Joseph to execute the plan to save Egypt. He recognized that the force of God (ELHYM) was with him.

Genesis 41:38

“וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה, אֶל-עֲבָדָיו: הֲנִמְצָא כָזֶה-אִישׁ, אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ?”

“Then Pharaoh said to his servants, “Can we find a man like this, in whom is with the spirit of God (ELHYM)?”

Later, when Moses came to Pharaoh with the demand from YHVH to let the Israelites go, he didn't recognize YHVH. Pharaoh was wiser than all of Egypt's magicians and he didn't lie when saying that he didn't know YHVH. Except for the patriarchs, YHVH was not yet revealed in the world.

Exodus 5:2

“וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה-מִי יְהוָה אֲשֶׁר אֲשַׁמַּע בְּקוֹלִי, לְשַׁלַּח אֶת-יִשְׂרָאֵל: לֹא יָדַעְתִּי אֶת-יְהוָה, וְגַם אֶת-יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלַּח”

“But Pharaoh said, “Who is YHVH that I should obey His voice to let Israel go? I do not know YHVH, and besides, I will not let Israel go.”

Moses used only the YHVH name when dealing with Pharaoh, and that how's YHVH hardened his heart.

There's the Creator, Blessed be He that we don't know anything about. We are not able or allowed to discuss anything related to Endless force. We start studying the creation/formation of this world from the point where the Endless Light starts to establish the governess of this universe. We call it Keter and the concealed top of the letter Yod.

The world was created with words by the force we call אלהים, ELHYM. This name is usually translated into English as 'God' and the other 'famous' name, YHVH, is usually translated as 'the LORD'.

Most religions have a faith that is based on the belief in one God, who is almighty and has a 'representative(s)' on earth.

In Kabbalah and Judaism, there's no representative of God. We have some channels that deliver messages to guide us through the temporary process of life.

The Hebrew letters and words are the building blocks of this world. Without a sound, we wouldn't be able to communicate and create.

Every Hebrew letter represents a channel of energy from the upper levels and, like the periodic table of elements, the Hebrew letters can be organized in different groups.

The 'Nikud', which is the Hebrew vowels, are like electrons that envelope the nucleus (a Hebrew letter) and bond with other letters to make molecules (words and sounds) of endless forms and possibilities. While the periodic table has specific rules related to

bonding different elements, there's no limit to the number of possibilities that the Hebrew letters can form into different spiritual energies.
Using the Hebrew letters we can use the force of the Endless in this world but without proper knowledge, we can not 'play' with the letters.

45. פתח ואמר, (תהלים קיג) מי בזה' אלהינו המגביה לשבת וגו'. מי בזה' אלהינו המגביה לשבת – שהתעלה מעל כסא כבודו, [על כסא כבודו למעלה] ולא התגלה למטה. בשעה שאין נמצאים צדיקים בעולם, הרי הוא מסתלק מהם ולא מתגלה להם. המשפילי לראות – בשעה שהצדיקים הם נמצאים בעולם, הקדוש ברוך הוא יורד בדרגותיו בנגד התחתונים להשיג על העולם, להיטיב להם.

46. שהרי בשאין נמצאים הצדיקים בעולם, הוא מסתלק ומסתיר מהם פנים ולא משיג עליהם, משום שהצדיקים הם היסוד והקיום של העולם, שכתוב (משלי י) וצדיק יסוד עולם.

47. ועל כן הקדוש ברוך הוא לא גלה את שמו הקדוש, רק לישראל לבדם, שהם חלק גורלו ונחלתו, ואת העולם חלק הקדוש ברוך הוא לממנים מגנים, והנה נתבאר, שכתוב (דברים לב) בהנחל עליון גוים וגו', וכתוב כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו.

Deuteronomy 32:9

”כי חלק יהוה, עמו: יעקב, חבל נחלתו.”

”For YHVH's portion is His people; Jacob is the allotment of His inheritance.”

The people of Israel who are the children of Jacob inherited the unique connection to the name YHVH. The other 70 nations have their own ministers that control the connection of their people to the spiritual system.

Psalms 113:5,6

”מי, כיהנה אלהינו – המגביה לשבת”

”המשפילי לראות – בשמים ובארץ”

”Who is like YHVH our God, Who is enthroned on high,”

”Who humbles Himself to behold The things that are in heaven and in the earth?”

”Humble himself” is the aspect of revealing the Light of YHVH in the lower levels.

45. דהא כד זכאין לא אשתכחו ב'עלמא, איהו אסתלק, ואסתיר אנפין מנייהו, ולא אשיגו עלייהו. בגין דצדיקייא אינון יסודא וקיומא ד'עלמא, דכתיב, (משלי י) וצדיק יסוד עולם.

46. ועל דא קודשא בריך הוא לא גלי שמייה קדישא, בר לישראל בלזוודוי, דאינון זולק ערביה ואזוסנתייה. ועלמא פליג ליה קודשא בריך הוא למבזן תריסין, והא אתבאר. דכתיב, (דברים לב) בהנחל עליון גוים וגו'. וכתוב, כי זולק יי עמו יעקב זולק נחלתו.

47. רבי זיאי ורבי יוסי הוו אזלי בארזא. אמר רבי יוסי לרבי זיאי, תוהנא על האי דקאמר שכלמה, כל מלוי (מילין) סתיבין ולא אתידעין, דהא קהלת סתיב (מילין) סתיבין.

When there are righteous people in the world, YHVH comes down to nourish the world because of their work and merits. Without the Tzadikim, YHVH conceals his presence and we suffer the outcome of the darkness that fills up every place without Light.

Tzadikim draw Light of Chassadim to the world and it gives us protection from judgment. Many Tzadikim passed away in recent years, leaving us exposed to judgments that come from the darkness that is allowed to spread in their absence. The leaders of the other side in this world rise up and inflict terror wherever they can. This situation gives us greater opportunities to put our trust in YHVH and reveal the Light in our lives.

Exodus 10:23

“לא-ראו איש את-אחיו, ולא-קמו איש מתחתיו-שלש ימים; ולכל-בני ישראל היה אור, במושבבתם”

“They did not see one another, nor did anyone rise from his place for three days, but all the children of Israel had light in their dwellings.”

Those who follow the laws of YHVH in the Torah and Zohar have protection from the dark side and whatever judgment is about to come down to the world. When Mashiach comes he will wipe out all impurities and negativity from the face of the world.

When we understand that everything in this world happens for a reason, including chaos, it brings us closer to the Final Redemption, we can feel free following the Torah and Zohar.

48. רבי חייא ורבי יוסי היו הולכים בדרך.

אמר רבי יוסי לרבי חייא, תמהני על זה
שאמר שלמה, כל
הדברים [המלים] סתומים ולא נודעים,
שהרי קהלת סתום [המלים] הסתומים.

48. פתחו ואמר, (קהלת א) כל הדברים יגעים לא
יוכל איש לדבר לא תשבע עין לראות ולא תמלא
אזן משימוע. כל הדברים יגעים, וכי כל הדברים
יגעים אינן למלא, דקאמר לא יוכל איש לדבר.
ולא תשבע עין לראות ולא תמלא אזן משימוע, מאי
טעמא אלין. אלא בגין דתרין מנהון, ואינן עינין
ואודנין, לא קיימין ברשותיה דבר נש, ופומא איהו
ברשותיה. וכל (מה) אלין תלת לא יכלין לאשלבא
כלא, ולאדבקה כלא.

49. פתח ואמר, (קהלת א) כל הדברים
יגעים לא יוכל איש לדבר לא תשבע עין
לראות ולא תמלא אזן משימוע. כל
הדברים יגעים, וכי כל הדברים יגעים הם
לדבור שאמר לא יוכל איש לדבר? ולא
תשבע עין לראות ולא תמלא אזן משימוע,
מה הטעם אלו? אלא משום ששנים מהם,
והם העינים והאזנים, לא עומדים ברשותו
של האדם, והפה הוא ברשותו,
וכל [מה] שלשית הללו לא יכולים
להשלים את הכל ולהשיג את הכל.

49. אמר רבי זוויא, הכי הוא, דדבורא דבר נש לא
יכול למלא, ועינין למזוזמי, ואודנין למשימוע, ואין
כל זרע תזות השמיש. והא זווי, אפילו ברין
וקסטורין, דעבד קודשא בריך הוא תזות השמיש,
לא יכלין למלא כל מלין דעלמא, ועינא לא
יכול (דף קצה ע"ב) למשכלט ולמזוזמי, ואודנא
למשימוע. ובגין כך שילמה דהיה ידע כל מלה, היה
אמר דא.

50. אָמַר רַבִּי חַיִּיא, בְּךָ זֶה, שְׁדַּבֵּר שֶׁל אָדָם לֹא יָכוֹל לְדַבֵּר, וְהָעֵינִים לֹא רְאוּת וְהָאָזְנִים לֹא שָׁמְעוּ, וְאֵין כָּל חֵדֶשׁ תַּחַת הַשָּׁמַשׁ. וְבֵּן רָאָה, אֶפְלוּ בְּרִיּוֹת וְרוּחוֹת שֶׁעָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תַּחַת הַשָּׁמַשׁ לֹא יָכוֹלִים לְדַבֵּר כָּל דְּבָרֵי הָעוֹלָם, וְהָעֵין לֹא יִכְלֶה לְשַׁלֵּט וּלְרְאוֹת וְהָאָז לֹא שָׁמַע. וּמִשּׁוֹם בְּךָ שְׁלֵמָה שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ כָּל דְּבָר הָיָה אוֹמֵר אֶת זֶה.

50. וְתֵּן זֶה, כָּל עוֹבְדֵי דְעֵלְמָא, בְּכַמְּהָ הַסְטֵרִין תַּלְיִין, וְכָל בְּנֵי עֵלְמָא לֹא יִדְעִין, וְכָל מִשְׁגִּיזוּן עַל מוֹת הַיָּיִמִּי בְעֵלְמָא, וְאֶפְלוּ שְׁלֵמָה מִלְכָּא, דְּהָיָה זֻכֵּים מִכָּל בְּנֵי עֵלְמָא, לֹא יָכִיל לְהִיבָא בְּהוּ.

Ecclesiastes 1:8

”כָּל-הַדְּבָרִים יִגְעִים, לֹא-יִכְלֵ אִישׁ לְדַבֵּר; לֹא-תִשְׁבַּע עֵין לְרְאוֹת, וְלֹא-תִמְלֵא אֶזְן מִשְׁמַע.”

“All things are wearisome; Man is not able to tell it. The eye is not satisfied with seeing, Nor is the ear filled with hearing.”

The more efforts we put into our studies we find out how little we know and understand. We find that there’s always more to read and learn.

With the studies of the Torah and Zohar, we expand our vessel with the Light of the Endless and with it comes the feeling and understanding that there’s more ‘Endless’ to discover. In other words, as we draw more Endless Light into the vessel, the vessel feels smaller than before even if the vessel grew with the additional Light. The desire to have more of the ‘Endless’ grows bigger.

The Zohar reveals that the words of Ecclesiastes, who was King Solomon, are ‘blocked’ from understanding.

King Solomon was known to be the wisest of all people. He understood that everything is Endless and we can never come close to understanding it.

Ecclesiastes 1:9

”מִה-שֶׁהָיָה, הוּא שִׁיחָיָה, וּמִה-שֶׁנַּעֲשָׂה, הוּא שִׁיעֲשָׂה; וְאֵין כָּל-חֵדֶשׁ, תַּחַת הַשָּׁמַשׁ”

“That which has been is that which will be, And that which has been done is that which will be done. So there is nothing new under the sun.”

In this world, we are also limited by our senses. The eyes and ears are not under our control. We may see or hear things that we would like to forget immediately or wish to get more of it but we can’t. We can have control over our mouth but it is limited to express only what we see, hear and understand. The abilities of these three senses represent the complete power of a person.

The Endless helps us grow by giving us the Torah that has endless depth. The Zohar reveals some of it but we can never reach a complete understanding. As we grow our vessel, we grow the ‘hunger’ for more and we can achieve more when putting a lot of effort into the process of learning and following the Torah precepts.

Rabbi Shimon isolated himself from the rest of the world to study and achieve a higher level of understanding. The Holy Ari isolated himself for days without food, disconnecting from the corporeal world to expand his vessel and reveal more layers of understanding of the Zohar.

Rabbi Ashlag merited to have a spark of the soul of the Holy Ari because he dedicated his life to the study of the Zohar and the writings of the Ari.

This world and the spiritual system were designed for our benefits. We have plenty of opportunities in life to grow our vessels as big as we can so when we arrive at the Final Redemption and the Resurrection we are able to receive a greater portion of Light from the Endless.

51. ובא וראה, כל מעשי העולם תלויים בכמה רוחות, וכל בני העולם לא יודעים ולא משגיחים על מה עומדים בעולם, ואפלו שלמה המלך, שהיה חכם מכל בני העולם, לא יכל לעמוד בהם.

For every little thing in existence and every action that we do in this world have angles appointed to it. The sages tell us that every little grass leave has an angel that control its growth. This is beyond our grasp and even King Solomon that was the wise of all people couldn't come to see and understand that.

52. פתח ואמר, (קהלת ג) את הכל עשה יפה בעתו גם את העלם נתן בלבם מבלי אשר לא ימצא האדם את המעשה אשר עשה האלהים וגו'. בא ראה, אשרי אותם שמשגדלים בתורה ויודעים להסתכל ברוח [בטו] של החכמה את הכל עשה יפה בעתו – בכל המעשים שעשה הקדוש ברוך הוא בעולם, בכל מעשה ומעשה יש דרגה ממנה על אותו המעשה בעולם, הן לטוב והן לרע. מהם דרגות לימין, ומהם דרגות לשמאל. הולך האדם לימין, אותו המעשה שעשה, אותה הדרגה הממנה [של ימין] לצד שהוא ועושה לו, סיע, וכמה הם שמסיעים לו. הולך אדם לשמאל ועושה מעשיו, אותו המעשה שעשה, הוא [דרגת השמאל] הממנה לצד שהוא, ומקטרג לו ומוביל אותו לאותו הצד ומסטה אותו. ומשום כך, אותו המעשה שאדם עושה כראוי, אותו הממנה של צד הימין מסייע לו. וזה הוא בעתו, יפה בעתו, שאותו המעשה מתקשר בעתו כראוי לו.

51. ותא וזוי, כל עובדין דעלמא, בכמה קסטריין תליין, וכל בני עלמא לא ידעין, ולא משיגיוזין על מזה קיימי בעלמא, ואפילו שלמה מלכא, דהיה זוכים מכל בני עלמא, לא יכיל להיימא בהו.

52. פתח ואמר, (קהלת ג) את הכל עשה יפה בעתו גם את העולם נתן בלבם מבלי אשר לא ימצא האדם את המעשה אשר עשה האלהים וגו'. תא וזוי, זכאין אינון דמשתדלי באורייתא וידעי לאסתכלא ברוזא (ו"א ברזא) דזוכמתא. את הכל עשה יפה בעתו, כל עובדין דעבד קודשא בריה הוא בעלמא, בכל עובדא ועובדא, אית דרגא ממנה על ההוא עובדא בעלמא, הן לטב הן לביש. מנהון דרגין לימינא, ומנהון דרגין לשמאלא. אזיל בר נש לימינא, ההוא עובדא דעביר, ההוא דרגא ממנה (ו"א דימינא) ללהוא סטרא, (עביר) ועביר ליה סיעא, וכמה אינון דמסייעי ליה. אזל בר נש לשמאלא, ועביר עובדוי, ההוא עובדא דעביר, ממנה (ו"א דרגא דשמאלא) איהו ללהוא סטרא, וקא מקטרג ליה, ואוביל ליה ללהוא סטרא, ואסטי ליה. ובגין כך ההוא עובדא דעביר בר נש כדקא וזוי, ההוא ממנה דסטור ימינא קא מסייע ליה. ודא הוא בעתו, יפה בעתו, דההוא עובדא מתקשרא בעתו, כדקא וזוי ליה.

Ecclesiastes 3:11

את-הכל עשה, יפה בעתו; גם את-העלם, נתן בלבם-מבלי אשר לא-ימצא האדם את-המעשה אשר-עשה "האלהים, מראש ועד-סוף"

"He has made everything appropriate in its time. He has also set the world in their heart, yet so that man will not find out the work which God has done from the beginning even to the end."

Every action in this world is controlled by Holy One Blessed be He. There's an appointed angel for the specific action on a specific level. It is good and bad.

When a person does positive actions on the Right, which have the aspects of Chassadim (kindness, sharing) then the appointed angels support him. If the actions are negative then the angels connect him to the Left side, bringing judgment and cause him to fail. Everything happens in its time as we read in Ecclesiastes 3: 1-8.

There is a time for everything, and a season for every activity under the heavens:

a time to be born and a time to die, a time to plant and a time to uproot,

a time to kill and a time to heal, a time to tear down and a time to build,

a time to weep and a time to laugh, a time to mourn and a time to dance,

a time to scatter stones and a time to gather them, a time to embrace and a time to refrain from embracing,

a time to search and a time to give up, a time to keep and a time to throw away,

a time to tear and a time to mend, a time to be silent and a time to speak,

a time to love and a time to hate, a time for war and a time for peace.

14 'times' with good actions from the Right and 14 bad 'times' for the Left. 14 is numerically יד 'hand' and 28 (14+14) is כח 'force'. To have all positive times in our lives we need to follow only positive actions. Then we will have supporting angels that will direct us on the righteous path. To get to this point we need to disable the negative angels we already 'accumulated' around ourselves and neutralize them with good and strong positive angels.

53. גם את העולם נתן בלבם – כל העולם
וכל מעשי העולם אינם אלא ברצון הלב,
בשעולה ברצון [הלב, וכשעולה
ברצון] האדם. אשרי הצדיקים שמושכים
מעשים טובים להיטיב להם ולכל העולם,
והם יודעים להתדבק בעת שלום, ובכח
הצדקה שעושים למטה הם מושכים אותה
הדרגה שנקראת כל, להאיר בעתו.

53. גם את העולם נתן בלבם. כל עלמא, וכל
עובדוי דעלמא, לאו אינון אלא ברעיותא דלבא, כד
סליק ברעיותא (דלבא, וכד סליק ברעיותא) דבר זשי.
וכאין אינון צדיקיא דאמשיכו עובדין טבין, לאוטבא
לון ולכל עלמא, ואינון ידעין לאתדבקה בעת
שלום. ובזוילא דצדקה דעבדין לתתא, אינון משכינ
לההוא דרגא דאקרי כל, לאנהרא בעתו.

The verse above mentions 'He has also set the world in their heart' and the Zohar explains that the actions of the people are not connected to holiness unless the desire for it comes from the heart.

Deuteronomy 4:39

”וידעת היום והשבת אל לבבך כי יהוה הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד”

“And you acknowledge today and bring into your heart that YHVH is God in the heavens above and over the earth below—there is none else.”

Rabbi Ashlag quotes this verse as the secret that reveals the spiritual principle of consciousness with the action.

'Acknowledge today' is the connection to sefira of Da'at. That draws the light from Chokmah and Binah to the 'heart', which is Zeir Anpin, connecting heavens and earth. Without pure consciousness, our actions below are subject to the forces of the negative-side that controls Malchut.

The righteous actions have the consciousness to draw light for the world and benefit themselves for the desire to bring peace. 'Peace' is the state and time when the light from Yessod manifested in Malchut.

The righteous uses the power of Tzedakah to create vessels that draw the light from Yessod to Malchut.

54. אוי לרשעים שאין יודעים העת של אותו מעשה ולא משגיחים לעשות מעשיהם בעולם על התקון שצריך לעולם ולתקן המעשה באותה הדרגה שראוי לו. מה הטעם? משום שלא יודעים.

The wicked don't know the ways of the spiritual system. Their actions lack the knowledge to draw the light of peace that the world needs.

The aspect of 'time' exists only in Malchut and everything related to the correction process. The great tzadikim are above time because they achieved complete peace with their constant connection/unification with the light.

Time has only one direction because we came to this world for a process that requires us to move only forward. We need to do the work of correction every moment with the fear of losing opportunities that may pass and cause us to miss the work of a lifetime and reincarnate again.

55. ועל בן נתן הכל בראונם של בני האדם, שכתוב מבלי אשר לא ימצא האדם את המעשה אשר עשה האלהים מראש ועד סוף. ומשום כך שאותם המעשים לא נעשו לתקן בדרגתם כראוי שיכלל המעשה הזה בדרגה הזו שלא כתקון, אלא כפי רצון האדם. מה כתוב אחריו? ידעתי כי אין טוב בם כי אם לשמוח ולעשות טוב בחייו. ידעתי כי אין טוב בם, באותם המעשים שלא נעשו כראוי. כי אם לשמוח, בכל מה שיבא עליו ולתת הודאה לקדוש-ברוך-הוא ולעשות טוב בחייו. שהרי אם אותו המעשה גורם לו רע, משום אותה הדרגה שממנה עליו, יש לו לשמוח בו ולהודות עליו, שהוא גרם לעצמו, והוא הולך בלי ידיעה בצפור הוא בתוך מלכות.

54. ווי לון לזוייבניא דלא ידעין עת דההוא עובדא, ולא משגיחין למעבד עובדיהון בעלמא על תקווא דאצטריך ליה לעלמא. ולא תקווא עובדא בההוא דרגא דאתנזי ליה. מאי טעמא, בגין דלא ידעין.

55. ועל דא אתייהיב כלא ברעותהון דבני נשא. דכתיב, מבלי אשר לא ימצא האדם את המעשה אשר עשה האלהים מראש ועד סוף. ובגין כך דאינן עובדין לא אתעבידו לאתקנא בדרגתיהו בדרגותיהו, דיתכליל עובדא דא בדרגא דא, כלא בתקווא אלא כפום רעותא דבר נשי. מה כתיב בתריה ידעתי כי אין טוב בם כי אם לשמוח ולעשות טוב בחייו. ידעתי כי אין טוב בם, באינן עובדין, דלא אתעבידו כדקא יאות. כי אם לשמוח, בכל מה דייתי עליו, ולמיהב הודאה לקודשא בריך הוא. ולעשות טוב בחייו, דהא אי ההוא עובדא גרים ליה בישא, בגין ההוא דרגא דקא ממנא עליו, אית ליה למזודי ביה, ולאודאה עליה. דאיהו גרים ליה לנפשיה, ואיהו אזיל בלא ידיעה, כציפרא דא בגו קוסטירא.

Everything in this world was given to us, according to our desires. Most people don't have any idea about the purpose of Creation and the process of correction. This knowledge helps us conduct our actions to draw light into our lives and the world.

Ecclesiastes 3:12

“ידעתי כי אין טוב בם כי אם לשמוח ולעשות טוב בחייו”

“I know that there is nothing good in them but desire to rejoice and to do good during one's lifetime;”

Ecclesiastes knows that the focus of people is on the pleasures of this world. They don't think about the good that their actions can do to reveal light.

The Zohar says that the right way is to be happy and give thanks to God for everything that happens to us, the good and the bad. Our actions determine their outcome. If the outcome brought judgments on us then we should understand that they came on us because of the original negative action. It didn't follow the correction process. We should be happy and accept the bad/judgment as a 'payment' for the lesson that taught us what not to do in the future.

Lesson:

Many good people suffer a lot from different types of 'judgments'. Most of them have great and positive consciousness and conduct their actions with the Light in mind. It's only natural to feel the pain and ask "Why me", evaluating their actions and find very little to put on the negative side of the scale.

I'd like to see people understand this lesson and focus on the big picture, which is the Final Redemption and the Resurrection. The world that we live in was made with the element of time for our correction process. As long as we are in this process, everything is temporary, the good and the bad.

The suffering of our times is the process of 'payments' on a global and personal level. It could be related to actions from this lifetime or previous ones. Even if we don't understand why we go through the sufferings, we should accept them with appreciation and consciousness of "Thank you God, I am happy to pay for my correction and for the sake of earning a place in the world to come and the Resurrection".

We should not 'remind' God the good things we did and trade them for 'discounts' and rewards in this life. Once we are rewarded in this world, we shrink the 'earning' account, having less for the future. It's better to suffer temporary pain than to lose good earnings.

In the future, we will enjoy endless pleasures of pure Light that is beyond our grasp while we are deep in the correction process.

Having this consciousness could set you free from the current pain and difficulties. Health issues, terminal disease and or bitter relationship with spouse or family members and or sustenance issues are all temporary and different types of 'payments'.

As the last generation before the revelation of Mashiach, we should be happy to be cleansed from past 'stains' on our spiritual garments. Even if we die during the process we will be Resurrected to immortality, which is better than 120 years of temporary pleasures.

56. וְכָל זֶה מִנֵּיין לָנוּ? שְׂכָתוֹב (שם ט) בִּי גַם לֹא יָדַע הָאָדָם אֶת עֲתוֹ בְּדָגִים שְׁנֵאֲזוּזִים בְּמִצּוֹדָה רָעָה בְּמִצּוֹדָה רָעָה וְכַצְּפָרִים הָאֲזוּזוֹת בְּפֹחַ כְּהֵם יוֹקֵשִׁים בְּנֵי הָאָדָם לַעֲת רָעָה כְּשֶׁתְּפוּל עֲלֵיהֶם פְּתָאוֹם. בִּי גַם לֹא יָדַע הָאָדָם אֶת עֲתוֹ, מִה זֶה עֲתוֹ? עֲתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ הַמַּעֲשֶׂה שְׁעוֹשָׂה, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר אֶת הַכֹּל עֲשֵׂה יָפָה בְּעֵתוֹ. וּמִשּׁוֹם כֵּךְ הֵם כַּצְּפָרִים הָאֲזוּזוֹת בְּפֹחַ. וּמִשּׁוֹם כֵּךְ אֲשֶׁרִי אוֹתָם שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה וְיוֹדְעִים דְּרָכֵי וְשִׁבְלֵי הַתּוֹרָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן לִלְכֹּת בָּהּ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת.

56. וְכָל דָּא מִנֵּיין, דְּכִתִּיב, (קהלת) כִּי גַם לֹא יָדַע הָאָדָם אֶת עֲתוֹ, כְּדָגִים שְׁנֵאֲזוּזִים בְּמִצּוֹדָה רָעָה וְכַצְּפָרִים הָאֲזוּזוֹת בְּפֹחַ כְּהֵם יוֹקֵשִׁים בְּנֵי הָאָדָם לַעֲת רָעָה כְּשֶׁתְּפוּל עֲלֵיהֶם פְּתָאוֹם. כִּי גַם לֹא יָדַע הָאָדָם אֶת עֲתוֹ, מֵאִי עֲתוֹ, עֲתוֹ דִּהְיָהוּ עוֹבְדֵי דָקָא עֲבִיד. כְּמָה דְּאֵת אֲמַר, אֶת הַכֹּל עֲשֵׂה יָפָה בְּעֵתוֹ, וּבִגִּין כֵּךְ אֵינֹן כַּצְּפָרִים הָאֲזוּזוֹת בְּפֹחַ. וּבִגִּין כֵּךְ וְכֵין אֵינֹן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵיתָא, וְיִדְעֵי אוֹרֵזוּי וְשִׁבְלֵי דְּאוֹרֵיתָא דְּמִלְכָּא עֲלָאָה, לְמִיָּהֲרָ בָּהּ בְּאוֹרוֹ קִשּׁוּט.

The Zohar asks about how do we know that people act without knowledge of the spiritual system and quote Ecclesiastes 9:12

כי גם לא ידע האדם את עתו כדגים שנאחזים במצודה רעה וכצפרים האחזות בפח כהם יקשים בני האדם לעת
“רעה כשתפול עליהם פתאום”

“Moreover, man does not know his time: like fish caught in a treacherous net and birds trapped in a snare, so the sons of men are ensnared at an evil time when it suddenly falls on them.”

The ‘time’ that people don’t know is the aspect of the spiritual connection in Malchut. Those who study the Torah know the ways of the spiritual system and walk the righteous path of truth. They are protected because they know how to connect to the Right by doing good and how to avoid the bad by disconnecting from the judgment that comes from the Left.

57. ובא ראה, לעולם אל יפתח אדם את פיו לרעה, שהוא לא יודע מי נוטל אותו הדבר, וכשלא יודע אדם, נכשל בה. וכאשר הצדיקים פותחים את פיהם, כלם שלום. בא ראה, כשיוסף התחיל לדבר עם פרעה, מה בתוב? אלהים יענה את שלום פרעה. אמר רבי יהודה, הנה נתבאר שהקדוש ברוך הוא חס על שלום המלכות, כמו שנאמר ויצום אל בני ישראל ואל פרעה מלך מצרים, ובארוהו.

57. ותא זוזי, לעולם אל יפתח בר נש פומיה לביש, דאיהו לא ידע מאן נטיל ההיא מלה. וכד לא ידע בר נש אתכשל בה. וצדיקיא כד פתוזי פומיהו כלהו שלום. תא זוזי, יוסף כד שרא לממלא לפרעה. מיה כתיב, אלהים יענה את שלום פרעה. אמר רבי יהודה, הא אתמר. דקודשא בריך הוא זס על שלמא דמלכותא, כמה דאת אמר, (שמות ו) ויצום אל בני ישראל ואל פרעה מלך מצרים (דף קצו ע"א) ואוקמוה.

We shouldn’t open our mouth to say bad words because we don’t were they may reach and bring harm and failures on us.

When a righteous opens his mouth it’s always with peace. We learn that from Joseph saying to Pharaoh

Genesis 41:16

“ויען יוסף את פרעה לאמר בלעדי אלהים יענה את שלום פרעה.”

“And Joseph answered Pharaoh, saying, It is not in me: God shall give Pharaoh an answer of peace.”

The ‘seal’ of God is ‘Truth’, ‘אמת’. It represents the central column and the flow of pure light to the world through Yessod. The mouth is the aspect of Malchut and the words are the force that manifests in this world. To be a channel of the good we must speak the truth and avoid any negative word that we don’t have control over their manifestation and the level of judgment that they can bring on us. Bad words can echo negatively and bring us unexpected harm/judgments while spreading good can bring only good.

Choose your words wisely.

58. רבי חייא אמר, פרעה רצה לנסות את יוסף, והחליף לו את החלום, ומשום שיוסף ידע את הדרגות, הסתכל בכל דבר ודבר ואמר כך ראית, כל דבר ודבר כראוי לו.

58. רבי חייא אמר, פרעה בעא לנסאה ליה ליוסף, ואזולף ליה זולמא. ויוסף בגין דהוה ידע דרגין, אסתכל בכל מלה ומלה. ואמר, כך זומיתא, כל מלה ומלה כדקא זוזי.

The Zohar reveals that Pharaoh changed the details of his dreams to test Joseph but Joseph corrected Pharaoh and told him the dream as Pharaoh dreamt it. If someone mixes or add words to a proper sentence, we know how to put it back together for proper understanding. Joseph knew the spiritual language of the dreams and could tell that Pharaoh was testing him.

59. זהו שכתוב: ויאמר פרעה אל יוסף אחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת אין נבון וחכם כמותך. אחרי הודיע אלהים, אחרי היית בשעה ההיא שחלמתי את החלום, שם היית מצוי. ומשום כך אמר [אמת את כל זאת ידעת, ואיך ידעת פתרון] את כל זאת, ידעת את החלום איך היה וידעת פתרונו.

59. ה'א הוא דכתיב ויאמר פרעה אל יוסף אחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת אין נבון וחכם כמותך. אחרי הודיע אלהים, אחרי היית בההיא שעתא דחלומית וזלמא, תמן הוית שכינן. ובגין כך אמר (ס"א אמת את כל זאת ידעת, ואיך ידעת פשריה) את כל זאת ידעת וזלמא היה הוה, וידעת פשריה.

Genesis 41:39

“וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל-יוֹסֵף, אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אוֹתְךָ אֶת-כָּל-זֹאת, אִין-נְבוֹן וְחָכָם, כְּמוֹךָ.”

“So Pharaoh said to Joseph, “Since God has informed you of all this, there is no one so discerning and wise as you are.”

With these words Pharaoh realizes that God is with Joseph telling him the details of the dream and its interpretation as if he was there.

60. אמר רבי יצחק, אם כך, יוסף אמר הכל, החלום ופתרונו, כמו דניאל שאמר את החלום ואת פתרונו אמר לו, לא זה כמו זה. [שחר] יוסף הסתכל מתוך דבורו של פרעה, שהיה אומר בדרגות ידועות, וראה אותו שטעה, ואמר לו לא כך, אלא כך זה, משום שהדרגות באות בסדרן. אבל דניאל לא הסתכל מתוך דבורו של נבוכדנצר כלום, [שלא] והכל אמר לו, את החלום ופתרונו.

60. אמר רבי יצחק, אי הכי יוסף אמר כלל, וזלמא ופשרא. כדניאל דאמר וזלמא ופשריה. אמר ליה, לאו האי כהאי (ד"ח ל"ג דהא). יוסף אסתכל בגו מולא דפרעה דהוה אמר בדרגין ידיען, וזמא ליה דקא טעה, ואמר ליה לאו הכי, אלא הכי הוא. בגין דדרגין בסדרן אתיין. אבל דניאל לא אסתכל בגו מולא דנבוכדנצר כלום. (דלא) וכלא קאמר ליה וזלמא ופשריה.

Rabbi Yitzhak explains that this story tells that Joseph told the dream and its interpretation but in actual, Joseph saw everything from Pharaoh's words. Pharaoh described the dreams using the dream language of a certain level that Joseph knew and could see when Pharaoh was not describing the dream properly.

The Zohar compares Pharaoh's dream to another famous dream and interpretation from Daniel 3:31-4:34. In the later one, King Nebuchadnezzar had a dream and looked for interpretation. The dream was not described until Daniel came and told the dream and its interpretation.

61. מה כתוב בדניאל? (דניאל ב) אז לדניאל בחזיון הלילה סוד גלה. בחזיון הלילה, מי חזיון הלילה? זה גבריאל, שהוא חזיון, מראה מן מראה.

61. מה כתיב בדניאל, (דניאל ב) אדין לדניאל בחזיון די ליליא רזא גלי בחזיון די ליליא. מאן חזיון די ליליא, דא גבריאל, דאיהו חזיון חזיון מן חזיון.

God revealed King Nebuchadnezzar's dream to Daniel in a vision at night time. This vision delivered by the angel Gabriel that delivers the spiritual message as a vision.

62. בא ראה מה כתוב, (יחזקאל מג) והנה כבוד אלהי ישראל בא מדרך הקדים וקולו כקול מים רבים והארץ האירה מכבודו. מה כתוב אחריו? וכמראה המראה אשר ראיתי בבאי לשחת את העיר ומראות כמראה אשר ראיתי אל נהר כבר ואפל אל פני. כל המראות הללו הן שש. שאותן המראות, ומראה של החזיון, מראה יש לו, שראו בו הגונים שלמעלה, ונראים כמראה ההוא. ויש מראה למראה, ומראה למראה זה על זה, וכלם עומדים בדרגות ידועות ושולטים, ונקראים מראה הלילה, ובהם מתפרשים כל החלומות של העולם, ואלו הם כמו שלמעלה, עליהם.

62. תא וזוי, מה כתיב, (יחזקאל מג) והנה כבוד אלהי ישראל בא מדרך הקדים וקולו כקול מים רבים והארץ האירה מכבודו. מה כתיב בתריה, וכמראה המראה אשר ראיתי בבאי לשחת את העיר ומראות כמראה אשר ראיתי אל נהר כבר ואפל אל פני. כל אליו מראות, אינן עית, דאינן מראות וזיוו דזיוו. זיוו אית ליה, לאתוואת ביה גוונן דלעילא, ואתוואת בההוא זיוו. ואית זיוו לזיוו, וזיוו לזיוו, דא על דא. וכלהו קיימין בדרגין ידיען ושלטי, ואקרון זיוו דלילא, ובהו מתפרשין כל זולמין דעלמא, ואליו אינן גוונא דלעילא עליהו.

Ezekiel 43:2

“והנה, כבוד אלהי ישראל, בא, מדרך הקדים; וקולו, כקול מים רבים, והארץ, האירה מכבודו.”

“and behold, the glory of the God of Israel was coming from the way of the east. And His voice was like the sound of many waters; and the earth shone with His glory.”

Ezekiel 43:3

“וכמראה המראה אשר ראיתי, כמראה אשר ראיתי בבאי לשחת את-העיר, ומראות, כמראה אשר ראיתי אל-נהר-כבר; ואפל, אל-פני”

“And it was like the appearance of the vision which I saw, like the vision which I saw when He came to destroy the city. And the visions were like the vision which I saw by the river Chebar, and I fell on my face.”

The verse mentions six* visions, referring to the six levels and the six sefirot that connect Binah, which is the source of the vision to Malchut.

These levels control all the dreams in the world. The angel Gabriel, gives the spiritual message of the dream a vision that is revealed at night on the level of Malchut.

*One vision is mentioned in the plural and it counted as two.

63. ומשום כך דניאל בחזיון הלילה גלה סוד. לא כתוב התגלה, אלא סוד גלה, אחת מאלו הדרגות, גלה לו אותו חלום ופתרונו. אבל יוסף מתוך דברי פרעה הסתכל בדרגות העליונות ואמר.

63. ובגין כך דניאל בזיוו דלילא רזא גלי. אתגלי לא כתיב, אלא רזא גלי, וזד מאליו דרגין, גלי ליה זהו וזלמא ופשריה. אבל יוסף, מגו מלוי דפרעה, אסתכל בדרגין עליון וקאמר.

Nebuchadnezzar's dream and its interpretation revealed to Daniel from one of the six levels. Joseph is a chariot for Yessod and was able to connect to all the levels above. He saw the spiritual levels of the dream from the dream itself and could interpret it to Pharaoh.

64. ומשום כך מנה אותו על כל ארץ מצרים, משום שהקדוש ברוך הוא נתן ליוסף משלו. על הפה שלא נשק לעברה, כתוב ועל פיך ישק כל עמי. היר שלא קרבה לעברה, כתוב ויתן אותה על יד יוסף. הצואר שלא קרב לעברה, כתוב וישם רבד הזהב על צוארו. הגוף שלא קרב לעברה – וילבש אותו בגדי שש. הרגל של רכבה לעברה, כתוב וירכב אותו במרכבת המשנה אשר לו. המחשבה שלא חשב – נקרא נבון וחכם. הלב שלא הרחר – ויקראו לפניו אברך. והכל משלו הוא נטל.

64. ובגין כך פקדיה על כל ארעא דמצרים, בגין דקודשא בריך הוא, מדיכיה דיוסף קא יהיב ליה. פומא דלא נשק לעבירה, כתיב ועל פיך ישק כל עמי. ידא דלא קריב לעבירה, כתיב ויתן אותה על יד יוסף. צואר דלא קריב לעבירה, כתיב וישם רבד הזהב על צוארו. גופא דלא קריב לעבירה, וילבש אותו בגדי שש. רגל דלא קריב לעבירה, כתיב וירכב אותו במרכבת המשנה אשר לו. המושבה דלא וזשב, נקרא נבון וזזכס. לב שלא הרחר, ויקראו לפניו אברך. וככלא מדיכיה נטל.

After Joseph interpreted Pharaoh's dream, he was appointed to control over all Egypt. Obviously, God brought him to that position and the Zohar explains that the reasons for Joseph's merits concealed in the Torah verses.

For keeping his mouth pure Joseph could command others.

Genesis 41:40

“אתה תהיה על ביתי ועל פיך ישק כל עמי רק הכסא אגדל ממך”

“You shall be over my house, and according to your command all my people shall do homage; only in the throne I will be greater than you.”

He was called wise (Genesis 41:39) because his mind had positive thoughts. His hand, his body, and neck were all pure and worthy to receive the honor of a king.

41:42

“ויסר פרעה את טבעתו מעל ידו ויתן אותה על יד יוסף וילבש אותו בגדי שש וישם רבד הזהב על צוארו”

“Then Pharaoh took his signet ring from his hand and put it on Joseph's hand, and clothed him in garments of fine linen and put a gold chain about his neck.”

65. מה כתוב? ויצא יוסף מלפני פרעה ויעבר בל ארץ מצרים. אמר רבי חזקיה, מה הטעם ויעבר בל ארץ מצרים? כדי לשלט, שפך מכרזים לפניו, וכדי לבנס התבואה בכל מקום ומקום. רבי אלעזר אמר, כנס יוסף תבואה בכל מקום כדי שלא תרקב.

65. מה כתיב. ויצא יוסף מלפני פרעה ויעבר בל ארץ מצרים. אמר רבי חזקיה, מאי טעמא ויעבור בל ארץ מצרים. בגין לשלטאה, דמכרזי קמיה דכי. ובגין למכנש עבורא בל אתר ואתר. רבי אלעזר אמר, כנש יוסף עיבור עיבור בל אתר, בגין דלא יתרקב.

41:46

“ויסוף בן שלשים שנה בעמדו לפני פרעה מלך מצרים ויצא יוסף מלפני פרעה ויעבר בל ארץ מצרים”

“Now Joseph was thirty years old when he stood before Pharaoh, king of Egypt. And Joseph went out from the presence of Pharaoh and went through all the land of Egypt.” Joseph went through all the land of Egypt in order to have control over the collection and storage of the cereal grains. Rabbi Elazar explains that the storage was local so the grains won't rot. Rabbi Ashlag adds that the natural energy of the area protects its crops.

Lessons;

Our body represents the Tree of Life (Deuteronomy 20:19, “Man is like a Tree (of Life) in the field (Malchut)”, Genesis 1:27 “In the image of God he created him (Man, Adam)”= Tree of Life). When the body is pure then we can channel the light that flows through the Tree of Life. Watch the video below about Tikun Hanefesh and our body as an image of the Tree of Life.

Rabbi Shimon was in a cave for 13 years and when he came out his physical body was weak, wounded and sore but his spiritual body was pure to a point that he could command heaven and earth like a king.

One more important lesson is the effect of the energy that the local environment on us. Joseph chose to store the crops locally for a good reason. We see people in different regions in the world, share similar body features, like skin color, eyes, nose, height, etc. What less obvious is that the body is also affected internally by the food we eat. It's always better to eat locally grown food and especially seasonal produce. They grow under the same energy of the season that we live in and can bring a positive effect on us. It's even better to eat food made at home rather than preserved food made in faraway countries. Their energy may not match ours and we should avoid that. People that migrate from one region of the world to another should pay close attention to their food and allow gradual adjustments to avoid weight change and shift in body energy that could bring sickness and diseases.

66. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, כָּל מֵה שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עָשָׂה, הַכֹּל הוּא לְגַלְגֵּל גְּלוּלִים, מְשׁוּם שֶׁרָצָה לְקַיֵּם הַגְּזֵרָה. בֵּא רְאָה, כְּשֶׁבָרָא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם, הֵבִיא כָּל מֵה שֶׁצָּרִיךְ הָעוֹלָם בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחֵר כֵּךְ הֵבִיא אֶת הָאָדָם לָעוֹלָם וּמָצָא מְזוּן.

66. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, כָּל מֵה דְעֵבֵד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כִּלְא אִיהוּ לְגַלְגְּלָא גְּלוּלִין, בְּגִין דְּבִעֵי לְקַיֵּימָא קַיִימָא. תָּא זִוּזִי, כִּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא, אִייתִי כָּל מֵה דְאַצְטְרִיךְ עֲלָמָא בְּקַדְמוּתָא, וְלִבְתֵּר אִייתִי לִיה לְבֵר זֵשׁ לְעֲלָמָא, וְאַשְׁכּוּז מְזוּנָא.

Rabbi Shimon reveals that when the Holy One Blessed be He created the world he prepared everything needed for the creation of man. When the man was created, his sustenance was ready for him.

67. [בֵּא רְאָה] כְּמוֹ כֵּן הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר לְאַבְרָהָם, (בְּרֵאשִׁית טו) יָדַע תִּדַּע כִּי גַר יִהְיֶה זֶרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וְגו', וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרִכּוּשׁ גָּדוֹל. כְּשֶׁבָא יוֹסֵף לְאֶרֶץ מִצְרַיִם, לֹא מָצָא בָּהּ רְכוּשׁ גָּדוֹל. גְּלוּלִים, וְהֵבִיא רָעֵב עַל הָעוֹלָם, וְכָל הָעוֹלָם הָיוּ מִבִּיאיִם בְּסָף וְזָהָב לְמִצְרַיִם, וְהִתְמַלְּאָה כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּסָף וְזָהָב. לְאַחֵר שֶׁהַכֹּל נִתְקַן רְכוּשׁ גָּדוֹל, הֵבִיא אֶת יַעֲקֹב לְמִצְרַיִם.

67. (ד"ח ל"ג תא חזי) כְּמוֹנָא דָּא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לְאַבְרָהָם, (בְּרֵאשִׁית טו) יָדַע תִּדַּע כִּי גַר יִהְיֶה זֶרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וְגו', וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרִכּוּשׁ גָּדוֹל. כִּד אֶתָּא יוֹסֵף לְאֶרֶץ מִצְרַיִם, לֹא אִשְׁתְּכּוּז בָּהּ רְכוּשׁ גָּדוֹל. גְּלוּלִים גְּלוּלִין, וְאִייתִי כְּפִנָּא עַל עֲלָמָא. וְכָל עֲלָמָא הָיוּ מִייתִין בְּסָפָא וְזָהָבָא לְמִצְרַיִם, וְאַתְמַלְּי כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּסָפָא וְזָהָבָא. לְבְתֵר דְּאַתְתִּיקָן כִּלְא רְכוּשׁ גָּדוֹל, אִייתִי יַעֲקֹב לְמִצְרַיִם.

God makes plans for us to work and manifest through generations and many incarnations in order to fulfill his promises. Like he promised Abram;

Genesis 15:13,14

“וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יָדַע תִּדַּע כִּי גַר יִהְיֶה זֶרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וְעַבְדוּם וְעָנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה”

”וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכש גדול”

“Then the LORD said to Abram, “Know for certain that your offspring will be sojourners in a land that is not theirs and will be servants there, and they will be afflicted for four hundred years.”

“But I will also judge the nation whom they will serve, and afterward they will come out with many possessions.”

God brought famine to the world so they will bring their Gold and Silver to Egypt. When Egypt got filled with gold, God brought Jacob to Egypt so when they go out they will have all the ‘many possessions’ that God promised them.

68. שָׁכַף דַּרְכֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא –
בְּרֵאשׁוֹנָה בּוֹרֵא [מְקַדִּים] רְפוּאָה, וְאַחֲרֵי
כֵן מְבַדֵּה. כֵּן בְּרֵאשׁוֹנָה הַתִּקּוּן רְכוּשׁ גָּדוֹל,
וְאַחֲרֵי כֵן הֵבִיא אוֹתָם לְגָלוּת, וְעַל כֵּן גָּלְגַל
גְּלוּלִים וְהֵבִיא רָעָב עַל [כָּל] הָעוֹלָם, כְּדִי
שִׁיחִי מִבִּיּוֹת בְּסָף וְזָהָב כָּל הָעוֹלָם
לְמַצְרִים.

68. דִּהְכִי אֲרוּזֵי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּקִדְמִיתָא
בְּאַרְי (o"א אק1דים) אֲסוּתָא, וּלְבַתֵּר בְּרוּזִי. כֵּן
בְּקִדְמִיתָא אֲתִקֵּין רְכוּשֵׁי גָדוֹל, וּלְבַתֵּר (דף קצו
ע"ב) אֵייתִי לִוְן לְגָלוּתָא. וְעַל דָּא גָלְגַל גְּלוּלִין וְאֵייתִי
כְּפָנָא עַל כָּל עַלְמָא, בְּגִין דְּלִיהוּ בְּיִיתִין כְּסָפָא
וְדִהְבָּא כָּל עַלְמָא לְמִצְרִים.

The Holy One Blessed be He, creates the medicine before the disease. The Israelites went to exile to get ‘sick’ before receiving the ‘medicine’.

Lessons;

Without the ‘disease’ that is the aspect of earning and preparing the vessel, we can not have the ‘cure’ that is the light we are missing. The greater the pain, the greater the vessel and the light it would attract into it.

We are not Abraham nor worthy to receive direct promises or messages from God but we are part of the promised made to Abram. We can be sure that whatever happens in our lives leads to positive outcomes because as the Zohar teaches us, the cure is ready before the pain.

People with limited thinking consider this life as the last one. They look for or expecting rewards immediately. The process that God made was designed to spread across many lifetimes. Abraham, Isaac, and Jacob had many challenges in their lives until their children did the hard labor in Egypt and got out with ‘many possessions’ to receive the Torah and Immortality on Mount Sinai. As we know they sinned with the Golden Calf and lost the immortality that Moses brought with him from Mount Sinai on his first climb.

The Gold and Silver of this world are temporary because only a pure soul can hold the ‘treasures’. The good news is that ‘many possessions’ awaits for us after the Final Redemption process is completed. God promised us to remove the spirit of impurity from the world (Zechariah 13:2) and bring immortality (Isaiah 25:8).

Our goal is to continue forward with certainty no matter what kind of pain we experience because sooner or later it will go away and we will see the cure.

69. בֵּא רֵאָה, מְשׁוּם יוֹסֵף שֶׁהוּא צָדִיק,
הוּא גֵרָם עֲשֵׂר שָׁל בְּסָף וְזָהָב שִׁיטְלוּ
יִשְׂרָאֵל, בְּכַתִּיב (תהלים קה) וַיִּצְיֵאֵם
בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאֲנִי בְּשִׁבְטִי כוֹשֵׁל. וּמִדּוּ שָׁל
הַצָּדִיק זֶה בֵּא לְיִשְׂרָאֵל, וְהַכֵּל לְזִכּוֹת אוֹתָם
לְעוֹלָם הַבָּא.

69. תָּא וְזִי, בְּגִין (כך) יוֹסֵף דְּאִיהוּ צָדִיק, אִיהִי גָרִים
עוֹתֵרָא כְּסָפָא וְדִהְבָּא, לְנִטְלָא יִשְׂרָאֵל.
כְּכַתִּיב, (תהלים קה) וַיִּצְיֵאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאֲנִי
בְּשִׁבְטִי כוֹשֵׁל. וּמִן יָדָא דְּצָדִיק, אֲתָא דָּא לְיִשְׂרָאֵל.
וְכָלָא לְמוֹכֵי לִוְן לְעַלְמָא דְּאַתִּי.

Because Joseph was a Tzadik, the Israelites benefited from his merits and came out of Egypt with silver and gold. All were made to give them a path to the world to come.

Psalms 105:37

”וַיֹּצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וְאֵין בְּשִׁבְטֵי כוֹשֵׁל”

“Then he brought out Israel with silver and gold, and there was none among his tribes who stumbled.”

70. פתח ואמר, (קהלת ט) ראה חיים עם אשה אשר אהבת וגו'. בא ראה, הפסוק הזה הוא בסוד עליון, ובארוהו. ראה חיים – אלו חיי העולם הבא, שאשרי האיש שזוכה לו בראוי.

70. פתחו ואמרו, (קהלת ט) ראה חיים עם אשה אשר אהבת וגו'. תא וזוי, האי קרא ברזא עלאה איהו, ואוקמוה. ראה חיים, אלן זויין דעלמא דאתי, דזכאה הוא בר נש דזכי ביה כדקא יאות.

Ecclesiastes 9:9

ראה חיים עם אשה אשר אהבת כל ימי הבלך אשר נתן לך תחת השמש כל ימי הבלך כי הוא חלקך בחיים” ובעמלק אשר אתה עמל תחת השמש

“Find life with the woman whom you love, all the days of your vain life that he has given you under the sun, because that is your portion in life and in your toil at which you toil under the sun.”

‘Find life with the woman’ is the aspect of life in the world to come that we need to work and earn to reach the love and light that we seek.

71. עם אשה אשר אהבת – זו כנסת ישראל, משום שבה כתוב אהבה, שכתוב (ירמיה לא) ואהבת עולם אהבתיך. מתי? בשעה שצד הימין אוהו אותה, שכתוב (שם) על בן משכתיך חסד.

71. עם אשה אשר אהבת, דא כנסת ישראל, בגין דבה כתיב אהבה. דכתיב, (ירמיה לא) ואהבת עולם אהבתיך, אימתי. בשעתא דסטרא דימינא אוהד בה. דכתיב, (ירמיה לא) על בן משכתיך חסד.

‘with the woman whom you love’ is the aspect of the female, the Shechina that draws the light of Chessed. The love comes from the Right that is Chessed.

Jeremiah 31:2

”מרחוק יהוה נראה לי ואהבת עולם אהבתיך על כן משכתיך חסד”

“YHVH appeared to him from afar, saying, “I have loved you with an everlasting love; Therefore I have drawn you with lovingkindness (Chessed).”

Lesson;

Abraham, Isaac, and Jacob made the triangle that connects to the upper triangle (the upper three Sefirot) but for us, Joseph is the first connection because he is at the door, Yessod, that connects us to the Tree of Life. Without him, we are lost in the darkness of Malchut.

72. כל ימי חיי הבלך, משום שהיא נקשרת בחיים, והיא העולם ששורים בה חיים. שהרי העולם הזה לא שורים בו חיים, משום שהם תחת השמש, ולא מגיעים לכאן אותם האורות של אותה השמש, והסתלקו מהעולם מיום שנחרב בית המקדש, שכתוב (ישעיה יג) חשך השמש

72. (קהלת ט) כל ימי חיי הבלך, בגין דאיהי אתקשרת בחיים, ואיהי עולם דזויין שריין ביה. דהא עלמא דא, לא שריין ביה חיים. בגין דאינון תזות השמש, ולא מטאן הכא אינון נהורין דההוא שמשא, ואסתלקו מעלמא מיומא דאתנזריב בי מקדשא. דכתיב, (ישעיה יג) חשך השמש בצאתו

וְגו'. בְּמֵי זֶה הַיָּמִים, הַסִּלִּיק הַזֶּה וְלֹא נִהְיָה.
בְּצֵאתוֹ וְגו'. מֵה זֶה חֹשֶׁךְ הַשָּׁמַיִם? שְׂסִלֵק
אֶת אֹרֹו וְלֹא מֵאִיר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם
נח) הַצִּדִּיק אֶבֶר וְגו'.

‘all the days of your vain life’ (From #69) is the aspect of Malchut connected to Binah and receive the light of Life from Binah. This world is female, Malchut, that doesn’t have a life of its own unless she receives from the upper female that is Binah.

Isaiah 13:10

”כִּי כּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכִסְיֵיהֶם לֹא יִהְיוּ אֹרֶם חֹשֶׁךְ הַשָּׁמַיִם בְּצֵאתוֹ וְיָרֵחַ לֹא יִגִּיה אֹרֹו”

“For the stars of the heavens and their constellations will not give their light; the sun will be dark at its rising, and the moon will not shed its light.”

The sun is the aspect of Zeir Anpin and after the destruction of the Holy Temple, the sun became ‘dark’ and stopped delivering light to the world.

‘Vain life’ is life in Malchut under the Sun that became dark when the Holy Temple was no longer serving the world as the gate of Yessod to bring down the light from Binah to this world.

73. כִּי הוּא זֶה הַיָּמִים, דָּא הוּא שְׂמִינִי בְּסִינִי, וּבְעֵינֵי לְמִינֵי סִינִי בְּשְׂמִינִי וּשְׂמִינִי בְּסִינִי, דָּלָא לֹא אֶפְרִינִי לֹו. וְדָא הוּא זֶה הַיָּמִים דְּבֵר נֶשׁ, לְמִינֵי בְּהוּ לְעֵלְמָא דָּאִתִּי.

‘that is your portion in life’ is the aspect of the unification of the Light, Zeir Anpin, the Sun and Malchut, the moon.

‘Your portion’ is the vessel, Malchut and ‘in life’ is the Life force that comes from Zeir Anpin. Our ‘portion’ is the duty to make unifications of vessel and light in order to earn merits for the world to come.

74. מֵה כְּתוּב בְּתִרְיָה, (קֹהֶלֶת ט) כָּל אֲשֶׁר תַּמְצֵא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכֹחַ עֲשֵׂה כִּי אֵין מַעֲשֶׂה וְחִשְׁבּוֹן וְדַעַת וְחִכְמָה בְּשָׂאוֹל אֲשֶׁר אֵתָה הַלֵּךְ שָׁמָּה. הַפְּסוֹק הַזֶּה יֵשׁ לְהַתְּבוּנָה בּוּ. כָּל אֲשֶׁר תַּמְצֵא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת, וְכִי הִתְּרָה הָרְצוּעָה שְׂאָדָם יַעֲשֶׂה כָּל מֵה שְׂכִיכּוֹל? אֵלָּא כְּתוּב לַעֲשׂוֹת בְּכֹחַ. מֵה זֶה בְּכֹחַ? זֶה נִשְׁמָתוֹ שֶׁל הָאָדָם, שֶׁהִיא הַבַּחַשׁ שֶׁל הָאָדָם, לִזְכוֹת בְּהַ לְעוֹלָם הַזֶּה וְלְעוֹלָם הַבָּא.

Ecclesiastes 9:10

”כָּל אֲשֶׁר תַּמְצֵא יָדְךָ, לַעֲשׂוֹת בְּכֹחַ–עֲשֵׂה: כִּי אֵין מַעֲשֶׂה וְחִשְׁבּוֹן, וְדַעַת וְחִכְמָה, בְּשָׂאוֹל, אֲשֶׁר אֵתָה הַלֵּךְ שָׁמָּה”

“Whatever your hand finds to do, do it with all your might; for there is no activity or planning or knowledge or wisdom in Sheol where you are going.”

Ecclesiastes teaches us that we should do all that we can to earn the light because after death we go to a place ‘Sheol’ where we no longer have the opportunity to act positively and earn light for the world to come.

Lesson;

This world is the only place where we find opportunities to ‘work’ and do our best to improve our souls. When we do that, we benefit from this world and the world to come. Never miss the opportunity to do good, your future life depends on it.

75. דְּבַר אַחֵר בְּכַחַד – זוֹ הָאִשָּׁה שְׁאִמְרָנוּ, שֶׁהִיא הַכֹּחַ לְהַתְחַזֵּק בָּהּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. וְצָרִיד בֶּן אָדָם לִזְכּוֹת בָּהּ בְּזֶה הָעוֹלָם בְּכַחַד זֶה, כִּדְּי שְׂיִתְגַּבֵּר בָּהּ לְעוֹלָם הַהוּא.

75. דְּבַר אַחֵר בְּכַחַד, דָּא הִיא אִשָּׁה דְּקִאָמְרָן, דְּאִיִּהּ זַיִלָא לְאַתְתַּקְפָּא בָּהּ, בְּעָלְמָא דִּין וּבְעָלְמָא דְאַתִּי. וּבְעֵי בַר נִשְׁ לְמַזְכֵּי בָּהּ בְּהִיא עָלְמָא בְּהִיא זַיִלָא, בְּגִין דִּיתַתְקַף בָּהּ בְּהִיָּוָא עָלְמָא.

Ecclesiastes 9:10

“כָּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ, לַעֲשׂוֹת בְּכַחַד–עֲשֵׂה: כִּי אֵין מַעֲשֶׂה וְחִשְׁבוֹן, וְדַעַת וְחִקְמָה, בְּשָׂאוֹל, אֲשֶׁר אַתָּה הֹלֵךְ שָׁמָּה”
“Whatever your hand finds to do, do it with all your might; for there is no activity or planning or knowledge or wisdom in Sheol where you are going.”
‘with all your might’ is the aspect of the support of the Shechina in Malchut that help us follow the ways of the Torah that earn us merits for the world to come.

76. מָה הַטֶּעַם? מִשּׁוּם שְׁאִחֵר שְׂיִצָּא הָאָדָם מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, אֵין בּוֹ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת דְּבַר וְלִזְמַר, עֲכָשׁ מִכָּאן וְהִלָּאָה אֲעֲשֶׂה מַעֲשִׂים טוֹבִים. שְׂוֹדָאֵי שְׂאֵין מַעֲשֶׂה וְחִשְׁבוֹן וְדַעַת וְחִקְמָה בְּשָׂאוֹל אֲשֶׁר וְגו'. אִם לֹא זֹכֶה אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, לֹא יִזְכֶּה בּוֹ אַחֵר כִּךְ לְעוֹלָם הַהוּא. וּבְאַרְוֵה, מִי שְׁלֹא מִתְקִין צִדָּה לְלִכּוֹת מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, לֹא יֵאָכֵל בְּעוֹלָם הַהוּא. וְיֵשׁ מַעֲשִׂים טוֹבִים שְׂעוּשָׁה אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה שְׂיֵאָכֵל מֵהֶם כָּאן, וְהַכֹּל נִשְׁאַר לְעוֹלָם הַבָּא וְלַהּוֹן מֵהֶם.

76. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּלִכְתֵּר דִּיפּוֹק בַּר נִשְׁ מִהִיא עָלְמָא, לִית בֵּיה זַיִלָא לְמַעַבְדַּ מִיָּדִי וְלִזְמַר, הַשְׂתָּא, מִכָּאן וְלִהְלָאָה אֲעֲבִיד עוֹבְדִין טָבִין. דְּוֹדָאֵי אֵין מַעֲשִׂה וְחִשְׁבוֹן וְדַעַת וְחִקְמָה בְּשָׂאוֹל אֲשֶׁר וְגו'. אִי לֹא זָכִי בַר נִשְׁ בְּהִיא עָלְמָא, לֹא יִזְכֵּי בֵּיה לְכַתֵּר בְּהִיָּוָא עָלְמָא. וְאִיִּקְמוּהּ, מֵאֵן דְּלֹא אִתְקִין זְוֹרִין לְמִיָּהָר מִהִיא עָלְמָא, לֹא יִכּוֹל בְּהִיָּוָא עָלְמָא. וְאִית עוֹבְדִין טָבִין דְּעֲבִיד בַּר נִשְׁ בְּהִיא עָלְמָא, דִּיִּכּוֹל מַנְיָהּ הָכָא. וְכָלָא אִשְׁתָּאָר לְעָלְמָא דְאַתִּי וְלַאֲתָנָא מַנְיָהּ.

When Ecclesiastes says, ‘there is no activity or planning or knowledge or wisdom in Sheol’, he warns us that after our souls leave this world, we cannot do anything positive to gain merits. The Zohar explains our work in this world as preparing supplies for the road. Whatever merits we earn during this life, nourish us in this world and the world to come.

77. בֹּא רֵאֵה, יוֹסֵף זָכָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְזָכָה בְּעוֹלָם הַבָּא, מִשּׁוּם שְׂרָצָה לְהִאָּחֲזוּ בְּאִשָּׁה יְרֵאתָ ה', כִּמוֹ שְׁנֵאֲמַר (בראשית לט) וְחִטָּאתִי לֵאלֹהִים. וּמִשּׁוּם כִּךְ זָכָה לְשַׁלֵּט בְּעוֹלָם הַזֶּה וְזָכָה אֶת יִשְׂרָאֵל.

77. תָּא זַוְי, יוֹסֵף זָכָה בְּהִיא עָלְמָא וְזָכָה בְּעָלְמָא דְאַתִּי, בְּגִין דְּבָעָא לְאַתְאָזְדָא בְּאִשָּׁה יְרֵאתָ יי. כְּמוֹה דְאַתָּא אָמַר, (בראשית לט) וְחִטָּאתִי לֵאלֹהִים. וּבְגִין כִּךְ זָכָה לְמַשְׁלֵט בְּהִיא עָלְמָא, וְזָכָה לִזְכּוֹן לְיִשְׂרָאֵל.

Joseph earned merits for this world and for the world to come because he desired unification only with a woman that fears YHVH. The woman is the aspect of Malchut and the fear of YHVH is the ability to unify with Binah and create a flow of light to the world.

For that righteous desires, Joseph merited ruling this world and allowed all the children of Israel to have a better connection and unification of Malchut and Binah.

Lesson;

The key to righteousness is to refuse the temptations of the temporary world. It connects us to the material aspect of Malchut and 'ground' us.

In Genesis 39:8 we read how Joseph refused the temptation of the wife of Potiphar, the officer of Pharaoh and became a Tzadik. The word 'וימאן', and he refused' has special cantillation that is called 'Shalsholet' which produce a longer and elevated sound of the word. This word is followed by a 'Pasek' with is a cantillation mark that tells the reader to make a shortstop before continuing with the rest of the verse.

Shalsholet appears only seven times in the entire Bible. Seven is a significant number and it makes the Shalshelts significant wherever they are placed in the Bible. All of them are above words that are verbs. Each one is significant and has a 'story' attached to it. Four of them are in the Torah, two in Prophets and one in Writings.

The shalsholet and Pasek that connect to Joseph represent the restriction he applied to the temptation. It elevated him spiritually, putting him on a path to become a king over Egypt. Immediately after this event, he was sent to prison and shortly after invited to the palace of Pharaoh where was raised to a level second to Pharaoh.

Controlling the level of Yessod is an important aspect of success in this world. It's the channel for blessings and to correct it, one should stop temptations of the material world. We can enjoy pleasures if they are shared with others and not purely selfish. Frequent fasting, even for half a day or skipping meals elevates a person spiritually. It reduces the desire for the self alone and also brings a person to have a healthier body. Studying is a positive connection to Yessod and helps to purify the channel. Giving Tzedakah connects us quickly to Yessod, Tzadik, because we transform 'matter' into spiritual. Tzedakah removes blockages and opens the channel of Yessod for a flow of light.

78. מה פתוב? (שם מז) וילקט יוסף את כל הפספ, וכך ראוי. שהרי אותו נהר ששופע ויוצא, הוא לוקט הכל, וכל העשר עומד בו. וזה סוד הפתוב (שם א) ויתן אתם אלהים ברכיע השמים, והכל הוא בראוי, ודאי יוסף צריך לשלט על המלכות.

78. מה פתוב, (בראשית מז) וילקט יוסף את כל הפספ. והכי אתווי, דהא ההוא נהר דנגיד ונפיק, איהו לקיט כלל, וכל עותרא ביה קיימא. ודא היא רזא דפתוב, (בראשית א) ויתן אתם אלהים ברכיע השמים, וככלא איהו כדקא יאות, ודאי יוסף בעי למשילט על מלכותא.

This Shabbat is Shabbat Hanukkah. It is very special because it's also Rosh Chodesh Tevet. Before Shabbat put few coins aside for Tzedakah (That's a good habit to follow before every Shabbat) Light the Menorah and then light the Shabbat candles.

If for some reasons, you are late then light the Menorah with blessings, then the Shabbat candles. Then you can go back to the menorah and sing the Hanukkah songs and meditation.

Genesis 47:14

“וילקט יוסף את כל הפספ הנמצא בארץ מצרים ובארץ כנען בשבר אשר הם שברים ויבא יוסף את הפספ ביתה”

“And Joseph gathered up all the money that was found in the land of Egypt and in the land of Canaan, in exchange for the grain that they bought. And Joseph brought the money into Pharaoh's house.”

Joseph took control over the wealth of the world that came to purchase food from Egypt. That was his mission to govern Malchut.

79. ובא ראה, כתוב וירכב אתו במרכבת המשנה. מי מרכבת המשנה? הקדוש ברוך הוא עשה את הצדיק שליט, משום שהנה ממנו נזון העולם, וצריך להזין, ולקדוש-ברוך-הוא יש מרכבה עליונה, ויש לו מרכבה תחתונה. המרכבה התחתונה היא מרכבת המשנה, ויוסף נקרא צדיק, ולו ראוי להיות רוכב על מרכבת המשנה אשר לו, לקדוש-ברוך-הוא, והכל הוא בסוד עליון שיהיה כמו שלמעלה.

79. ותא וזוי, כתיב, וירכב אותו במרכבת המשנה. מאן מרכבת המשנה. קודשא בריך הוא עביר ליה לצדיק שליטא, בגין דהא מניה אתון עלמא, ואצטרך לאתונא. וקודשא בריך הוא אית ליה רתיכא עלאה, ואית ליה רתיכא תתאה. רתיכא תתאה איהי מרכבת המשנה, ויוסף צדיק אקרי, וליה אתווי למיהוי רכיב על מרכבת המשנה אשר לו, לקודשא בריך הוא. וכלא איהו ברוא עלאה, למיהוי כגוונא דלעילא.

Genesis 41:43

“וירכב אתו במרכבת המשנה אשר לו ויקראו לפניו אברך ונתון אתו על כל ארץ מצרים”

“And he made him ride in his second chariot. And they called out before him, “Bow the knee!” Thus he set him over all the land of Egypt.”

The Holy One Blessed Be He made Joseph a ruler because he nourishes the world. The Holy One Blessed be He has an upper chariot that is the upper sefirot of Zeir Anpin that receive from Binah. The second and lower chariot is Joseph, Yessod, that delivers nourishments to Malchut.

80. בא ראה. ויקראו לפניו אברך, מה זה אברך? הקשר שנקשרים השמש עם הלבנה, והכל כורעים כנגד המקום הזה. ונתון אותו על כל העולם, וכלם מודים אליו, משום זה הכל הוא בסוד עליון.

80. תא וזוי, ויקראו לפניו אברך, מאי אברך. קשירו דאתקשר שמשא בסיהרא, וכלא כרעין להכל אתר דא. ונתון אותו על כל עלמא, וכלהו אודן לגביה, (דף קצז ע"א) ובגין דא כלא ברוא עלאה איהו.

Bow the knee!, “אברך”, is a word with the root of ‘ברך’, ‘Knee’ and also ‘bless’, ‘ברוך’ that refers to Yessod. During our prayers, we kneel with appreciation with the word ‘ברוך’ (Baruch) to connect to yessod and draw down the light to Malchut.

The people of Egypt bowed to Joseph and called him “אברך” to establish an appreciation for the nourishments he brought to them.

Lesson;

Baruch is a word of blessings. When we express appreciation to God and say “Baruch Hashem” we connect Yessod to the light of the Tree of Life.

When we say ‘Baruch Ata’, Baruch is Yessod and Ata is Malchut. This teaches us the blessings that starts with Baruch Ata, make an immediate connection between Yessod and Malchut. When we are at the prayer of the Amidah that is on the higher level, ‘Baruch’ connects us to the upper Chariot that receives the light from Binah.

81. בא ראה, הקדוש ברוך הוא עשה את מלכות הארץ בעין מלכות הרקיע, והכל זה כמו זה. וכל מה שנעשה בארץ, עומד

81. תא וזוי, קודשא בריך הוא עבד מלכותא דארעא, בעין מלכותא דרקיעא, וכלא דא כגוונא דא. וכל מה דאתעביר בארעא קיימא קמי קודשא

לפני הקדוש ברוך הוא בראשונה. בא
ראה, המלכות הקדושה לא קבלה מלכות
שלמה עד שהתחברה עם האבות, משום
שהקדוש ברוך הוא עשה אותה המלכות
העליונה שתאיר מסוד האבות.

ברוך הוא בְּקִדְמוּתָא. תא וְזוֹי, מַלְכוּתָא קְדִישָׁא, לֹא
קָבִיל מַלְכוּתָא שְׁלִימוּתָא, עַד דְּאִתְחַבַּר בְּאַבְהֶן.
בְּגִין דְּקִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבַד לָהּ לְמַלְכוּ עֲלָאָה,
לְאִתְחַבְרָא מִרְוֹא דְאַבְהֶן.

The Holy One Blessed be He created the kingdom/Malchut on earth to be like the kingdom of heaven. They are parallel and everything on earth has a root in heavens. Anything that is done on earth was in front of the Holy One Blessed be He before it happened in this world.

The upper Three Sefirot are called the Kingdom of Heavens and our world is the 'Kingdom' that is nourished and controlled by the upper kingdom. To have united kingdoms with a complete connection between the upper and lower kingdoms, the Holy One Blessed be He, uses the Patriarchs as channels for the three lines; Abraham on the Right, Chessed, Isaac on the Left, Gevurah, and Jacob in the middle for Tiferet. They connect the Kingdom of heavens to Malchut that is the kingdom below.

82. וכשיוסף הצדיק ירד למצרים
בראשונה, הוא משך אחר כך עמו את
השכינה, שהרי אין שכינה חולקת אלא
אחר הצדיק, ומשום כך נמשך יוסף
למצרים בראשונה, ונטל את כל עשר
העולם בראוי, ואחר כך ירדה שכינה
למצרים וכל השבטים עמה.

82. וכד יוסף הצדיק נזות למצרים בקדמוּתָא, איהו
בְּשִׁיף לָהּ לְשְׁכִינְתָא לְבִתְרַ עֲמִיָה, דְּהָא שְׁכִינְתָא לֹא
אֲזָלָא אֶלָּא בְּתִרָא דְצַדִּיק. וּבְגִין כֵּךְ אִתְּמַשֵּׁךְ יוֹסֵף
לְמַצְרַיִם בְּקִדְמוּתָא, וְנָטִיל כָּל עוֹתֵרָא דְעֲלָמָא
בְּדָקָא יְאוּת, וּלְבִתְרַ נְזוּתָת שְׁכִינְתָא לְמַצְרַיִם, וּכְלָהוּ
שְׁבִטֵין בְּהִרָהּ.

When Joseph arrived in Egypt, he had the Shechina with him, because the Shechina follows the Tzadik wherever he goes. This connection allowed him to be in control of all the treasures and resources of Egypt that was in control of the entire world. Later he was joined with his brothers and their tribes.

83. ומשום כך יוסף, ששמר את הברית,
זכה להתעשר במקומו, וזכה למלכות
שלמעלה ולמלכות שלמטה. ועל כן, כל
מי ששמר ברית הקדש באלו קים כל
התורה הקדושה בלה, שהרי הברית
שקולה בכל התורה.

83. וּבְגִינֵי כֵךְ, יוֹסֵף דְנָטַר לִיה לְבְרִית, זָכָה
לְאִתְעַטְרָא בְּאַתְרֵיהּ, וְזָכָה לְמַלְכוּתָא דְלַעֲיָלָא,
וּלְמַלְכוּתָא דְלַתְתָּא. וְעַל דָּא כָּל מֶאֵן דְנָטַר בְּרִית
קְדִישָׁא, כָּאִילוּ קִיִּים אֲוִרִיתָא קְדִישָׁא כּוּלָּהּ, דְּהָא
בְּרִית שְׁקִיל כָּכָל אֲוִרִיתָא:

The reproductive organs in males and females are aspects of Yessod. Yessod is the channel that connects the upper and lower to bring life into this world. The man is responsible to draw life force into the vessel of the woman that would accept it. A thought that drew light became a drop that is transformed through Yessod to into a new life. The male organ is called in the Torah 'ברית' 'Covenant' or 'ברית קודש' 'Holy Covenant', because of the covenant God made with Abraham and was marked by the circumcision. The circumcision ceremony is called 'ברית' (Pronounced "B'rit") to connect us to the covenant with Abraham.

Joseph became a chariot for the Sefira of Yessod because he kept his 'ברית קודש', 'Holy Covenant'. Keeping a pure channel of Yessod, allow the flow of pure light from the

three columns to Malchut. Because of that he had the Shechina with him and was able to control the treasures of Egypt.

The Zohar tells us that those who keep the purity of the 'Holy Covenant' are considered as if they kept the entire Torah.

Lesson;

The Sefira of Yessod brings the energy of Life to this world. Yessod is the gate that controls the flow of sustenance and blessing to the world. Joseph earned the merits to be a chariot for Yessod and it gave him control over this critical gate of light. He controlled the sustenance of Egypt and the world.

Joseph was protected from the Evil Eye because he holds the Light of the upper Sefirot before releasing it to us in Malchut.

The Torah is Zeir Anpin and we connect to it with our daily studies and on Shabbat.

Giving Tzedakah connects us to Yessod because giving money creates a bridge from the material level to the spiritual level of Light.

84. וַיֵּרָא יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ שָׂבָר בְּמִצְרַיִם
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו וְגו'. רַבִּי חַיִּיא פִּתַּח
וְאָמַר, (זְכֵרִיה יב) מִשָּׂא דְבַר ה' עַל
יִשְׂרָאֵל נָאֵם ה' נֹטָה שְׁמַיִם וְיֹסֵד אֶרֶץ וַיֵּצֵר
רוּחַ אָדָם בְּקֶרְבּוֹ. בְּפָסוּק הַזֶּה יֵשׁ לְהַתְּבוּנָה.
מִשָּׂא דְבַר ה'. בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת הָאֵלֶּה
שָׁאֵמַר מִשָּׂא, לָמָּה מִשָּׂא? אֵלֶּה בְּכָל מְקוֹם
שֶׁהוּא עַל הַדִּין שֶׁל שְׂאֵר הָעַמִּים וְאָמַר
מִשָּׂא – זֶה לְטוֹב. בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא עַל
יִשְׂרָאֵל וְאָמַר מִשָּׂא – זֶה לְרָע.

84. וַיֵּרָא יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ שָׂבָר בְּמִצְרַיִם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
לְבָנָיו וְגו'. רַבִּי חַיִּיא פִּתַּח וְאָמַר, (זְכֵרִיה יב) מִשָּׂא
דְּבַר ה' עַל יִשְׂרָאֵל נָאֵם ה' נֹטָה שְׁמַיִם וְיֹסֵד אֶרֶץ
וַיֵּצֵר רוּחַ אָדָם בְּקֶרְבּוֹ. הָאִי קָרָא אֵיט לְאַסְתִּכְּלָא
בֵּיהּ. מִשָּׂא דְּבַר ה', בְּכָל הַנִּי אֶתֶר דְּקָאֵמַר מִשָּׂא,
מִשָּׂא אֲמַאי. אֵלֶּה, בְּכָל אֶתֶר דְּאִיהוּ עַל דִּינָא
דְּשְׂאֵר עַמִּין וְאָמַר מִשָּׂא, לְטַב. בְּכָל אֶתֶר דְּאִיהוּ
עַל יִשְׂרָאֵל וְאָמַר מִשָּׂא, לְבִישׁ.

Genesis 42:1

“וַיֵּרָא יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ שָׂבָר בְּמִצְרַיִם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לָמָּה תִּתְּרֹאוּ”

“Now Jacob saw that there was grain in Egypt, and Jacob said to his sons, “Why are you staring at one another?””

The Shechinah left Jacob after he learned that he lost Joseph. The Zohar asks how could Jacob was able to see that there's sustenance in Egypt when the Shechina wasn't with him to give him the power to see beyond the limitations of the five senses.

Zechariah 12:1

“מִשָּׂא דְּבַר יְהוָה עַל יִשְׂרָאֵל נָאֵם יְהוָה נֹטָה שְׁמַיִם וְיֹסֵד אֶרֶץ וַיֵּצֵר רוּחַ אָדָם בְּקֶרְבּוֹ”

“The burden of the word of YHVH concerning Israel. Thus declares YHVH who stretches out the heavens, lays the foundation of the earth, and forms the spirit of man within him,”

Rabbi Chiya quotes this verse and explains that when the word 'מִשָּׂא', 'burden' used in relation to the other nations, it has a positive aspect but when it is related to Israel it is the opposite.

85. בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא עַל הַדִּין שֶׁל שְׂאֵר
הָעַמִּים לְטוֹב, מִשָּׂא שְׁמִשָּׂא הוּא מַעֲמָסָה,
כְּבִיכּוּל זֶה מַעֲמָסָה עַל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
הַשְּׁלוֹם שֶׁל הָעַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת,
וּכְשֶׁנִּגְזַר הַדִּין עֲלֵיהֶם, עוֹבְרֵת מִמֶּנּוּ

85. בְּכָל אֶתֶר דְּאִיהוּ עַל דִּינָא דְּשְׂאֵר עַמִּין, לְטַב.
בְּנִין דְּמִשָּׂא מְטוּכָא אִיהוּ. כְּבִיכּוּל מְטוּכָא אִיהוּ
עַלִּיה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, שְׁלוֹם דְּעַמִּין עוֹבְדֵי
כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. וְכֹד אֶתְגַּזֵּר דִּינָא עַלִּיהוּ מִעֲבָר

המעמסה הזו שהוא סובל עליהם. בכל מקום שנגזר דין על ישראל ואומר משה, בבבכול מעמסה היא על הקדוש ברוך הוא, ומשום כך משה מהצד הזה ומהצד הזה, זה משה.

מנייה ההוא מטולא דאיהו סביל עליהו. בכל אתר דדינא אתגזר עליהו דישראל, ואמר משה, בבבכול מטולא איהו עליה דקודשא בריך הוא. ובגין כך משה מהאי גיסא, ומהאי גיסא, מטולא איהו.

Rabbi Chiya continues to explain that God carries the judgment created by the people, allowing them time to correct and repent. If the judgment they created is not removed with correction, then he releases the judgment and the burden is removed from him. When it comes to the other nations, the 'burden' is released from God and the judgment is inflicted on the people. When it is related to the people of Israel, even if the burden of the punishment/judgment is released, God still carries the burden of caring for the Israelites.

If he doesn't punish them then he continues to carry the burden and they stay with their impurities. If he punishes them then he shares the burden and the pain of their punishment.

86. כיון שאמר נטה שמים ויסד ארץ, למה צריך ויצר רוח אדם בקרבו? וכי לא היינו יודעים שהוא יצר רוח אדם? אלא להראות דרגה ידועה, שכל הרוחות והנשמות של העולם עומדות באותה הדרגה.

86. כיון דאמר נוטה שמים ויסד ארץ, אמאי אצטרך ויצר רוח אדם בקרבו. וכי לא הויןא ידעי דאיהו יוצר רוח אדם. אלא לאוואה דרגא ידיעה, דכל רוזין ונשמותין דעלמא, בההוא דרגא קיימין.

Why adding to the verse "He forms the spirit of man within him"? Isn't it enough to say "stretches out the heavens, lays the foundation of the earth" to tell us that he also forms the spirit of man?

Rabbi Chiya explains that it was said this way to tell us that all souls and spirits are on the level of the female, Malchut.

Lesson;

One of God's attributes is 'נושא עון' 'Carry iniquity, and transgression, and sin' (Exodus 34:6,7).

In Exodus 20:4 it says 'visiting the iniquity of the fathers upon the children unto the third and fourth generation'

God carries our inequities for a long time but sooner or later, he releases the judgment on us so we can make the proper correction.

We should correct anything wrong we do immediately because we can't get away from it.

87. רבי שמעון אמר, הפסוק הזה קשה. אם אמר ויצר רוח אדם ולא יותר – יפה. אבל מה זה בקרבו? אלא זה סוד בשני צדדים, שהרי מהנהר ההוא ששופע ויוצא, משם יוצאות ופזרוחות כל הנשמות ומתבנסות למקום אחד, ואותה הדרגה

87. רבי שמעון אמר, האי קרא קשיא, אי אמר ויוצר רוח אדם ולא יתיר ואות, אבל בקרבו מהו. אלא רוא איהו בתרין סטרין, דהא מההוא נהר דנגיד ונפיק, מתמן נפקי ופרזי נשמותין כלהו, ואתכנישו באתר זור. ומההוא דרגא איהו יוצר רוח

היא יצר רוח אדם בקרבו. וזה כמו אשה שמתעברת מן הזכר, ואותו הולד מצויר לה במעיה, עד שהכל מצטטר בצויר משלם במעיה. כך ויצר רוח אדם בקרבו, בקרבו זה עומד, עד שנברא האדם בעולם ונותן לו.

אדם בקרבו. והאי כאתתא דאתעברא מן דכורא, וההוא ולדא צרת לה במעיה. עד דאצטטר כלל בצוירא שילימו במעיה. כך ויצר רוח אדם בקרבו, בקרבו קיימא. עד דאתברי בר נש בעלמא ויהיב ליה.

Rabbi Shimon says that we can understand “forms the spirit of man” but what is the meaning of the addition “within him”. He explains that the secret is in the two sides, Yessod and Malchut. From the Garden of Eden, Binah comes out the river that brings souls to Yessod and from Yessod to Malchut. “forms the spirit of man” is the aspect of Yessod and “within him” is the aspect of Malchut where the souls form into existence. It is like a woman receiving seed from a man and then a baby is formed inside her with the support of the spirit until he is in a complete form and can come out to the world. This is a ‘burden’ for the Israelites.

88. דבר אחר ויצר רוח אדם בקרבו – בקרבו של אדם ממש. משום שבאשר נברא האדם והקדוש ברוך הוא נותן לו את נשמתו ויוצא לאויר של העולם, אותה הרוח שבתוכו לא מוצאת גוף להתפשט בתוכו, ועומדת בצד אחד בתוכו.

88. דבר אחר, ויצר רוח אדם בקרבו, בקרבו דאדם ממש. בגין דכד אתברי בר נש, וקודשא בריך הוא יהיב ליה נשמתיה, ונפיק לאוירא דעלמא. ההוא רווחא דבגויה, לא אשכח גופא לאתפשטא בגויה, וקיימא בסטרא זור בגויה.

Another explanation is that the spirit is formed inside the body, not at the level of Binah. The Holy One Blessed be He brings the soul into the body and then the body comes out to the world. At this stage, the spirit doesn't have enough room inside the body and it stands on the right side of the body.

89. וכשאדם מתפשט גופו, אותה הרוח מתפשטת ונותנת בו כח. וכן כמו שהגוף מתגדל, כך הרוח נותנת בו כח שיתחזק האדם עמה, ומשום כך יצר רוח אדם בקרבו ממש.

89. וכד בר נש אתפשט גופיה, ההוא רווחא אתפשט, ויהיב ביה זילא, וכן כגוויא דגופא אתרבי, הכי רווחא יהיב זילא ביה, לאתתקפא בר נש בהדיה. ובגין כך ויצר רוח אדם בקרבו ממש.

As the body grows, the spirit spreads inside it and gives the body strength during the growing process. That is the aspect of “the spirit of man within him”
Lesson;

The sages teach us that there are three partners in the process of creating a man in this world. The first two are man and woman that form the physical body. The third partner is the Holy One, Blessed be He that brings the soul (Ruach and Neshama), wisdom and the senses of the body.

The father and mother are important to build us but they are temporary. Only the third partner, the Holy One, can support us through our entire life and beyond.

The original text from the Talmud (Translation source: <https://www.sefaria.org/Niddah.31a.9?lang=bi&with=all&lang2=en>)

The Sages taught: There are three partners in the creation of a person: The Holy One, Blessed be He, and his father, and his mother. His father emits the white seed, from which the following body parts are formed: The bones, sinews, the nails, the brain that

is in its head, and the white of the eye. His mother emits red seed, from which are formed the skin, the flesh, the hair, and the black of the eye. And the Holy One, Blessed be He, inserts into him a spirit, a soul, his countenance [ukelaster], eyesight and hearing of the ear, the capability of speech of the mouth, the capability of walking with the legs, understanding, and wisdom.

90. ואם תאמר, יצר רוח אדם מה זה? משום שהרוח ההיא צריכה כח שלמעלה יותר להסתיע עמה, ועל כן הקדוש ברוך הוא הוא יצר רוח אדם בקרבו, ונותן לו סיוע לאדם.

90. ואי תיבא יוצר רוח אדם מהו, בגין דההוא רווחא, אצטריך וזילא דלעילא יתיר לאסתיעא בהדיה. ועל דא קודשא בריך הוא איהו יוצר רוח אדם בקרבו, ויהיב ליה סיועא בבר נש.

The Holy One Blessed be He “forms the spirit of man” to support its growth inside.

91. בא ראה, בשאונה הרוח צריכה סיוע – כמו שהוא אותו האדם וכמו שאותו הגוף נתקן, כך גם מתקנים לו את אותה הרוח ומוסיפים לו רוח להתתקן, וזה הוא יצר רוח אדם בקרבו.

91. תא וזוי, כד ההוא רווחא אצטריך סיועא, בגוונא דאיהו ההוא בר נש, וכגוונא דההוא גופא אתתקן, הכי נמי ההוא רווחא מתקנין ליה, ואוספין ליה רווחא לאתתקנא. ודא הוא יוצר רוח אדם בקרבו.

The baby cannot have the whole spirit inside of him at his early development stages. As he grows, he gets support and receives the expansion of the soul required for his growth. When the child (bar/ bat Mitzvah) is able to add merits to himself by following the precepts and positive actions, he gets extra levels from the upper levels and the soul grows and expands in all directions.

92. ובא ראה, כיון שאבד יוסף מאביו, יעקב אבד אותה תוספת הרוח שהיתה בו, והסתלקה ממנו השכינה. אחר כך מה כתוב? (בראשית מה) ותחי רוח יעקב אביהם. וכי עד עכשו היה מת? אלא אותה תוספת הרוח הסתלקה ממנו השכינה ולא היתה בתוכו, משום שהעצב שהיה בו גרם לו, [ואם גרמה לו לזה] שלא היתה רוח בקיומה, ומשום כך ותחי רוח יעקב אביהם.

92. ותא וזוי, כיון דאתאבד יוסף מאביו, יעקב אבד ההוא תוספת רווחא דהיה ליה, ואסתלקת מניה שכינתא. לבתר מה כתיב, (בראשית מה) ותחי רווחא יעקב אביהם. וכי עד השעתא (דף קצז ע"ב) בית הוה. אלא ההוא תוספת רווחא אסתלק מניה שכינתא, ולא הוה בגויה. בגין דעצבונא דהוה ביה גרמא ליה, (ואי גרמא ליה הא) (ס"א דלא) לא הוה רווחיה בקיומיה. ובגין כך ותחי רווחא יעקב אביהם.

Jacob lost his extra soul level of Ruach from the upper three Sefirot when he learned that he lost Joseph. Because of that, the Shechina left him. Later when he was told that Joseph is alive it said “the spirit of their father Jacob revived”

Genesis 45:27

וידברו אליו את כל דברי יוסף אשר דבר אלהם וירא את העגלות אשר שלח יוסף לשאת אתו ותחי רוח יעקב אביהם.

“When they told him all the words of Joseph that he had spoken to them, and when he saw the wagons that Joseph had sent to carry him, the spirit of their father Jacob revived.”

The word 'revived' means that there was a state of 'death'. For Jacob, when the extra soul from the upper three sefirot left him, was a state of 'death' that was 'revived' when he receives the good news and the extra soul with the Shechina came back to him.

Lesson;

When Joseph's brothers came back home from Egypt, they didn't want to shock their father by telling him directly that Joseph is alive and in Egypt. They sent ahead Jacob's granddaughter, Serach, to deliver the message in a smart way. She had a beautiful voice and through a song, she revealed to Jacob that Joseph is alive and he is a king in Egypt.

When Jacob saw the wagons that Joseph had sent to carry him, he accepted the truth and his soul was revived with the extra soul that returned to him. At that time he blessed Serach to live forever.

Serach was a prophetess (according to Ba'al Haturim) and one of the few people that entered alive into the Garden of Eden.

Another lesson for us is to avoid losing hope or direction in life. Depression, desperation, worries and all types of feeling that put us down, take away a significant part of our souls. When you find yourself in such a low situation, connect immediately to the Zohar and Torah studies to support your soul. We work hard to achieve higher spiritual levels and losing it for anger and depression doesn't worth it. The path to the Light may not be easy but it always the bright side.

93. וְכֵן כָּתוּב וַיֵּרָא יַעֲקֹב, שְׂעָד עֲבָשׁוּ
לֹא הִתְבַּשֵּׁר. מִנֵּי הָיָה יוֹדֵעַ? אֵלֶּא וַיֵּרָא
יַעֲקֹב, שָׂרָאָה אֶת כָּל דִּירֵי הָאָרֶץ שְׂחֹלִים
לְמַצְרִים וּמִבִּיָּאִים תְּבוּאָה. זֶהוּ שְׂכָתוֹב
וַיֵּרָא יַעֲקֹב.

93. וְהִכָּא (כתיב וירא יעקב), דְּעָד כְּעָן לֹא אֶתְבַּשֵּׁר,
מִנָּה הָיָה יוֹדֵעַ. אֵלֶּא וַיֵּרָא יַעֲקֹב, דְּזֻמָּא לְכָל דִּירֵי
אֶרֶעָ דְּאֻלִּי לְמַצְרִים, וּבִיָּתָן עֲבוּרָא (הדא הוא
דכתיב וירא יעקב).

It is written "Now Jacob saw that there was grain in Egypt" and the Zohar asks how did Jacob see that when he didn't have the Shechna with him after losing Joseph. The explanation is that Jacob knew that when he saw the other people of the land go to Egypt for food. It wasn't with the support of the Holy Spirit that he temporarily lost.

94. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, בֹּא רֵאָה, דְּדוֹד הַמֶּלֶךְ
זָכָה לְהִתְחַבֵּר עִם הָאֲבוֹת, וַיֵּרֶשׁ אֶת מְקוֹמוֹ
בְּתוֹכָם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב אֵבֶן מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים
הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה.

94. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, תָּא זִזְי, דְּדוֹד מֶלֶכָּא זָכָה
לְאַתְוֹבְרָא בְּאַבְהֵן, וַיֵּרִית דְּוִכְתִּיתָ בְּזִוְיָהּ. הָדָא
הוּא דְּכִתְיִב, אֵבֶן מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה.

Rabbi Yitzchak says that King David had merits to connect to the patriarchs and have a place among them.

Psalms 118:22

"אֵבֶן מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה."

"The stone which the builders rejected Has become the chief cornerstone."

95. רַבִּי יִיסָא וְרַבִּי חֲזַקְיָה הָיוּ הוֹלְכִים
מִקְפּוּטְקִיָּא לְלוֹד, וְהָיָה עִמָּהֶם יְהוּדִי אֶחָד
שְׂמִחְזִיק נוֹד שֶׁל יִין. בְּעוֹדֵם הוֹלְכִים, אָמַר
רַבִּי יִיסָא לְרַבִּי חֲזַקְיָה, פֶּתַח פִּיךָ וְאָמַר

95. (נדפס וארא לא א) רַבִּי יִיסָא וְרַבִּי חֲזַקְיָה הָיוּ אֻלִּי
מִקְפּוּטְקִיָּא לְלוֹד, וְהָיָה עִמָּהוֹן זֹד יוֹדֵאִי בְּמִטּוֹל
דְּקִפְטִירָא דְּזֻמָּרָא, עַד דְּהָיוּ אֻלִּי, אָמַר רַבִּי יִיסָא

דבר אחד מאותם הדברים המעלים של
התורה שאתה אומר כל יום לפני המאור
הקדוש.

לרבי זזקיה, אפתו פומך ואימא זזר מלה מאיזון
מיכלי מעלייתא דאורייתא, דאת אמר בכל יומא
קמי בויצנא קדישא.

Rabbi Yessa and Rabbi Chizkiya were walking from Kaputkia to Lod and with them a
jew carrying a vessel of wine. Rabbi Yessa asked Rabbi Chizkia to share one of the
beautiful studies that he had with Rabbi Shimon.

Lesson;

“The stone which the builders rejected Has become the chief cornerstone.”

The Zohar references ‘The Stone’ as the ‘Drinking Stone’ that the world was founded
on. See Daily Zohar # 3209 – Vayetze – The stone of the house of God.

The stone is the aspect of Malchut that doesn’t have a light of its own. It’s also the
aspect of David, the humble king of Israel. He connected to the Patriarchs that
represent the three-column, Right for Chesed, Left for Gevurah and center for Tiferet.
He gave us the tools to connect and draw the Light of the three columns to Malchut.
These tools are the Psalms that we include in all our prayers.

In the future, the children of Israel that are ignored and disrespected like a simple
stone would be the ‘Chief cornerstone’ for the whole world because the Light would
shine from Israel to all directions of the world.

96. פתח ואמר, (משלי ג) דרכיה דרכי
נעם וכל נתיבותיה שלום. דרכיה דרכי נעם
– אלו דרכי התורה. שמי שהולך בדרך
התורה, הקדוש ברוך הוא משרה עליו את
נעימות השכינה שלא תזוז ממנו לעולם.
וכל נתיבותיה שלום – שכל נתיבות
התורה כלם שלום. שלום לו למעלה,
שלום לו למטה. שלום לו בעולם הזה,
שלום לו בעולם הבא.

96. פתחו ואמרו, (משלי ג) דרכיה דרכי נועם וכל
נתיבותיה שלום. דרכיה דרכי נעם, אלן ארוזין
דאורייתא. דמאן דאיל בארוזי דאורייתא, קודשא
ברוך הוא אשרי עליה נעימותא דשכינתא, די לא
תעדי מניה לעלמין. וכל נתיבותיה שלום, דכלהו
נתיבין דאורייתא כלהו שלם, שלם ליה לעילא,
שלם ליה לתתא. שלם ליה בעלמא דין, שלם ליה
בעלמא דאתי.

Proverbs 3:17

“דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום.”

“Her ways are pleasant ways And all her paths are peace.”

Rabbi Chizkiya quotes this verse and says that the ‘pleasant ways’ are the ways of the
Torah and those who walk by it, the Holy One Blessed be He, bestows on him the
pleasant presence of the Shechina to be with him forever.

All the Torah paths lead to peace. Those who follow the Torah benefit from peace in
this world and in the world to come.

97. אמר יהודי ההוא, כמו מטבע בכיס
נמצא בפסוק הזה. אמרו לו, מנין לך? אמר
להם, שמעתי מאבא, ולמדתי כאן
דבר [טוב] בפסוק הזה. פתח ואמר, הפסוק
הזה הוא בשני גונים ובשני צדדים. קוראים

97. אמר ההוא יודאי, איסירא (אסתר) בקיסטרא
בהאי קרא אשתכוז, אמרו ליה, מנין לך. אמר לון,
מאבא שמענא, ואוליפנא הכא בהאי קרא
מלה (טבא). פתחו ואמרו, האי קרא בתרין גוונין איהו,

בו דרכים וקוראים בו נתיבות. קוראים בו נעם, וקוראים בו שלום. מי הדרכים ומי הנתיבות? מי הנעם ומי השלום?

ובתריין סטריין. קרי ביה דרכים, וקרי ביה נתיבות. קרי ביה נעם, וקרי ביה שלום. מאן דרכים, ומאן נתיבות. מאן נעם, ומאן שלום.

The Jew that joined them said that there is a deep secret in this study. They asked him how he knows it and he replied that he learned it from his father.

He explained that the verse mentions 'ways' and 'paths', and 'pleasant' and 'Peace'. The question is what is ways, what is the path. What is pleasant and what is the path.

Lesson;

Walking the ways of the Torah that is Zeir Anpin and a male aspect that brings the Light of Binah. The light comes to this world, female, Malchut through the process/sefirot of Zeir Anpin. Drawing the Light is always an aspect of males. Woman receives sparks of Light from a man to bring life to this world. Studies and prayers by men or women have the aspect of male. If a woman is single or her spouse is not well connected, then the woman can add and complement to the aspect of male that is important to draw light to the home.

When we address a mixed group of males and females, we use the plural form of the male because we want to connect to Light from the higher level and not Malchut that is most important for the process of manifesting the light in this world. A child is born with a Jewish/Israelite soul if the mother (vessel) is Jewish, even if the father is from a different religion. We learn that the vessel and the end results are what counts.

The Hebrew language and its grammar rules are important because it's about spiritual connection and receiving light.

Women in the Torah and the Bible have great roles. Rabbi Akiva said that by the merit of righteous women, the Israelites redeemed from Egypt and by their merits, we will be redeemed in the future.

Studying the Torah, especially through the Zohar connects us to the pleasantness feeling of the Shechina.

98. אלא דרכיה דרכי נעם, הינו שכתוב (ישעיה מג) הנותן בים דרך. שהרי בכל מקום שנקרא בתורה דרך, זו דרך פתוחה לכל. בדרך הוא שפתוחה לכל אדם, כך דרכיה דרכי נעם. אלו הדרכים שפתוחים מן האבות, שברו בים הגדול, ונכנסים לתוכו, ומאותם הדרכים נפתחים לכל עבר ולכל צדדי העולם.

98. אלא דרכיה דרכי נעם. הינו דכתיב, (ישעיה מג) הנותן בים דרך, דהא בכל אתר דאקרי באורייתא דרך, הוא אורזו פתיחו לכלא. כהאי ארזא, דאיהו פתיחו לכל בר נש. כך דרכיה דרכי נעם, אילין דרכים דאיעון פתיחו מאבהן, דכראן בימא רבא, ועאלין בגויה, ומאיעון אורזין מתפתחין לכל עיבר ולכל סטרי עלמא.

99. והנעם הזה היא נעימות שיוצאת מן העולם הבא, ומן העולם הבא מאירים כל המאורות ונפרדים לכל עבר, ואותו הטוב ואותו האור של העולם הבא שיוצאים [שיוצאים] האבות נקרא נעם. דבר אחר – העולם הבא נקרא נעם,

99. והאי נעם, הוא נעימו דנפק מעלמא דאתי. ומעלמא דאתי נהרין כל בוציין, ומתפרשין לכל עיבר. והוא טיבו והוא נהורא דעלמא דאתי, דינקין (נ"א דירתין) אבהן, אקרי נעם. דבר אחר, עלמא דאתי אקרי נעם, וכד אתער עלמא דאתי,

ובשמתעורר העולם הבא, כל השמחה וכל הטוב וכל האורות וכל החרות של העולם מתעוררים, ומשום כך נקרא נעם.

100. ועל זה שנינו, הרשעים של הגיהנם, בשעה שנכנסת השבת, כלם נחים, ויש להם חרות ומנוחה. בשעה שיוצאת השבת, יש לנו לעורר שמחה עליונה עלינו שנמצא מאותו הענש של הרשעים שנדונו [שחרור] מן השעה ההיא והלאה. ויש לנו להתעורר ולומר, (תהלים צ) ויהי נעם אדני אלהינו עלינו. זהו הנעם העליון, שמחת [חרות] הכל, ועל פן דרכיה דרכי נעם.

When Shabbat enters, the wicked in the heavens can rest. When the Shabbat is over we awaken the supernal happiness on us to be saved from the punishment that the wicked go back into immediately after Shabbat.

Psalms 90:17

”ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידיו כוננה עלינו ומעשה ידיו כוננהו.”

“And let the pleasantness of YHVH our God be upon us, And establish the work of our hands for us; Yes, establish the work of our hands.”

The Torah connects us to the pleasant ways as we read in Proverbs 3:17 above “Her ways are pleasant ways and all her paths are peaceful.”

Lesson;

Studies in Shabbat is on the highest level and connects us to the pleasantness that we wish to draw into our lives.

101. וכל נתיבותיה שלום, מי זה נתיבותיה? אלו הם השבילים שיוצאים מלמעלה, ואת כלם לוקח הברית היחידה שנקרא שלום, שלום הבית, ומכניס אותם לים הגדול בשהוא בגבורתו, ואז נותן לו שלום. זהו שכתוב וכל נתיבותיה שלום. בא ראה, יוסף היה ברית שלום, והיה מלך במצרים ושליט על הארץ, ויעקב, משום שהסתלקה ממנו השכינה, לא היה יודע.

102. ועם כל זה, ליעקב היה שבר, כדי לקנות תבואה במצרים, וראה שהוא שבר על שבר, שירדו בניו למצרים, ויאמר יעקב לבניו למה תתראו, כדי שלא תראו

כל זרדו וכל טיבו וכל זהורין וכל זיריו דעלמא אתער, ובגניי כך אקרי נעם.

100. ועל דא תנינן, וזיבין דגיהנם, בשעתא דעאל שבתא, נייזין כלהו, ואית להו זירות ונייזא. בשעתא דנפיק שבתא, אית לן לאתערא זיריו עלאה עלנא, דנשתויב מההוא עונשא דזיבין דאתדנו (ו"א דאהדרו) מההיא שעתא ולהלאה. ואית לן לאתערא ולימא, (תהלים צ) ויהי נעם יי אלקינו עלינו. דא הוא נעם עלאה, זיריו (ו"א חירו) דכלא, ועל דא דרכיה דרכי נעם.

101. וכל נתיבותיה שלום, מאן נתיבותיה. אלן אינן שבילין דנפקין מלעילא, וכלהו נקיט לון ברית ייזידאי, דאיהו אקרי שלום, שלמא דביתא. ואעיל לון לימא רבא, כד איהו בתוקפיה, וכדין יהיב ליה שלמא. הדא הוא דכתיב וכל נתיבותיה שלום (ע"כ). תא וזוי, יוסף ברית שלום הוה, והוה במצרים מלכא, ושליט על ארעא. ויעקב בגין דאסתלק מניה שכינתא, לא הוה ידע.

102. ועם כל דא, יעקב הוה תבוא, בגין למזבן עבורא במצרים. וזמא דאיהו תבירא על תבירא, דיוזנתן בגוי למצרים. ויאמר יעקב לבניו למה

עצמכם אלא כמו רעבים, כמו אנשים שאין להם שבע.

103. אמר רבי חזקיה, ודאי סוד יש כאן, שהרי בכל זמן שהוא צער בעולם, לא צריך האדם להראות את עצמו בשוק, כדי שלא יתפס בחטאיו, ועל כן אמר למה תתראו, והנה נתבאר.

104. דבר אחר וירא יעקב כי יש שבר במצרים – תבואה ממש, שהרי על כן שלח הקדוש ברוך הוא רעב לעולם, כדי להוריד את יעקב ואת בניו לשם, ועל זה ראה את בני הארץ שהיו מביאים משם תבואה.

105. וירא יעקב כי יש שבר במצרים. בשעה שמת יצחק, באו יעקב ועשו לחלק, ועשו יצא מחלקו של הארץ ומהכל, ויעקב שיסבל את הגלות ושל הכל. ועל זה ראה אותו השבר שהיה לו במצרים הוא ובניו לסבל את הגלות, ועל זה ויאמר יעקב לבניו למה תתראו, מלפני הדין שלמעלה, שלא ימצא עליכם מקטרג. ויאמר הנה שמעתי כי יש שבר במצרים רדו שמה. הרי פרשוה רדו, בחשבון הזה היו ישראל במצרים:

106. ויוסף הוא השליט על הארץ וגו'. רבי ייסא פתח ואמר, (תהלים כז) ועתה ירום ראשי על איבי סביבותי ואזבחה באהל זבחי תרועה אשירה ואזמרה לה'. בא ראה, כשהקדוש ברוך הוא מתרצה מהאדם, הוא זוקף אותו על כל בני העולם ועושה אותו הראש של הכל, וכל שונאיו נכנעים תחתיו.

107. את דוד המלך שנאו אחיו, דחו אותו מהם – הקדוש ברוך הוא הרים אותו על כל בני העולם. בא חמוי – ברח מלפניו, הקדוש ברוך הוא הרים אותו על

תתראו, בגין דלא תזמון גופייכו, אלא כרעבין, כגוברין דלית לון שבועא.

103. אמר רבי חזקיה, ודאי רואי הכא. דהא בכל זמנא דצער איהו בעלמא, לא בעי בר זשי, לאוזזאה גרמיה בשוקא, בגין דלא יתפס בזובוי. ועל דא אמר למה תתראו, והא אתמר.

104. דבר אחר וירא יעקב כי יש (דף קצח ע"א) שבר במצרים, עבור ממש. דהא קודשא בריך הוא על דא שדר כפנא בעלמא, בגין לזוזתא ליעקב ובניו לתמן, ועל דא זמא בני ארעא, דהווי מיייתין מתמן עבור.

105. וירא יעקב כי יש שבר במצרים, בשעתא דמית יצחק, אתו יעקב ועשו למפכל. ועשו נפק מזוזלקיה דארעא ומכלא, ויעקב דיסבול גלותא יטול כלא. ועל דא זמא והוא תבירא דהוה ליה במצרים, הוא ובניו למסבול גלותא. ועל דא ויאמר יעקב לבניו למה תתראו. מקמי דינא דלעילא, דלא ישתכחו עליכו מקטרגא. ויאמר הנה שמעתי כי יש שבר במצרים רדו שמה. הא אוקמוה רדו, וזושבן דא הווי ישראל במצרים:

106. ויוסף הוא השליט על הארץ וגו', רבי ייסא פתח ואמר, (תהלים כז) ועתה ירום ראשי על איבי סביבותי ואזבחה באהל זבחי תרועה אשירה ואזמרה לוי. תא זוזי, כד קודשא בריך הוא אתרעי ביה בבר זשי, זקיף ליה על כל בני עלמא. ועביר ליה רישא דכלא, וכלהו שנאו אתכפין תוזותיו.

107. דוד מלכא, שנאו אחיו, דחו ליה מנייהו. קודשא בריך הוא ארים ליה על כל בני עלמא. אתא זמיו, ערק מקמיה. קודשא בריך הוא ארים ליה על כל מלכותיה, וכלהו הווי כרעין וסגדין

כל מלכותו, וכלם היו כורעים וסוגדים לפניו. ואת יוסף דחו אחיו, אחר כך כלם פָּרְעוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לִפְנָיו, זֶהוּ שְׂכָתוֹב וַיָּבֹאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ אִפְסִים אֶרְצָה.

108. דָּבָר אַחֵר וְעֵתָה יְרוֹם רֹאשִׁי – מֶה זֶה וְעֵתָה? כִּמּוֹ וְאַתָּה. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, הִנֵּה נִתְּבָאָר, עַתָּה שְׁהִיָּה הַדְּרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה. וּמִי הִיא אוֹתָהּ הָעֵת? זֶה ה' א, וְנִקְרָאת עֵתָה. וְעֵתָה – זֶה הוּא וּבֵית דִּינוֹ.

109. יְרוֹם רֹאשִׁי – לְהָרִים אוֹתָהּ בְּכָבוֹד וּמַלְכוּת. עַל אִיבֵי סְבִיבוֹתֵי – אֵלּוּ שְׂאָר מַלְכֵי הָאָרֶץ. וְאַזְבָּחָהּ בְּאֵהָלוֹ – זֶה יְרוּשָׁלַיִם. בְּאֵהָלוֹ – זֶה אֵהָל מוֹעֵד. זְבָחֵי תְרוּעָה – שִׁישְׁמַע כָּל הָעוֹלָם. אֲשִׁירָה וְאַזְמֶרָה – מֵאוֹתוֹ צֶדֶד שְׁהִיָּה הַתְּרוּעָה. שְׁהִירֵי מִשֶּׁם, מֵהַצֵּד שֶׁל הַתְּרוּעָה, בָּאָה הַשִּׁירָה וְהַתְּשַׁבַּחַת.

110. דָּבָר אַחֵר וְעֵתָה יְרוֹם רֹאשִׁי – זֶה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. עַל אִיבֵי סְבִיבוֹתֵי – זֶה עֲשׂוֹ וְכָל הַשָּׂרִים שְׁלוֹ. וְאַזְבָּחָהּ בְּאֵהָלוֹ – אֵלּוּ יִשְׂרָאֵל. זְבָחֵי תְרוּעָה – שְׂכָתוֹב (שם נא) זְבָחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבְּרָה, כְּדִי לְהַעֲבִיר אֶת הַדִּין מִן הָעוֹלָם. אֲשִׁירָה וְאַזְמֶרָה – לְהוֹדוֹת וּלְשַׁבַּח לְקָדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹלֵא הַפֶּסֶק לְעוֹלָם.

111. דָּבָר אַחֵר וְעֵתָה יְרוֹם רֹאשִׁי – בְּכָל, יֵצֵר טוֹב עַל יֵצֵר רָע, שְׂכָתוֹב עַל אִיבֵי סְבִיבוֹתֵי, זֶה הַיֵּצֵר הָרַע שֶׁהוּא סָבִיב הָאָדָם, וְהוּא שׁוֹנֵא אוֹתוֹ בְּכָל. וְאַזְבָּחָהּ בְּאֵהָלוֹ זְבָחֵי תְרוּעָה – זֶה הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה מִצֵּד הָאֵשׁ, בְּכָתוֹב (דְּבָרִים לג) מִיְּמִינוֹ אֵשׁ דָּת לְמוֹ. שְׁהִירֵי בִשְׁבִיל הַתּוֹרָה יְרוֹם רֹאשׁוֹ [שֶׁל הָאָדָם] וְנִשְׁבָּרִים כָּל שׁוֹנְאָיו לִפְנָיו, בְּכָתוֹב (תְּהִלִּים יח) תִּכְרִיעַ קָמִי תַחְתִּי.

112. דָּבָר אַחֵר וְעֵתָה יְרוֹם רֹאשִׁי – לְהַכְלִיל עִם הָאֲבוֹת, שְׁהִירֵי דָוִד הַמֶּלֶךְ יֵשׁ

קָמִיָּה. וְיוֹסֵף דָּוִד לִיה אֲזוּזִי, לְבָתֵּר כָּלָהוּ כְּרָעוּ וּסְגִידוּ קָמִיָּה. הִדָּא הוּא דְכָתִיב וַיָּבֹאוּ אֲזוּזֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ אִפְסִים אֶרְצָה.

108. דָּבָר אַחֵר, וְעֵתָה יְרוֹם רֹאשִׁי, מִאִי וְעֵתָה, כִּמּוֹ וְאַתָּה. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, הֵא אֲתֵמַר, עֵת דְּאִיהוּ דְּרָגָא עֲלָאָה, וּמֵאן אִיהוּ הַהוּא עֵת. דָּא ה' א, וְאַקְרִי עֵתָה. וְעֵתָה, דָּא אִיהוּ וּבִי דִינָיָה.

109. יְרוֹם רֹאשִׁי, לְאֶרְמָא כֹּה בִּיקְרָא וּמַלְכוּתָא. עַל אוֹיְבֵי סְבִיבוֹתֵי, אֲלִין שְׂאָר מַלְכֵי אֶרְעָא. וְאַזְבָּחָהּ בְּאֵהָלוֹ, דָּא יְרוּשָׁלַם. בְּאֵהָלוֹ, דָּא אֵהָל מוֹעֵד. זְבָחֵי תְרוּעָה, לְמִשְׁמַע כָּל עֲלָמָא. אֲשִׁירָה וְאַזְמֶרָה, מִהֵהוּא סֵטְרָא דְתְרוּעָה הִיא. דְּהָא מִתְּמָן, מִהֵהוּא סֵטְרָא דְתְרוּעָה, הִיא אֲתִיָּא שִׁירָה וְתוֹשְׁבֻזָּתָא.

110. דָּבָר אַחֵר, וְעֵתָה יְרוֹם רֹאשִׁי, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. עַל אוֹיְבֵי סְבִיבוֹתֵי, דָּא עֲשׂוֹ וְכָל אֲפָרְכִין דִּילִיָּה. וְאַזְבָּחָהּ בְּאֵהָלוֹ, אֲלִין יִשְׂרָאֵל. זְבָחֵי תְרוּעָה, דְכָתִיב, (תְּהִלִּים נא) זְבָחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבְּרָה, בְּגִין לְאֶעְבְּרָא דִינָא מֵעֲלָמָא. אֲשִׁירָה וְאַזְמֶרָה, לְאוֹדָאָה וּלְשִׁבּוּזָא לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּכָל פְּסִיקוֹ לְעוֹלָם.

111. דָּבָר אַחֵר, וְעֵתָה יְרוֹם רֹאשִׁי, בְּכָלָא, יֵצֵר טוֹב עַל יֵצֵר רָע. דְכָתִיב, עַל אוֹיְבֵי סְבִיבוֹתֵי, דָּא יֵצֵר הָרַע, דְּאִיהוּ סוֹזְרִיָּה דְבָר נָשִׁי, וְאִיהוּ שְׁנֵאִיָּה בְּכָלָא. וְאַזְבָּחָהּ בְּאֵהָלוֹ זְבָחֵי תְרוּעָה, דָּא אוֹרִיָּתָא, דְּאֲתִיָּהִיבַת מִסֵּטְרָא דְאֵשׁ, כְּדָכָתִיב (דְּבָרִים לג) מִיְּמִינוֹ אֵשׁ דָּת לְמוֹ. דְּהָא בְּגִין אוֹרִיָּתָא, יְרוֹם רִישִׁיָּה, וְאַתְבָּרוּ כָּל שְׁנֵאֵי קְדָמוּי. כְּדָכָתִיב, (תְּהִלִּים יח) תִּכְרִיעַ קָמִי תוֹזְתִי.

112. דָּבָר אַחֵר וְעֵתָה יְרוֹם רֹאשִׁי, לְאֲתַכְלָלָא בְּאַבְהָן, דְּהָא דָּוִד מַלְכָּא, אִית לִיה לְאֲתַדְבָּקָא

לו להדבק עם האבות, ואז יתרומם ויעלה למעלה, והוא בקשר אחד עם. על איבי סביבותי – אלו הם שבצד השמאל, כלם בעלי הדינים שמתכוננים לחבל, ואז השמש מתחבר ללבנה, והכל הוא אחד.

113. בא ראה, כתוב ויוסף הוא השליט על הארץ. זה השמש ששולט בלבנה ומאיר לה וזו אותה. הוא המשביר לכל עם הארץ, שהרי אותו נהר ששופע ויוצא ממנו כלם נאונים ומשם פורחות הנשמות לכל, ומשום כך כלם משתחווים אל אותו המקום, שהרי אין לה דבר בעולם שלא תלוי במזל, ובארוהו.

114. ויבר יוסף את אחיו והם לא הכירוהו. רבי אלעזר פתח ואמר, (תהלים מט) למה אירע בימי רע עון עקבי יסובני. בא ראה, שלשה הם שפוחדים ולא יודעים ממה הם פוחדים, ובארוהו. אבל מי שפוחד ולא יודע ממה הוא פוחד – משום אותם החטאים שלא יודע שהם חטאים, ולא משגיח בהם, והוא פוחד מימי רע.

115. מי הם ימי רע? אלו הם הימים שהם מזדמנים באותו רע, ומי הם? זה [הוא] יצר הרע, שהוא נקרא רע, ויש לו ימים ידועים שנתנת לו רשות בעולם להסטיין לכל אותם שמטמאים את דרכיהם. שמי שבא להטמא – מטמאים אותו, ואלה הם שנקראים ימי רע, ואלו ממנים על אותם חטאים שדשים אותם בני אדם בעקביהם.

116. בא ראה, כל אותם שמטמאים את דרכיהם, כמה קבוצות של מזיקים מזדמנים אצלם ומטמאים אותם. בדרך שאדם רוצה ללכת – באותה הדרך מנהיגים אותו ממש. בא אדם להטהר – כמה הם שמסיעים לו.

באבהו, וכדין יתרומם וסליק לעילא, ואיהו בוזר קשורא בהו. על איבי סביבותי, אלן אינן דבסטר שמאלא, כללו מארי דינן, דמתכונן לזבולא. וכדין שמישא אתזבר בסיהרא, והוי כלל זור.

113. תא זוזי כתיב, ויוסף הוא השליט על הארץ, דא שמישא דשליט בסיהרא, ונהיר לה וזן לה. הוא המשביר לכל עם הארץ, דהא ההוא נהר דנגיד ונפיק, מניה אתזנו כללו, ומתמן פרוזין נשמתין לכלא. ובגין דא, כללו סגדין לזביה דההוא אתר, דהא לית לה מלה בעלמא, דלא תלי במולא ואוקמוה:

114. ויבר יוסף את אחיו והם לא הכירוהו. רבי אלעזר פתח ואמר, (תהלים מט) למה אירע בימי רע עון עקבי יסובני. תא זוזי, תכלת אינן דדזולין ולא ידעין ממה דזולין, ואוקמוה. אבל אית מאן דדזולין, ולא ידע ממה איהו דזולין, בגין אינן זוטאי. דלא ידע דאינן זוטאין, ולא אשגזו בהו, ואיהו דזולין מימי רע.

115. מאן אינן ימי רע, אלן אינן יומין דאינן אנדמנן בההוא (דף קצח ע"ב) רע. ומאן אינן, (ד"א איהו) דא יצר הרע, דאיהו אקרי רע. ואית ליה יומין ידיען, דאתיהיב ליה רשו בעלמא, לאסטאה לכל אינן דמסאבי ארוזייהו. דמאן דאתי לאסתאבא, מסאבי ליה. ואלן אינן אקרון ימי רע, ואלן מונן על אינן זוזבין דדשין בהו בני נשא בעקבייהו.

116. תא זוזי, כל אינן דמסאבי ארוזייהו, כמה זובילי טהירין אנדמנן לגבייהו, ומסאבי להו. בארוזא דבעי בר נש למיהר, בההוא ארוזא מדברין ליה ממש. אתי בר נש לאתדכאה, כמה אינן דמסייעין ליה.

117. הרי שנינו, ששפאדם קם בבקר, צריך לרחץ ידיו מתוך נטלה של מים, שהוא כלי לטל ממנו מים, מתוך מי שרחץ ידו בראשונה, כמו שפארוהו. ובא ראה, בשביל הנטלה הזו בארנו את הדבר.

118. ועוד, שצריך אדם לטל יד ימין בשמאל, כדי להשליט ימין על שמאל, ורחץ הימין מן השמאל, ומשום זה היא נטילה. ועל כן מי שנוטל ידו, יטל ימין בשמאל, להשליט הימין על השמאל, כדי שלא יתן מקום ליצר הרע לשלט בלל, ונהנה בארנו.

119. בא ראה, בשעה שדין הרע שולט, לא משיב ידו מלהרע, ובשעה שהימין שולט על העמים עובדי כוכבים ומזלות לשבר אותם, חס הקדוש ברוך הוא עליהם ולא מכלה אותם.

120. ומשום כך, כל מי שהוא חוטא, באותם החטאים שדש בהם ברגליו, לא ידע עליהם, ופחד תמיד. דוד המלך היה תמיד נשמר מהחטאים הללו, וכשהיה יוצא לקרב, היה מפשפש בהם, ועל כן לא פחד להלחם עמם בקרב.

121. ובא ראה, ארבעה מלכים היו, מה שבקש זה לא בקש זה. דוד אמר (תהלים יח) ארדוף אויבי ואשיגם ולא אשוב עד פלותם. מה הטעם? משום שהיה נשמר מן החטאים הללו, ולא נתן מקום לשונאיו לשלט, ועל כן רצה לרדף אחריהם תמיד, והם לא ירדפו אחריו לתבע את חטאיו ויפל בידיהם.

122. אסא היה מפחד יותר. אף על גב שהיה מפשפש בחטאיו, ולא כמו דוד המלך, הוא רצה לרדף אחריהם, ולא להלחם בהם, ויהרג אותם הקדוש ברוך

117. הא תנינן, דכד בר נש קם בצפרא, בעי לאסוזא דידו, מוּזו (לעיל נג א) נטלא דמיא, דאיהו מאנא ליטול מניה מיא. מוּזו מאן דאסוזי ידו בקדמיתא, כמה דאוקמוה. ותא וזוי, בגין נטלא דא, אוקימנא מלה.

118. ותו, דבעינא ליה לבר נש, לנטלא ידא ימינא בשמאלא. בגין לשלטא דמינא על שמאלא, ויסתוזי ימינא מן שמאלא, ובגין כך איהו נטילא. ועל דא, מאן דנטיל ידו, יטול ימינא בשמאלא, לאשלטא ימינא על שמאלא. בגין דלא יהיב דוכתא ליצר הרע לשלטא ככלל, והא אוקימנא.

119. תא וזוי, בשעתא דדינא בישא שולטא, לא אתיב ידיה מלאבאשא. ובשעתא דימינא שולטא על עמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות לתברא לון, וזייס קודשא בריך הוא עליהו, ולא שיצי לון.

120. ובגין כך, כל מאן דאיהו זוטא, באינן זוטאין דדש בהו ברגליו, לא ידע בהו, ודויל תדירא. דוד מלכא הוה אסתמר תדיר מוזובין אליו, וכד הוה נפיק לקרבא, הוה מפשפש לון. ועל דא לא דויל לאנזוא עמהון קרבא.

121. ותא וזוי, ארבע מלכין הוו, מאן דשאייל דא לא שאיל דא. דוד אמר, (תהלים יח) ארדוף אויבי ואשיגם ולא אשוב עד פלותם. מאי טעמא, בגין דהוה אסתמר מאליו זובין, ולא יהיב דוכתא לשנאוי לשלטא. ועל דא בעי למרדף אבתריהו תדיר, ולא ירדפון אינן אבתריה למתבע זובוי, ויפול בידיהו.

122. אסא הוה דויל יתיר, אף על גב דהוה מפשפש בזוטאיו, ולא כדוד מלכא. איהו בעי למרדף אבתריהו, ולא יגיוז לון, ויקטול לון קודשא

הוא, וכך היה, שכתוב (דברי הימים ב יד) וירדפם אסא והעם אשר עמו וגו', וכתוב ויגף ה' את הכושים לפני אסא ולפני יהודה וינסו הכשים. [וכן] מה כתוב בדרך? (שמואל א ל) ויכס דוד מהנשף ועד הערב למחרתם. אבל אסא, הוא רודף והקדוש ברוך הוא מכה.

123. גם יהושפט מלך יהודה כך היה מבקש ואומר, איני יכול לרדף ולא להרג, אלא אני אומר, ואתה תהרג אותם, משום שלא היה כל כך מפשפש כמו אסא, וכך עשה לו הקדוש ברוך הוא, שכתוב (דברי הימים ב כ) ובעת החלו ברנה ותהלה נתן ה' מארבים על בני עמון מואב והר שער הבאים ליהודה וינגפו.

124. חזקיה מלך יהודה אף כך גם אמר, איני יכול לא לזמר ולא לרדף ולא להלחם בקרב, משום שפחד מהחטאים הללו שאמרנו. מה כתוב? (מלכים ב יט) ויהי בלילה ההוא ויצא מלאך ה' ויך במחנה אשור מאה ושמנים וחמשה אלף וישיבמו בבקר והנה כלם פגרים מתים. וחזקיה היה יושב בביתו, ושובב במטתו, והקדוש ברוך הוא הרג אותם.

125. ומה הצדיקים הללו היו פוחדים מן החטאים הללו – שאר בני העולם על אחת כמה וכמה. משום כך יש לאדם להשמר מהחטאים הללו ולפשפש בהם כמו שאמרנו, כדי שלא ישלטו עליו אותם ימי רע, שלא מרחמים עליו.

126. בא ראה, ויבר יוסף את אחיו. בשעה שנפלו בידו, הוא רחם עליהם, משום שהוא שלם, והם לא הפרהו. שאותם שמעון ולוי באו מצד הדין הקשה, ועל כן לא רחמו עליו, שהרי כל אותם

בריה הוא, וכך הוה. דכתיב, (דברי הימים ב יד) וירדפם אסא והעם אשר עמו וגו', וכתוב ויגוף יי את הכושים לפני אסא ולפני יהודה וינסו הכושים. (וכן) דוד מכה כתיב ביה, (שמואל א ל) ויכס דוד מהנשף ועד הערב למחרתם. אבל אסא איהו רדיף והקדוש ברוך הוא מושי.

123. יהושפט מלך יהודה, אף הכי נבי הוה שאיל. ואמר, לא יכילנא למרדף ולא לקטלא. אלא אנא אומר, ואת קטיל לון. בגין דלא הוה מפשפש כל כך כאסא. והקדוש ברוך הוא עבד ליה הכי. דכתיב, (דברי הימים ב כ) ובעת החלו ברנה ותהלה נתן יי מארבים על בני עמון מואב והר שער הבאים ליהודה וינגפו.

124. חזקיה מלך יהודה, אף הכי נבי אמר. אנא לא יכילנא, לא לזמר, ולא למרדף, ולא לאגזזא קרבא. בגין דרזזיל מאלין זוזבין דקאמרן. מה כתיב, (מלכים ב יט) ויהי בלילה ההוא ויצא מלאך ה' ויך במחנה אשור מאה ושמנים וחמשה אלף וישיבמו בבקר והנה כלם פגרים מתים. וחזקיה הוה יתיב בביתיה ושכיב בערסיה, והקדוש ברוך הוא קטיל לון.

125. ומה צדיקים אלין הוו דחזקין מאלין זוזבין, שאר בני עלמא על אחת כמה וכמה. בגין כך אית ליה לבר גש לאסתמרא מאלין זוזבין, ולפשפשא בהון כדקאמרן. בגין דלא ישלטון עליו אינן ימי רע, דלא מרוזמי עליה.

126. תא זוזי, ויבר יוסף את אחיו. בשעתא דנפלו בידיה, איהו רזים עליהו, בגין דאיהו שלם. והם לא הכירוהו, דאינן שמעון ולוי, אתו מסטרא דדינא קשיא, ועל דא לא רזימו עליה. דהא כל

בעלי הדין הקשה לא מרחמים על בני אדם בשעה שנפלים בידיהם.

127. ומשום כך אמר דוד (תהלים מט) למה אירא. לא כתוב יראתי, אלא אירא, [אלא] שיש [שאיין] לי לפחד מאותם ימי רע, כפי שאמרנו. עון עקבי יסובני, מי הם עקבי? אלו הם בסוד האמונה, שכתוב (בראשית כה) וידו אחזת בעקב עשו. זה הוא העקב, והם העקבים שמסתכלים בהם תמיד, באותו החטא שאדם דש בו תמיד בעקבו.

128. בא ראה מה כתוב? (ישעיה ה) הוי משכי העון בחבלי השוא וכעבות העגלה חטאה. בחבלי השוא – שדש בו בעקב ולא חושש עליו, ואחר כך מתחזק ונעשה [בסבלי] כעבות העגלה, ומתחזק אותו החטא, ומסטה אותו בעולם הזה ובעולם הבא.

129. אשריהם הצדיקים שיוצאים להשמר מחטאיהם, והם תמיד מפשפשים במעשיהם כדי שלא ימצא עליהם מקטרג בעולם הזה, ולא ישטינו עליהם לעולם הבא, שהרי התורה מתקנת להם דרכים ושבילים ללכת בהם, שכתוב (משלי ג) דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום.

130. ויזכור יוסף את החלומות אשר חלם להם וגו'. רבי חייא פתח ואמר, (שם כד) בנפל אויבך אל תשמח ובכשלו אל יגל לבך. בא ראה, הקדוש ברוך הוא עשה את האדם שיזכר לכבודו ולשמש לפניו תמיד ולהשתדל בתורה ימים ולילות, משום שהקדוש ברוך הוא מתרצה בה בתורה תמיד.

131. וכיון שהקדוש ברוך הוא ברא את האדם, נתן לפניו תורה, ולמד אותו בה

אינו מאריהון דדינא קשיא, לא מרוזמי עליהו דבני נשא בשעתא דנפלי בידיהו.

127. ובגין כך אמר דוד, (תהלים מט) למה אירא. יראתי לא כתיב, אלא אירא, (אלא) דאית (נ"א דלית) לי למדחול (דף קצט ע"א) מאינון ימי רע, כדקאמרן. עון עקבי יסובני, מאן עקבי. אלן אינון ברין דמהימנותא. דכתיב, (בראשית כה) וידו אחזת בעקב עשו, דא הוא עקיבא. ואינון עקיבין דמסתכלין בהו תדיר בההוא זוזבא דדש ביה בר נש תדיר בעקבוי.

128. תא זוזי, מה כתיב, (ישעיה ה) הוי מושכי העון בחבלי השוא וכעבות העגלה חטאה. בחבלי השוא, דדש ביה בעקבא ולא זיזיש עליה. ולבתר אתתקף ואתעביד (בחבלי השוא) כעבות העגלה, ואתתקף ההוא חטאה. ואסטי ליה בהאי עלמא ובכלמא דאתי.

129. זכאין אינון צדיקיא, דידיעין לאסתברא מזווביהון, ואינון מפשפשין תדיר בעובדיהו. בגין דלא ישתכחו עליהו מקטרגא בהאי עלמא, ולא יסטון עליהו לעלמא דאתי. דהא אורייתא מתקנא להו ארוזין ושבילין למיהר בהו, דכתיב, (משלי ג) דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום:

130. ויזכור יוסף את החלומות אשר חלם להם וגו'. רבי זיזיא פתח ואמר, (משלי כד) בנפול אויבך אל תשמח ובכשלו אל יגל לבך. תא זוזי, קודשא בריך הוא עבד ליה לבר נש, דיזכי ליקרא דיליה, ולשמשא קמיה תדירא, ולאשתדל לא באורייתא ימבא ולילי. בגין דקודשא בריך הוא אתרעי בה באורייתא תדיר.

131. וכיון דברא קודשא בריך הוא לאדם, יתב קמיה אורייתא, ואוליף ליה בה למנדע ארוזהא.

לדעת את דרכיה. מנין לנו? שפתיב (איוב כח) אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה. ואחר כך, ויאמר לאדם הן יראת ה' היא חכמה וסוד מרע בינה. כיון שהסתכל בה ולא שמר אותה, עבר על מצות רבונו ונתפס בחטאו.

132. וכל אותם שעברו על דבר אחד של התורה נתפסו בה. שלמה המלך שהתחכם על כל בני העולם, עבר על דבר אחד של התורה, וגרם לו להעביר ממנו את מלכותו ולפלג את המלכות מבנו. מי שעובר על התורה על אחת כמה וכמה.

133. ויוסף שהיה יודע תורה, ואחיו נפלו בידו, למד גלגל עליהם כל הגלגול הזה, והרי הוא ידע את התורה שלמד אותו אביו? אלא חס ושלום שיוסף גלגל עליהם גלגולים לנקם מהם, אלא כל זה לא עשה אלא להביא את אחיו בנזמין אצלו, שתשוקתו היתה אליו, והוא לא השאיר את אחיו לפל, שהרי כתוב ויצו יוסף וימלאו את בליהם בר וגו', וכל זה כדי שלא יפלו.

134. רבי יהודה אמר, כשברא הקדוש ברוך הוא את הלבנה, היה תמיד מסתכל בה, ככתוב (דברים יא) תמיד עיני ה' אלהיך בה. השגחתו בה תמיד. וכתוב אז ראה, שהרי השמש בהשגחתו בה מאירה. ויספרה, מה זה ויספרה? כמו שנאמר (איוב כח) מקום ספיר אבניה.

135. הכינה, שהיא יושבת בתקון בשנים עשר תחומים מחלקת לשבעים שרים, התקין אותה בשבעה עמודים עליונים להאזין ולשבת על שלמות. וגם חקרה, להשגיח עליה תמיד, פעם אחר פעם, שאין פוסק לעולמים.

מנצח, הכתיב, (איוב כח) אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה. וכתב, ויאמר לאדם הן יראת ה' היא חכמה וסוד מרע בינה. כיון דאסתכל בה ולא נטיר לה, עבר על פקודא דמאריה ואתפס בזוהביה.

132. וכל אינון דעברו על מלה זודא דאורייתא, אתפסו בה. שלמה מלכא דאתזכר על כל בני עולם, עבר על מלה זודא דאורייתא, וגרים ליה לאתעברא מלכותיה מניה, ולא תפלקא מלכותא מן בניו. מאן דאעבר על אורייתא על אונת כמה וכמה.

133. ויוסף דהיה ידע אורייתא, ואחיו נפלו בידיה, אמאי גלגל עליהו כל גלגולא דא. והא איהו ידע אורייתא דאולף ליה אביו. אלא, זס ושלום דיוסף גלגל עליהו גלגולין לנקמה מניהו. אלא כל דא לא עבר, אלא לאייתא לאזוזה בנזמין לגביה, דתאובתיה הוה לגביה. ואיהו לא עיבק לאזווי למנפל, דהא כתיב, ויצו יוסף וימלאו את בליהם בר וגו', וכל דא בגין דלא ינפלו.

134. רבי יהודה אמר, כד ברא קודשא בריך הוא לסיהרא, הוה אסתכל בה תדיר, כדכתיב, (דברים יא) תמיד עיני יי אלהיך בה, אשגזותא דיליה בה תדיר, וכתב אז ראה, דהא שמשא באשגזותא דיליה בה, אתגהיר. ויספרה, מאי ויספרה, כמה דאת אמר, (איוב כח) מקום ספיר אבניה.

135. הכינה, דאיהי יתבא בתקווא, בתריסר תזומין, מתפלגא (שמות נח ב) בשבעין קסירין. אתקין לה בשבעה סמכין עלאין, לאתגהרא וליתבא על שלימו. וגם חקרה, לאשגזא עליה תדיר, זמנא בתר זמנא, דלא פסיק לעלמין.

136. וּלְבַתֵּר אֲוֹהֵר לִיה לְבַר נָשִׁי, וְאָמַר וַיֹּאמֶר
לְאָדָם הֵן יֵרָאֵת יִי הִיא זִכְמוֹת וְסוּר מִרַע בִּינָה. דְּהָאִי
מוֹתַעֲטָרָא עַל תַּתָּאִי, לְדוּזְלָא וּלְמַנְדַּע לִיה לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּגִינָה. וְסוּר מִרַע בִּינָה, בְּרִירוֹ מִפְּסָלוֹתָא,
דְּלֹא לְמִקְרָב בְּהִדְיָה. וּכְדִין אֲשֶׁלְּזוּזוֹתָא (נ"א
אשכחותא) דְּבִינָה, לְמַנְדַּע וּלְאַסְתַּכְלָא בִּיקְרָא
דְּמִלְכָּא עֲלָאָה.

137. רַבִּי יוֹסִי קָם בְּלִילִיא זוּד לְאַשְׁתַּדְלָא
בְּאוּרִייתָא, וְהָוָה תִּמְנָן עֲמִיה זוּד יוֹדָאִי, דְּאֶעְרַע בֵּיה
בְּהֵוָא בִּיתָא. פְּתוּז רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (מְשָׁלִי י) לֹא
יוֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רְשָׁע וְצַדִּיקָה תַּצִּיל מִמּוֹת. לֹא יוֹעִילוּ
אוֹצְרוֹת רְשָׁע, אֲלֵין אֵינּוֹן דְּלֹא מִשְׁתַּדְלִי בְּאוּרִייתָא,
וְאֲלֵי בֵּתֵר מִלִּי דְּעֲלָמָא, וּלְמִכְנָשׁ אוֹצְרִין דְּזוּיּוּבָא.
מוֹת כְּתִיב, וְאָבֵד הָעֵשֶׂר הֵהוּא בְּעִנְיָן רַע. בְּגִין דְּאֵינּוֹן
אוֹצְרוֹת רְשָׁע.

138. וְצַדִּיקָה תַּצִּיל מִמּוֹת, אֲלֵין דְּמִשְׁתַּדְלִי
בְּאוּרִייתָא, וַיִּדְעִין אוֹרְזוּהָא
לְאַשְׁתַּדְלָא (לְאַסְתַּכְלָא) בָּהּ. דְּהָא אוּרִייתָא עִין זוּיִים
אֲקָרִי, וְאַתְקִרִיאת צַדִּיקָה. דְּכְתִיב, וְצַדִּיקָה תַּחֲיֶיהָ
לְנֹ. דְּבַר אַזּוּר, וְצַדִּיקָה תַּצִּיל מִמּוֹת, דָּא צַדִּיקָה
מִמּוֹשֵׁ, וּבִתְרִין גְּוֹנִין אִיהוּ, וּבִתְרִין סְטָרִין. קָרִי בֵּיה
אוּרִייתָא, (דָּף קצט ע"ב) וְקָרִי בֵּיה צַדִּיקָה, וְכָלֹא
זוּד.

139. אָמַר הֵהוּא יוֹדָאִי, וְקָרִי בֵּיה שְׁלוֹם. אָמַר רַבִּי
יוֹסִי, הֵכִי הוּא וְדָאִי דְּאֲקָרִי שְׁלוֹם. קָם הֵהוּא יוֹדָאִי,
וְאַשְׁתַּתַּף בְּהִדְיָה, פְּתוּז הֵהוּא יוֹדָאִי וְאָמַר, (מְשָׁלִי
כח) עוֹבֵד אֲדָמוֹתוֹ יִשְׁבַּע לָזֶם וּמִרְדֵּף רִיקִים יִשְׁבַּע
רִישִׁי. הָאִי קָרָא קִשְׂיָא, וְכִי שְׁלָמָה מִלְכָּא דְּאִיהוּ
זוֹכִים מִכָּל בְּנֵי עֲלָמָא, הִיךְ אָמַר דְּיִשְׁתַּדְלִי בְּרַעֲשִׁי
לְמִפְּלוּז אֲרַעָא וּלְאַשְׁתַּדְלָא אֲבִתְרִיהָ, וַיִּשְׁבּוּק זוּי
עֲלָמָא.

136. וְאַחֲרֵי כֵן הִזְהִיר אֶת הָאָדָם וְאָמַר,
וַיֹּאמֶר לְאָדָם הֵן יֵרָאֵת ה' הִיא חֲכָמָה וְסוּר
מִרַע בִּינָה, שְׁהִירִי הִיא מִתַּעֲטָרֵת עַל
הַתַּחְתּוֹנִים לִירָא וְלִדְעַת אֶת הַקּוּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּגִלְגָּלָה. וְסוּר מִרַע בִּינָה, בְּרוּר
מִהִפְסָלֹת שְׁלֹא לִקְרָב עִמּוֹ, וְאִזּוּ
הַשְּׁגָחַת [הַמַּצָּאוֹת] הַבִּינָה לִדְעַת
וּלְהַסְתַּכֵּל בְּכַבּוֹד הַמֶּלֶךְ הָעֶלְיוֹן.

137. רַבִּי יוֹסִי קָם לִילָה אֶחָד לְהַשְׁתַּדֵּל
בְּתוֹרָה, וְהָיָה שָׁם עִמּוֹ יְהוּדִי אֶחָד שֶׁפָּגַשׁ בּוֹ
בְּאוֹתוֹ הַבֵּית. פָּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (מְשָׁלִי
י) לֹא יוֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רְשָׁע וְצַדִּיקָה תַּצִּיל
מִמּוֹת. לֹא יוֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רְשָׁע – אֵלּוּ הֵם
שְׁלֹא מִשְׁתַּדְלִים בְּתוֹרָה, וְהוֹלְכִים אַחֲרֵי
דְּבָרֵי הָעוֹלָם וְלִכְנֹס אוֹצְרוֹת רְשָׁע. מַה
כְּתוּב? (קֹהֶלֶת ה) וְאָבֵד הָעֵשֶׂר הֵהוּא בְּעִנְיָן
רַע, מִשּׁוּם שֶׁהֵם אוֹצְרוֹת רְשָׁע.

138. וְצַדִּיקָה תַּצִּיל מִמּוֹת – אֵלּוּ
שֶׁמִּשְׁתַּדְלִים בְּתוֹרָה וַיִּדְעִים דְּרַבִּיקָה
לְהַשְׁתַּדֵּל בָּהּ, שְׁהִירִי הַתּוֹרָה נִקְרְאת עֵין
חַיִּים, וְנִקְרְאת צַדִּיקָה, שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים
י) וְצַדִּיקָה תַּחֲיֶיהָ לְנֹ. דְּבַר אַחֲרֵי וְצַדִּיקָה תַּצִּיל
מִמּוֹת – זֶה צַדִּיקָה מִמּוֹשֵׁ, וְהִיא בְּשֵׁנֵי גּוֹנִים
וּבְשֵׁנֵי צַדִּידִים. קוֹרָא לוֹ תוֹרָה וְקוֹרָא לוֹ
צַדִּיקָה, וְהַכֵּל אֶחָד.

139. אָמַר אוֹתוֹ הַיְּהוּדִי, וְקוֹרָא לוֹ שְׁלוֹם.
אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כֵּן זֶה וְדָאִי שֶׁנִּקְרְאת שְׁלוֹם.
קָם אוֹתוֹ הַיְּהוּדִי וְהַשְׁתַּתַּף עִמּוֹ. פָּתַח אוֹתוֹ
הַיְּהוּדִי וְאָמַר, (מְשָׁלִי כח) עוֹבֵד אֲדָמוֹתוֹ
יִשְׁבַּע לָחֶם וּמִרְדֵּף רִיקִים יִשְׁבַּע רִישׁ.
הַפְּסוּק הַזֶּה קִשְׂיָא, וְכִי שְׁלָמָה הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא
חָכֵם מִכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם, אֵיךְ אָמַר שֶׁיִּתְאַמֵּץ
אָדָם לַעֲבֹד אֶת הָאָדָמָה וּלְהַשְׁתַּדֵּל אַחֲרֶיהָ
וַיַּעֲזֹב חַיִּי עוֹלָם?

140. אלא סוד הוא. פתח ואמר, (בראשית ב) ויקחו יי אלהים את האדם ונחמוהו בגן עדן לעבדה ולשמרה, ובארוהו שהוא בסוד הקרפנות. בא ראה, לעבדה – זה המלך העליון. ולשמרה – זה המלך התחתון. העולם העליון והעולם התחתון. לעבדה – [לזכר] בסוד של זכור. ולשמרה – בסוד של שמור.

141. ומשום כך עבד אדמתו זה גן עדן, שצריך לעשות ולעבד ולמשך לה ברכות מלמעלה, וכשמתברכת ונמשכות לה ברכות מלמעלה, גם הוא מתברך עמה. בא ראה שהכהן שמברך מתברך, כמו שנאמר (במדבר ו) ואני אברכם. ומשום כך עבד אדמתו ישבע לחם – זהו המזון שלמעלה. ומרדף ריקים – מי שיתדבק בצד האחר שהוא מרדף ריקים – ישבע ריש ודאי. אמר רבי יוסי, אשריך שזכית לדבר הזה.

142. עוד פתח ואמר פסוק אחריו, (משלי כח) איש אמונות רב ברכות. זהו אדם שבו אמונת הקדוש ברוך הוא, כמו רבי ייסא הנקו, שאף על גב שהיה לו מאכל של אותו היום לאכל, לא היה מתקין אותו עד שהיה מבקש מזונו לפני המלך הקדוש. אחר שהתפלל תפלתו ובקש מזונו מלפני המלך, אז היה מתקין, והיה תמיד אומר: לא נתקין עד שניתנו מבית המלך.

143. ואין להעשיר לא ינקה, משום שלא רצה להשתדל בתורה, שהיא החיים של העולם הזה והחיים של העולם הבא. עכשו שהיא השעה להשתדל בתורה – נשתדל.

144. פתח אותו האיש בסוד החלום ואמר, ויזכר יוסף את החלמות אשר חלם להם וגו'. ויזכר יוסף את החלמות, וכי למה יוסף [אמר או] זכר להם אותם החלומות

140. אלא רוא איהו. פתחו ואמר, (בראשית ב) ויקחו יי אלהים את האדם ונחמוהו בגן עדן לעבדה ולשמרה, ואוקמוהו ברוא דקרפנין איהו. תא וזוי, לעבדה, דא מלכא עלאה. ולשמרה, דא מלכא תתאה. עלמא עלאה, ועלמא תתאה. לעבדה (דדכורא) ברוא דזכור, ולשמרה ברוא דשמור.

141. ובגין כך, עובד אדמתו, דא גן עדן. דאצטריך למעבד ולמפלוז, ולאמשכא לה ברכאן מלעילא. וכד אתברכא ואתמשכא לה ברכאן מלעילא, איהו גמי אתברך בהדה. תא וזוי, דכהנא דמברך, מתברך. כמה דאת אמר, (במדבר ו) ואני אברכם. ובגין כך, עובד אדמתו ישבע לזון, דא הוא מזונו דלעילא. ומרדף רקים, מאן דיתדבק בסטרא אזורא, דאיהו מרדף רקים. ישבע ריש ודאי. אמר רבי יוסי, זכאה אנת, דזכית להאי מלה.

142. תו פתחו ואמר קרא אבתריה, (משלי כח) איש אמונות רב ברכות, דא הוא בר נש דמוהיבמונתא דקודשא בריך הוא ביה, כגון רבי ייסא סבא. דאף על גב דהיה ליה מייכלא דההוא יומא לבויכל, לא היה מתקין ליה עד דשאל מזוניה קמי מלכא קדישא. לבתר דצלי צלותיה ושאל מזוניה קמי מלכא, כדין היה מתקין. והיה אמר תדיר, לא נתקין, עד דניתנו מבי מלכא.

143. ואין להעשיר לא ינקה, בגין דלא בעא לאשתדלא באורייתא, דאיהי זיין דעלמא דין, וזיין דעלמא דאתי. השתא דאיהי שעתא לאשתדלא באורייתא, נשתדל.

144. פתחו והוא גברא ברוא דזולמא ואמר, ויזכור יוסף את הזלומות אשר זולם להם וגו'. ויזכור יוסף את הזלומות, וכי יוסף אמאי (נ"א אמר או) אדכר לון

שחלם להם, ומה הועיל לו אלו לא הזכיר להם, שהרי יוסף היה חכם, וכתוב כל ערום יעשה בדעת ובסיל יפרש אולת?

145. אבל כיון שראה שהם באו ומשתחוים לו אפים על הארץ, אז נזכר ממה שחלם להם בשהיה עמם, שכתוב והנה קמה אלמתי וגם נצבה והנה תסבינה אלמתיכם ותשתחוין לאלמתי. אמר יוסף בשעה שראה שבורעים אחיו לפניו, שכתוב ויבאו אחי יוסף וישתחוו לו אפים ארצה, אז ויזכר יוסף את החלמות אשר חלם, שהרי ראה שהם קמים.

146. עוד, ויזכר יוסף את החלמות אשר חלם – זכר אותם, משום שאין שכתה לפני הקדוש ברוך הוא. שהרי חלום שהוא טוב, צריך אדם להזכירו, שלא ישכח, ואז מתקנים, שהרי כמו שנשכח לפני האדם, כך נשכח עליו.

147. בא ראה, חלום שלא נפתר, באגרת שלא נקראה. ובא ראה, משום שלא נזכר, כמי שלא הכיר אותו. ועל זה, מי שנשכח ממנו חלום ולא ידע אותו, לא עומד עליו להתקנים. ומשום זה יוסף היה זוכר את חלומו, כדי להתקנים, משום שלא ישכח החלום ממנו לעולם, והיה תמיד מצפה לו. ויאמר אלהם מרגלים אתם. הוא זכר את החלום, אבל לא אמר להם דבר, אלא מרגלים אתם.

148. פתח רבי יוסי ואמר, (קהלת ה) כי בא החלום ברב ענין וקול בסיל ברב דברים. כי בא החלום ברב ענין, הנה פרשוה שכמה הם העוזרים בחלום, וממנים דרגות על דרגות, עד שהחלומות מהם כלם אמת, ומהם שיש בהם אמת וכוזב. אבל לאותם צדיקי האמת, אין מתגלים

אינן חלומות דוולם להו. ומה סגיא ליה אלו לא אדכר להו, דהא יוסף וזכים הוה, וכתוב, כל ערום יעשה בדעת ובסיל יפרש אולת.

145. אבל, כיון דזומא דאינן אתו, וסגדי ליה אפין על ארעא. כדן אדכר ממה דוולם להו, כד הוה עמהון. דכתיב, והנה קמה אלמתי וגם נצבה והנה תסבינה אלמתיכם ותשתחוין לאלמתי. אמר יוסף בשעתא דזומא דכרעין אזווי קמיה. דכתיב, ויבאו אזווי יוסף וישתחוו לו אפים ארצה, כדן ויזכור יוסף את החלומות אשר וולם. דהא זומא דהו קיימי (מתקיימי).

146. תו, ויזכור יוסף את החלומות אשר וולם, אדכר לון. בגין דלית גשיו קמי קודשא בריה הוא, דהא וולמא דאיהו טבא, בעי בר גש לאדכרא ליה דלא יתגשי, וכדן אתקיים. דהא כמה דאתגשי קמיה דבר גש, הכי אתגשי עליה.

147. תא וזוי, וולמא דלא אתפשר, כאגרתא דלא מתקריא, ותא וזוי, בגין דלא אדכר, כמאן דלא ידע ליה. ועל דא, מאן דאתגשי מניה וולמא וכל ידע ליה, לא קיימא עליה לאתקיימא. ובגין דא יוסף הוה דכיר וולמיה, בגין לאתקיימא. בגין דלא יתגשי וולמא מניה לעלם, והוה מוזהב ליה תדיר. ויאמר אליהם מרגלים אתם, איהו דכיר וולמא. אבל מלה לא אמר לון, אלא מרגלים אתם.

148. פתח רבי יוסי ואמר, (קהלת ה) כי בא החלום ברוב ענין וקול בסיל ברוב דברים. כי בא החלום ברוב ענין, הא אוקמוה. דכמה אינן סמיכין בזולמא, וממנן דרגין על דרגין. עד דוולמין מנהון קשוט כלהו, ומנהון דאית בהון קשוט וכדיבוי. אבל לאינן זכאי קשוט, לא אתגלי לון מלין כדיבן כלום, אלא כלהו קשוט.

להם דברים פוזבים כלום, אלא כלם
אמת.

149. בא ראה דניאל מה כתוב
בו, (דניאל ב) אז לדניאל בחזיון הלילה
סוד גלה, וכתוב (שם ז) דניאל ראה חלום
בהיותו ישן על משכבו, אז כתב את
החלום. ואם יש בו דברים פוזבים, למה
נכתב בין הכתובים? אלא אותם צדיקי
אמת, בשעה שנשמתייהם עולות, לא
מתחברים בהם אלא דברים קדושים,
שמודיעים לו דברי אמת, דברים קימים,
שלא משקרים לעולמים.

150. ואם תאמר, הנה שנינו שדוד המלך
לא ראה חלום טוב, הנה נשמע שהיה
רואה דוד דברים שלא אמת? אלא ודאי,
כל ימיו היה משתדל לשפף דמים ונלחם
קרבות, וכל חלומות לא היו אלא חלומות
רעים, חרבן ושממה ודם ושפיכות דמים,
ולא חלום של שלום.

151. ואם תאמר, לאדם טוב מראים
חלום רע? כן זה ודאי. כל אותם רעות
שעתידיים להשיג – על אותם שעוברים על
דברי תורה, ואותם ענשים שעתידיים
להענש בעולם ההוא כלם רואה, כדי שכל
שעה תהיה יראת אדונו עליו. והנה העירו
שכתוב (קהלת ג) והאלהים עשה שייראו
מלפניו – זה חלום רע. ועל זה לאותו צדיק
מראים לו חלום רע, כמו שנתבאר.

152. בא ראה, שהנה שנינו, שאותו אדם
שרואה חלום, צריך לו לפתח את פיו בו
לפני אנשים שאוהבים אותו, כדי שיעלה
רצונם אליו לטוב ויפתחו פיהם לטוב,
וימצא הרצון והדבר הכל לטוב. הרצון
שהוא המחשבה ראשית הכל, והמלה
שהיא סיום הכל. ועל כן נמצא שהנה הוא
שלמות בסוד עליון.

149. תא וזוי, דניאל מה כתיב ביה, (דניאל ב) ארין
לדניאל בזווא די ליליא (דף ר ע"א) רוא גלי.
וכתיב, (דניאל ז) דניאל זולם וזוה וזווי ראשה על
משכביה בארין זולמא כתב. ואי אית ביה מלין
כדיבן, אמאי איכתיב בין כתובים. אלא אינון זכאי
קשויט, בשעתא דנשמתייהון סלקין. לא מתווצרין
בהו, אלא מלין קדישין. דאודעין ליה מלי דק שויט,
מלין קיימן דלא משקרון לעלמין.

150. ואי תימא, הא תנן דרוד מלכא לא זומא
זולמא טבא. הא אשתמע דהוה זומי דוד מלין דלא
קשויט. אלא ודאי, כל יומיו הוה משתדל לאושדא
דמין, ואזו קרבין, וכל זולמוי לא הוו אלא זולמין
בישין. וזורבא ושוממוותא ודמא ואושידו דרמין,
ולא זולמא דשכלם.

151. ואי תימא, לבר נש טב אזוואו ליה זולמא
בישא, הכי הוא ודאי. כל אינון בישין דזמינן
לאתדבקא על אינון דעברי על פתגמי דאורייתא,
ואינון עונשין דזמינן לאתענשא בההוא עלמא,
כלהו זומי. בגין דכל שעתא יהא דוויכו דמריה
עליה, והא אתער. דכתיב, (קהלת ג) והאלהים
עשה שייראו מלפניו, זה זולום רע. ועל דא, לההוא
זכאה, אזווי ליה זולמא בישא, כמיה דאתמר.

152. תא וזוי, דהא תנינן, דההוא בר נש דזומי
זולמא, בעי ליה למפתח פומיה ביה קמי בני נשא
דרזומי ליה. בגין דיסתלק רעותא דלהון לזביה
לטב, ויפתוון פומיהו לטב, וישתכח רעותא ומלה
כלא לטב. רעותא דאיהי מושבה, שירותא דכלא,
ומלה דאיהי סיומא דכלא. ועל דא אשתכח דהא
שלימו איהו ברוא עלאה.

153. ומשום כך הכל מתקנים, וצריכים אוהבי האיש להתקנים באותו פתרון טוב, והכל הוא כפראוי. ומשום כך הקדוש ברוך הוא מודיע לאדם כל אחד ואחד באותה הדרך שלו כמו שהוא, ובאותו גון שכל אחד ואחד אומר שיהיה חלום. אומר אותו יהודי, ודאי שהחלום אינו אלא לאדם צדיק, שהוא ראה חלום כפראוי.

154. ובא וראה, שכאשר אדם ישן על מטתו, נשמתו יוצאת ומשוטטת בעולם למעלה ונכנסת למקום שנכנסת, וכמה קבוצות מזיקים עומדים והולכים בעולם ופוגשים את אותה הנשמה. אם היא צדיקה, עולה למעלה ורואה מה שרואה. ואם לא, נאחזת בצד החור, ומודיעים לה דברים בוזבים או דברים שעתידים לבא לזמן הקרוב. וכשמתעוררת אותה הנשמה שבו, היא מודיעה לו מה שראתה.

155. ועל כן לאדם שאינו צדיק מודיעים לו חלום טוב שאינו אמת, הכל כדי להסטותו מאותה דרך האמת. כיון שהוא חסיט את דרכו מדרך האמת, מטמאים אותו. שכל מי שבא להטהר – מטמאים אותו. ומי שבא להטמא – מטמאים אותו. הנה ודאי כך נתבאר.

156. ישבו עד שעלה הבקר. אומר רבי יוסי, ודאי לא זכר שמו של יוסף באותם דגלים, שכתוב (במדבר ב) דגל מחנה אפרים, ולא כתוב דגל מחנה יוסף, משום שהתגאה על אחיו, והנה נתבאר.

157. אומר אותו היהודי, ודאי שמעתי, שיוסף הוא בעולם הזכר, וכל השבטים הם בעולם הנקבה, ועל כן לא נכלל יוסף עמהם, משום שהוא בעולם הזכר עמהם.

153. ובגין כך אתקיים כלל, ובעיני רזימין דבר נש (נ"א רחמימין עליה דבר נש בגין) לאתקיימא בההוא פשרא טבא, וכלל איהו כדקא יאות. ובגין כך קודשא בריך הוא אודע ליה לבר נש, כל זוד וזוד, בההוא דרגא דיליה, כמה דאיהו. ובההוא זיוגא דכל זוד וזוד, אומר דיהא זולמא. אומר ההוא יודאי, ודאי דזולמא לאו איהו אלא לבר נש זכאה, דאיהו זומא זולמא כדקא זוי.

154. ותא זוי, דכד בר נש זאים על ערסיה, נשמתיה נפקא וישטיא בעלמא לעילא, ועאלת באתרא דעאלת. וכמה זובילי טהירין, קיימין ואלין בעלמא, ופגעין בה בההיא נשמתא. אי זכאה היא, סלקא לעילא וזומאת מה דזומאת. ואי לאו, אתאזזרת בההוא סטרא, ומודיעין לה מלין כדדיבן, או מלין דזימין למייתי לזמן קריב. וכד אתער ההיא נשמתא דביה, איהי מודיעא ליה מה דזומאת.

155. ועל דא, לבר נש דלאו איהו זכאה, מודיעין ליה זולמא טבא דלאו איהו קשויט. כלל בגין לאסטאה ליה בההוא ארוז קשויט. כיון דאיהו אסטי אורזיה מארוז קשויט, מסאבין ליה. דכל מאן דאתי לאתדכאה, מדכאין ליה. ומאן דאתי לאסתאבא, מסאבין ליה. הא ודאי אתמר דכי.

156. יתבו עד דסליק צפרא, אומר רבי יוסי, ודאי לא זכר שמייה דיוסף באיגון דגלים. דכתיב, (במדבר ב) דגל מונח אפרים, ולא כתיב דגל מונח יוסף. בגין דאתגאי על אזוי, והא אתמר.

157. אומר ההוא יודאי, ודאי שמענא דיוסף איהו בעלמא דדכורא, וכלהו שבטין בעלמא דנוקבא איגון. ועל דא לא אתכליל יוסף עמהון, בגין דאיהו בעלמא דדכורא עמהון (נ"א ל"ג עמהון).

158. מה כתיב, כלנו בני איש אחד נזנו. נזנו, אנחנו מבועי ליה. אמאי זוסר א'. אלא, בגין דרזא דברית לא אשתכח עמהון, אסתלק מתמן א'. דהא א' דכורא איהו. ועל דא ב' איהי נוקבא, א' דכורא. ובגין דא אסתלק א' מתמן, ואשתארו אינן נוקבי לגבי שכינתא.

159. ולבתר אמרו, כנים אנחנו, אתוסף א'. אמרו ולא ידעי מה קאמרו. בגין דיוסף אשתכח תמן, ואשלימו מלה, ואמרו אנחנו. מנלן, דכתיב ויאמרו שנים עשר עבדיך אנום אנחנו, ויוסף איהו בזושבנא, כד עאל בזושבנא, אמרו אנחנו. וכד לא עאל בזושבנא, אמרו נזנו.

160. אמר רבי יוסי, כל הני מלין דקאמרן הכא, קודשא בריך הוא אתרעי בהו, דהא שכינתא (דף ר ע"ב) לא אעדי מהכא. כדכתיב, (מלאכי ג) אז נדברו יראי יי איש אל רעהו ויקשב יי וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי יי ולזושבי שמו:

161. ויאסוף אותם אל משמר שלשת ימים. אמר רבי אלעזר, הני תלת יומין אמאי. אלא הני תלת יומין, לקביל תלת יומין דשכם. דכתיב, (בראשית לה) ויהי ביום השלישי בהיותם כואבים.

162. תא וזוי, מה כתיב ביה, ויאמר אליהם יוסף ביום השלישי זאת עשו וזוי. לאזוזא דלא עבד איהו, כמה דאינן עבדו בשכם. דגרמו לאנשי שכם לקבלא עלייהו האי זאת, רזא דברית. ולבתר דעבדו קיימא דא, קטילו לון, ולא אשתאר מנהון זוד. ואיהו מה כתיב, זאת עשו וזוי. מאי טעמא, בגין דאת האלהים אני ירא, נטיר קיימא. וכל גלגולא דא לא הוה אלא בגיגיה דבנימין:

158. מה כתוב? כלנו בני איש אחד נחנו. נחנו? אחנו היה צריך לכתבו למה חסר א'? אלא משום שסוד הברית לא נמצא עמם. הסתלק משם א', שהרי א' הוא זכר. ועל כן ב' היא נקבה, א' זכר. ומשום כך א' הסתלק משם, ונשארו אותן נקבות אצל השכינה.

159. אחר כך אמרו כנים אנחנו. נוספה א'. אמרו ולא ידעו מה אמרו, משום שיוסף נמצא שם, והשלימו הדבר ואמרו אנחנו. מנין לנו? שכתוב ויאמרו שנים עשר עבדיך אחים אנחנו. ויוסף הוא בחשבון. כשנכנס בחשבון, אמרו אנחנו. וכשלא נכנס בחשבון, אמרו נחנו.

160. אמר רבי יוסי, כל הדברים הללו שאמרנו כאן, הקדוש ברוך הוא התרצה בהם, שהרי השכינה לא זזה מכאן, ככתוב (מלאכי ג) אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחשבי שמו.

161. ויאסף אותם אל משמר שלשת ימים. אמר רבי אלעזר, שלשת הימים הללו למה? אלא שלשת הימים הללו בנגד שלשת הימים של שכם, שכתוב (בראשית לד) ויהי ביום השלישי בהיותם כואבים.

162. בא ראה מה כתוב בו, ויאמר אליהם יוסף ביום השלישי זאת עשו וחיו. להראות שהוא לא עשה כמו שהם עשו בשכם, שגרמו לאנשי שכם לקבל עליהם את זאת, סוד הברית, ואחר שעשו הברית הזו, הרגו אותם, ולא נשאר מהם אחד. והוא מה כתוב? זאת עשו וחיו. מה הטעם? משום שאות האלהים אני ירא, שמר הברית. וכל הגלגול הזה לא היה אלא בשביל בנימין.

163. ויאמרו איש אל אחיו אבל אשמים אנחנו על אחינו וגו'. ויאמרו איש אל אחיו – זה שמעון ולוי, כמו שהיה בראשונה שכתוב (שם לז) ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלמות הלזה בא. מה להלן שמעון ולוי – אף כאן שמעון ולוי.

164. בא ראה, מי איש ומי אחיו? אלא איש זה שמעון. כתוב כאן איש, וכתוב שם (במדבר כה) והנה איש מבני ישראל בא. מה להלן משמעון – אף כאן גם שמעון. ומשום שחזר בתשובה, בכה והתנחם על זה, ואמר ללוי אבל אשמים אנחנו. על כן נבנה מזלז שור, כמו שמזלז של יוסף שור, שכתוב (דברים לג) בכור שורו הדר לו. ומזלז של שמעון הוא שור.

165. ועל כן ויקח מאתם את שמעון, כדי שלא יקטרג עם לוי, משום ששמעון ולוי, כששניהם מתחברים, יכולים לקטרג. ויאסר אותו לעיניהם. הנה פרשה, לעיניהם אסרו, ואחר שיצאו היה מאכיל אותו ומשקה אותו.

166. ואם תאמר שהוא רצונו של יוסף, משום שכתוב (משלי כה) אם רעב שנאף האכילו לחם ואם צמא השקהו מים. אם כן, יוסף שהוא צדיק איך עשה כן, שהרי כתוב (שם) כי גחלים אתה חתה על ראשו וה' ישלם לך?

167. אלא חס וחלילה שיוסף לכך הוא חשש, אלא באדם לאחיו כך גם היה עושה, התנהג עמו באהבה ולא בצורה אחרת, ולא עמו בלבד, אלא עם כל אחיו, כמו שכתוב ויצו יוסף וימלאו את בליהם בר ולהשיב בספיהם איש אל שקו ולתת להם צדה לדרך ויעש להם כן, כדי להתנהג עמם באהבה.

163. ויאמרו איש אל אחיו אבל אשמים אנחנו על אחינו וגו'. ויאמרו איש אל אחיו, דא שמעון ולוי, כמה דהיה בקרמיתא. דכתיב, (בראשית לז) ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלמות הלזה בא. מה להלן שמעון ולוי, אף הכא שמעון ולוי.

164. תא וזוי, מאן איש ומאן אחיו. אלא איש, דא שמעון, כתיב הכא איש, וכתיב התיב (במדבר כה) והנה איש מבני ישראל בא. מה להלן משמעון, אף הכא נמי שמעון. ובגין דאיהדר בתשובה, בכה ואתנחם על דא. ואמר ללוי, אבל אשמים אנחנו. על דא אתבני מזליה שור, כגוונא דמזליה דיוסף שור. דכתיב, (דברים לג) בכור שורו הדר לו, ומזליה דשמעון שור איהו.

165. ועל דא, ויקח מאתם את שמעון, בגין דלא יקטרג בהדיה ללוי. בגין דשמעון ולוי, כד מתו בדרן תרוייהו יכלי לקטרגא: ויאסור אותו לעיניהם, הא אוקמוה, לעיניהם אסרו. ולבתר דנפקו היה מאכיל ליה, ומשקי ליה.

166. ואי תימא דרעותא דיוסף איהו, בגין דכתיב, (משלי כה) אם רעב שונאף האכילו לחם ואם צמא השקהו מים. אי הכי, יוסף דאיהו ופאה, היכי עביד הכי. דהא כתיב, (משלי כה) כי גחלים אתה חתה על ראשו ווי ישלם לך.

167. אלא, זוס ושלום דיוסף להכי הוא דזוייש. אלא כבר נש לאחיו, הכי נמי היה עבד. אתנהיג עמיה באהבה, ולא כגוונא אזורא. ולא עמיה בלחודו, אלא עם כל אחיו. כמה דכתיב, ויצו יוסף וימלאו את בליהם בר ולהשיב בספיהם איש אל שקו ולתת להם צדה לדרך ויעש להם כן, בגין לאנהגא עמהון באהבה.

168. רבי יוסי פתח ואמר, (נחום א) אם שלמים וכן רבים וכן נגזו ועבר וענתך לא אענך עוד. הפסוק הזה בארזו, שבאשר העם בכלם יש שלום ואין בהם בעלי שנאה, הקדוש ברוך הוא חס עליהם, והדין לא שולט בהם. ואף על גב שכלם עובדים לכוכבים ומזלות והם בשלום – הדין לא שולט עליהם, ובארזו שכתוב (הושע ד) חבור עציבים אפרים הנח לו.

169. וכן נגזו ועבר, מה זה וכן נגזו? היה צריך להיות ונגזו אלא זהו ראש הפסוק שהוא שלום, אף פאן שלום, ומי הוא? זהו צדקה. משום שצדקה זהו שלום, ומי שמרבה בצדקה, מרבה שלום למעלה ומרבה שלום למטה, ומשום כך וכן נגזו ועבר, שגוזזים ממנו בצדקה. ועבר? היה צריך להיות ועברו. מה זה ועבר? אלא זה הדין של הרגו, כמו שנאמר (ישעיה כו) עד יעבר זעם. עבר הדין מעליהם.

170. דבר אחר כה אמר ה' אם שלמים – אלו ישראל שהקדוש ברוך הוא נתן להם ברית הקדש לשמר אותו תמיד, ושהאדם יהיה בו שלום בכל הצדדים, למעלה ולמטה. ואם אין האדם שומר אותו תמיד, הרי הוא פגום, פגום בכל. מנין לנו שכתוב (בראשית יז) התהלך לפני והיה תמים. מה זה תמים? שלם. שעד שלא התקיימה בו ברית, הוא פגום.

171. ומשום כך, אם שלמים וכן רבים – אם שלמים ששומרים המצוה הוא להיות שלמים, שלא יהיו פגומים. וכן רבים – ירבו ויגדלו בו, משום שאין הנשמות יוצאות לעולם אלא עם הברית הזו. וכן נגזו – זה אם שלמים ששומרים אותו תמיד, נגזו מי שנמול וקבל עליו את הברית הזו. ועבר – מה זה ועבר? אותה זהמת הערלה שהיתה בו בראשונה.

168. רבי יוסי פתח ואמר, (נחום א) אם שלמים וכן רבים וכן נגזו ועבר וענתך לא אענך עוד, האי קרא אוקמוה. דכד עמא כלהו אית בהו שלם, ולא אית בהו מארי דבבו. קודשא בריך הוא זייס עליהו, ודינא לא שלטא בהו. ואף על גב דכלהו פלוגי לכוכבים ומזלות, ואינון בשלם, דינא לא שליט עליהו, ואוקמוה. דכתיב, (הושע ד) חבור עציבים אפרים הנח לו.

169. וכן נגזו ועבר, מאי וכן נגזו, מבועי ליה. אלא, דא הוא רישא דקרא דאיהו שלם, אוף הכא שלם. ומאי איהו, דא צדקה. בגין דצדקה דא הוא שלום, ומאן דאסגי בצדקה, אסגי שלם לעילא, ואסגי שלם לתתא. ובגין כך וכן נגזו ועבר, דגזוי במוזנהו בצדקה. ועבר, ועברו מבועי ליה, מאי ועבר. אלא דא הוא דינא דרוגזא, כמה דאת אמר, (ישעיה כו) עד יעבר זעם, עבר דינא מעליהו.

170. דבר אחר, כה אמר ה' אם שלמים, אלן ישראל. דקודשא בריך הוא יתב לון ברית קיימא לנטרא ליה תדיר, ולמהו ביה בר נש שלם בכל סטרין לעילא ותתא. ואי לא נטיר ליה בר נש תדיר, הא איהו פגום, פגום בכלא. מנכן, דכתיב, (בראשית יז) התהלך לפני והיה תמים. מאי תמים, שלם. דעד לא אתקיים ביה ברית, איהו פגום.

171. ובגין כך, אם שלמים וכן רבים. אם שלמים דנטרי פקודא דא, למהו שלימין, דלא יהון פגומין, וכן רבים, יפשוין (דף רא ע"א) ויסגון ביה. בגין דנשמתין לא נפקי לעלמא, אלא בהאי ברית. וכן נגזו, האי אם שלמים דנטרי ליה תדיר, נגזו מאן דאתגזר וקבל עליה קיימא דא. ועבר, מאי ועבר. הווא וזהמא דערלה, דהוה ביה בקדמיתא.

172. דְּבַר אֲזוּר, כֹּה אָמַר יי אִם שְׁלָמִים וְכֵן רַבִּים, אֲלֵיךְ בְּנֵי יַעֲקֹב. דָּהָא כָּל זְמַנָּא דְּהוּי לְגַבִּית דְּיוֹסָף, אֵינֻן שְׁלָמִים, דְּקִיּוּמֵי בְּהַדְרִית דְּבִרִית. וְכֵן נִגְזוּ, דְּאִזְלוּ וְשִׁבְּקוּ לִיהּ לְיוֹסֵף וּלְשִׁמְעוֹן. וְעַבְרָא, כַּדִּין דִּינָא שְׂרָיָא בְּגִינְיָהּ (נ"א שְׁכִינְתָא שְׁרִיָא בִּינְיָהּ), כְּמֹה דְּאֵת אָמַר, (שְׁמוֹת יב) וְעַבְרָא יי לְגִזּוֹף אֵת מִצְרַיִם.

173. תָּא זִזְוִי, אֵית דִּינָא קְשִׁיָא, וְאֵית דִּינָא רַפִּיָא. דִּינָא קְשִׁיָא תַּקִּיָּא, דִּינָא רַפִּיָא זִזְלֵי, וְכַד יִנְקָא הָאִי דִּינָא רַפִּיָא, מִדִּינָא קְשִׁיָא, כַּדִּין אֲתַתְּקָא, וְאִיהוּ תַּקִּיָּא.

174. בְּשִׁיעָתָא דְּאֲתַעְבִּיד דִּינָא עַל יִשְׂרָאֵל, אֲתַעְבִּיד בְּהָאִי דִּינָא רַפִּיָא, וְלֹא אֲתַתְּקָא בְּהָהוּא דִּינָא קְשִׁיָא. וְכַד דִּינָא אֲתַעְבִּיד עַלִּיהּ דְּעַמּוּן עוֹבְדֵי עֲבוּדָת כּוֹכָבִים וּמִזְלֹת, אֲתַתְּקָא הָאִי דִּינָא רַפִּיָא, בְּדִינָא קְשִׁיָא דְּלַעֲיָלָא, בְּגִין לְאֲתַתְּקָא. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, וְעַבְרָא יי לְגִזּוֹף אֵת מִצְרַיִם. וְעַבְרָא, דְּאֲתַמְלִי עֲבָרָה וְזַעֲמָא, וְאֲתַתְּקָא בְּדִינָא קְשִׁיָא, אוֹף הָכָא וְעַבְרָא. וְתָא זִזְוִי, בְּשִׁיעָתָא דְּמִתְכַּנְשֵׁי עֲשָׂרָה בְּבִי כְּנִישְׁתָּא, וְזוּד מַנְיָהּ אֲשַׁתְּמִיט, כַּדִּין קוֹדֶשָׁא בְּרִיָּהּ הוּא אֲרִזֵּי עַלִּיהּ.

175. דְּבַר אֲזוּר וְכֵן נִגְזוּ, כַּד מִתַּעְבְּרֵי מַנְיָהּ אֵינֻן עוֹבְדֵי בִישׁוּן, כַּדִּין וְעַבְרָא. מֵאִי וְעַבְרָא, רַבִּי שְׁמִיעוֹן אָמַר, בְּזְמַנָּא דְּנִשְׁמָתָא נִפְקַת מִהָאִי עַלְמָא, בְּכַמְּהָ דִּינֵין אֲתַדְרִיג עַד לֹא תִיעוּל לְאֲתַרָּהּ. לְבַתָּר, כָּל אֵינֻן נִשְׁמָתִין אֵית לֹן לְמַעְבְּרָא, בְּהָךְ זֶהָר דִּינִיָּו דְּהִנְיָד וְנִפִּיק, וְלֹאסְתַּזְוָּא תַּמָּן. וּמֵאֵן אִיהוּ דִּיקוּם תַּמָּן, וְיַעֲבֵר בְּלֹא דְּזוּיָלוּ. כְּמֹה דְּאֵת אָמַר, (תהלים כד) מִי יַעֲלֶה בְּהָר יי וְגו'. וְנִשְׁמָתָא דְּזִכָּאָה אֲעַבְרָ בְּלֹא דְּזוּיָלוּ וְיָקוּם בְּמָקוּם קָדְשׁוֹ.

172. דְּבַר אַחֵר כֹּה אָמַר ה' אִם שְׁלָמִים וְכֵן רַבִּים – אֵלֹהֵי בְנֵי יַעֲקֹב. שְׁהִי כָּל זְמַן שְׁהִי אֲצֵל יוֹסֵף, הֵם שְׁלָמִים, שְׁעוּמָדִים עִם הַבְּרִית. וְכֵן נִגְזַר – שְׁהִלְכוּ וְהִשְׁאִירוּ אֶת יוֹסֵף וְאֶת שְׁמִיעוֹן. וְעַבְרָא – אֵז הַדִּין שׁוֹרָה בְּגִלְלָם [הַשְׁכִּינָה שְׁרָתָה בִּינְיָהּ], כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת יב) וְעַבְרָא ה' לְגִגֹּף אֶת מִצְרַיִם.

173. בֹּא רֵאה, יֵשׁ דִּין קָשֶׁה וְיֵשׁ דִּין רַפָּה. הַדִּין הַקָּשֶׁה חֲזָק, הַדִּין הַרַפָּה חֲלָשׁ. וְכַאֲשֶׁר יוֹנֵק הַדִּין הַרַפָּה הֵיזָה מִהַדִּין הַקָּשֶׁה, אֵז מִתְגַּבֵּר, וְהוּא חֲזָק.

174. בְּשַׁעָה שֶׁנַּעֲשֶׂה דִין עַל יִשְׂרָאֵל, נַעֲשֶׂה בְּדִין הַרַפָּה הַזֶּה, וְאֵינוֹ מִתְגַּבֵּר בְּאוֹתוֹ הַדִּין הַקָּשֶׁה. וְכַשֶּׁהֲדִין נַעֲשֶׂה עַל הָעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוּדָת כּוֹכָבִים וּמִזְלֹת, מִתְגַּבֵּר הַדִּין הַרַפָּה הַזֶּה בְּדִין הַקָּשֶׁה שֶׁלְּמַעַלָּה בְּדִי לְהִתְגַּבֵּר. זֶהוּ שְׁכַתוּב וְעַבְרָא ה' לְגִגֹּף אֶת מִצְרַיִם. וְעַבְרָא – שְׁהִתְמַלֵּא עֲבָרָה וְזַעֵם וְהִתְגַּבֵּר בְּדִין הַקָּשֶׁה. אֵף כֵּן וְעַבְרָא. וְכֹא וְרֵאה, בְּשַׁעָה שֶׁמִּתְכַּנְסִים עֲשָׂרָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת וְאַחַד מֵהֶם נִשְׁמָט, אֵז הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹגֵז עֲלָיו.

175. דְּבַר אַחֵר וְכֵן נִגְזַר – כְּשֶׁמִּתְבַּטְּלִים מִהֶם אוֹתָם הַמַּעֲשִׂים הָרָעִים, אֵז וְעַבְרָא. מֵהָ זֶה וְעַבְרָא? רַבִּי שְׁמִיעוֹן אָמַר, בְּזְמַן שֶׁהִנְשָׁמָה יוֹצֵאת מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, הִיא נִדְּוֹנִית בְּכַמְּהָ דִּינִים בְּטָרָם תַּכְנֵס לְמָקוּמָהּ. אַחֵר כֵּן כָּל אוֹתָן הַנִּשְׁמוֹת יֵשׁ לָהֶן לְעַבְרָא בְּזֶה הַנֶּהָר דִּינִיָּו שְׁשׁוּפֵעַ וְיוֹצֵא וְלִרְחֹץ שָׁם. וּמִי הוּא שִׁיעֲמַד שָׁם וְיַעֲבֵר בְּלִי פַחַד? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים כד) מִי יַעֲלֶה בְּהָר ה' וְגו', וְנִשְׁמָת הַצַּדִּיק עוֹבְרָת בְּלִי פַחַד, וְיָקוּם בְּמָקוּם קָדְשׁוֹ.

176. ובמאן דאשתדל בצדקה בהאי עלמא, ויתן
ממבוגיה בצדקה. כדן, ועבר בההוא אתר, ולא
דזיל, וכרוזא קרי לה להאי נשמתא, (נחום
א) ועזיתיה לא אענף עוד. מאן דזכה למעבר בהאי,
לית ליה דינא יתיר כלל.

177. תא וזוי, כל דא דיוסף עם אזוי, וכל הגי מילי,
אמאי אצטריך. אלא אורייתא דקשט איהי
אורייתא, וכל ארוזא ארוזין קדישין. ולית לה מלה
באורייתא דלאו אית בה רזין עלאין וקדישין,
וארוזין לבני נשא לאתתקפא בהו.

178. פתח ואמר, (משלי כ) אל תאמר אשכמה רע
וגוי. תא וזוי, קודשא בריך הוא עביר ליה לבר נש,
לאתתקפא בה באורייתא, ולמיתה בארוז קשט,
ולסטר ימינא, ולא יהי לסטר שמאלא. ובגין דבעי
להו (דישראל) למיתה לסטר ימינא, אית לון
לאסגאה רזימו דא עם דא, ולא יהי דבבו דא עם
דא. בגין דלא לאכזשא ימינא, דאיהו אתר
דישראל מתדבקן ביה.

179. ותא וזוי, בגין כף איהו יצר טוב ויצר רע,
וישראל בעיין לאתתקפא ליצר טוב על יצר רע,
באינן עובדין דכשרן, ואי סטי בר נש לשמאלא,
כדין אתתקף יצר רע על יצר טוב. ובמאן דהיה פגים,
אשלים ליה בוזטאוי, דהא לא אשתלים דא
מנוולא, אלא בוזטאין דבני נשא.

180. ובגין כף בעי בר נש לאזהרה, דלא ישתלים
ההוא יצר רע בוזטאוי, ויסתמר תדיר. דהא יצר
טוב בעי לאשכמא ליה בשלימות תדיר, ולא יצר
הרע. ובגין כף, אל תאמר אשכמה רע קוה אל יי
ויושע לה.

181. דבר אזור אל תאמר אשכמה רע,
כדכתיב, (תהלים לח) ומשלמי רעה תזות טובה,

176. ומי שמשתדל בצדקה בעולם הזה
ויתן מממונו לצדקה, אזי ועבר באותו
המקום ולא פוחד, והכרוז קורא לנשמה
ההיא, (נחום א) ונענף לא אענף עוד. מי
שזכה לעבר בזה, אין לו יותר דין כלל.

177. בא ראה, כל זה של יוסף עם אחיו
וכל הדברים הללו למה צריך? אלא תורת
אמת היא התורה, וכל דרכיה דרכים
קדושות, ואין לה דבר בתורה שאין בו
סודות עליונים וקדושים ודרכים לבני אדם
להתחזק בהם.

178. פתח ואמר, (משלי כ) אל תאמר
אשכמה רע וגוי. בא ראה, הקדוש ברוך
הוא עושה לאדם שיתגבר בתורה, וללכת
בדרך אמת, ולצד הימין, ולא ילך לצד
השמאל. ומשום שצריך להם ללכת לצד
הימין, יש להם להרבות אהבה זה עם זה,
ולא תהיה שנאה זה עם זה, כדי שלא
להכחיש את הימין, שהוא המקום
שישראל נדבקים בו.

179. ובא וראה, משום כך הוא יצר טוב
ויצר רע, וישראל צריכים לחזק את יצר
טוב על יצר רע באותם המעשים הכשרים,
ואם אדם סוטה לשמאל, אז מתגבר יצר
רע על יצר טוב. ומי שהיה פגום, משלים
לו בחטאו, שהרי אין המנוול הזה נתקן
אלא בחטאים של בני האדם.

180. ומשום כך צריך האדם להזהר שלא
יתקן אותו יצר רע בחטאו, ותמיד ישמר,
שהרי יצר טוב רוצה להשלימו תמיד
בשלמות, ולא יצר הרע. ומשום כך, אל
תאמר אשכמה רע קוה אל ה' וישע לך.

181. דבר אחר אל תאמר אשכמה רע –
כפתיב (תהלים לח) ומשלמי רעה תזות

טובה. למי ששלם לו טובה – שלא ישלם לו רע, משום [יראת הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר זאת עשו וחייו. וגם הוא תמיד עושה] שכתוב (משלי יז) משיב רעה תחת טובה לא תמוש רעה מביתו. אפילו למי שהשלימו לו רעות, אין לו להשלים רע תמורת אותו הרע ששלמו לו, אלא קנה אל ה' וישע לך.

182. והפסוק הזה בארוהו ביוסף הצדיק שלא רצה לשלם רע לאחיו בשעה שנפלו בידו. קנה אל ה' וישע לך, משום שהוא היה ירא מן הקדוש ברוך הוא, שכתוב זאת עשו וחייו וגו'. [וגם] והוא היה תמיד מצפה לקדוש-ברוך-הוא. [כמו שנאמר, קנה לה' וישע לך.]

183. רבי אבא פתח ואמר, (משלי כ) מים עמוקים עצה בלב איש ואיש תבונה ידלנה. מים עמוקים עצה בלב איש – זה הקדוש ברוך הוא, משום שהוא עושה עצות, שמביא טעמים לגלגל גלגלים על העולם על ידי יוסף לקים את אותה הגזרה שגזר רעב על הארץ [העולם]. ואיש תבונה ידלנה – זה יוסף שגלה אותם עמקים שגזר הקדוש ברוך הוא על העולם.

184. בא ראה, לא די ליוסף שהוא לא שלם רע לאחיו, אלא שעשה עמהם חסד ואמת, וכך דרכי הצדיקים תמיד. משום זה הקדוש ברוך הוא חס עליהם תמיד, בעולם הזה ובעולם הבא.

185. מים עמוקים עצה בלב איש – זה יהודה, והנה פרשוהו, בשעה שהתקרב ליוסף על העסק של בנמיין. ואיש תבונה ידלנה – זה יוסף.

186. רבי אבא היה יושב על שער הפניסה של לוד. ראה איש אחד שהיה בא, וישב על בליטה בצד הדר, והיה עיף

למאן דשלים ליה טובה, דלא ישלים ליה רע, בגין (דחילו דקודשא בריך הוא. כמה דאת אמר, זאת עשו וחייו. ואוף איהו הוי תדיר עבד) דכתיב, (משלי יז) משיב רעה תחת טובה לא תמוש רעה מביתו. אפילו למאן דאשלימו ליה בישין, לא אית ליה לאשכלמא בישא, וזכר ההוא בישא דאשלימו ליה. אלא, קנה לך וישע לך.

182. והאי קרא אוקמוהו, ביוסף ופאה, דלא בעא לאשכלמא בישא לאוזווי, בשעתא דנפלו בידוי. קונה לך וישע לך, בגין דהוא הוה (דף רא ע"ב) דזייל לקודשא בריך הוא. דכתיב, זאת עשו וזיוו וגו'. (ואוף) ואיהו תדיר הוה מוזכה לקודשא בריך הוא. (ס"א כמה דאת אמר, קנה לך וישע לך).

183. רבי אבא פתח ואמר, (משלי כ) מים עמוקים עצה בלב איש ואיש תבונה ידלנה. מים עמוקים עצה בלב איש, דא קודשא בריך הוא. בגין דאיהו עבד עצות, דאיתי טעמין לגלגלא גלגולין על עכלמא על ידא דיוסף, לקיימא ההוא גזרה, דגזר כפנא על ארעא (נ"א עלמא). ואיש תבונה ידלנה, דא יוסף. דגלי אינן עמיקין, דגזר קודשא בריך הוא על עכלמא.

184. תא וזוי, יוסף לא די ליה דאיהו לא שלים בישא לאוזווי, אלא דעבד עמהון טיבו וקשיוט. וכך ארוזיהון דזכאי תדיר. בגין דא קודשא בריך הוא וזייס עליהו תדיר, בעלמא דין ובעלמא דאתי.

185. מים עמוקים עצה בלב איש, דא יהודה. והא אוקמוהו, בשעתא דאתקריב לגביה דיוסף, על עסקא דבנמיין. ואיש תבונה ידלנה, דא יוסף.

186. רבי אבא הוה יתיב אתרעא דאבבא דלוד, וזמא וזר בר גש דהוה אתי, ויתיב בזרד קולטא

מן הדרה, וישב וישן שם. בינתיים ראה נחש אחד שהיה בא אליו. יצא קוסטפא דגורדנא (מין שרץ) והרג את הנחש. כשהתעורר אותו האיש, ראה את אותו הנחש כנגדו שהיה מת. הודקף אותו האיש, ונפלה אותה הבליטה לעמק שתחתיה ונצול.

187. בא אליו רבי אבא, אמר לו, אמר לי מה מעשיך, שהרי הקדוש ברוך הוא הרחיש לך שני הנסים הללו שאינם לחנם?

188. אמר לו אותו האיש, כל ימי לא שלם לי איש רע בעולם שלא התפייסתי עמו ומחלתי לו. ועוד, אם לא יכלתי להתפייס עמו, לא עליתי על מטתי עד שמחלתי לו ולכל אותם שצערו אותי, ולא חששתי כל היום לאותו הרע ששלם לי, ולא די לי זה, אלא שמאותו היום והלאה השתדלתי לעשות עמכם טוב.

189. בכה רבי אבא ואמר, מעשיו של זה הם יותר מיוסף, שיוסף היו אחיו ודאי, והיה לו לרחם עליהם, אבל מה שזה עשה – יותר מיוסף, נאה הוא שהקדוש ברוך הוא ירחיש לו גם על גס.

190. פתח ואמר, (שם י) הולך בתם ילך בטח ומעקש דרכיו יודע. הולך בתם ילך בטח – זה האדם שהוא שהולך בדרכי התורה, ילך בטח – שלא יכולים נזקי העולם להרע לו. ומעקש דרכיו יודע – מי יודע? זה הוא מי שסוטה מדרך האמת ורוצה לגבות מחברו, יודע. מה זה יודע? הוא יבר בעיני כל בעלי הדין שלא יאבד מהם הדמות של אותו האדם, כדי להביא אותו למקום שינקמו ממנו, ומשום כך יודע.

התלא דארעא, והיה לאי מארזא, ויתיב ונאים תמן. אדהכי וזמי נוד וזויא, דהיה אתי לגביה, נפק קוסטפא דגורדנא, וקטיל ליה לזויא. כד אתער ההוא בר נש, זומא ההוא וזויא לכהליה, דהיה מית. אודקף ההוא בר נש, ונפל ההוא קולטא לעומקא דתוזותיו ואשתויב.

187. אתא רבי אבא לגביה, אמר ליה, אימא לי מאן עובדך. דהא קודשא בריך הוא רזויש כף אלון תרין נסין, לאו אינון למגנא.

188. אמר ליה ההוא בר נש, כל יומאי לא אשלים לי בר נש בישא בעלמא, דלא אתפייסנא בהדיה, ומזוילנא ליה. ותו, אי לא יכילנא לאתפייסא בהדיה, לא סליקנא לערסי, עד דמזוילנא ליה, ולכל אינון דמצערו לי, ולא זויישנא כל יומא ליההוא בישא דאשלים לי. ולא די לי דא, אלא דמההוא יומא ולהלאה, אשתדלנא למעבד עמהון טבא.

189. בכה רבי אבא ואמר, יתיר עובדיו דדין מיוסף, דיוסף הוה אזוי ודאי, והיה ליה לרזומא עלוי. אבל מה דעביד דא, יתיר הוא מיוסף. יאות הוא דקודשא בריך הוא ירזויש ליה גיסא על גיסא.

190. פתח ואמר, (משלי י) הולך בתם ילך בטח ומעקש דרכיו יודע. הולך בתם ילך בטח, דהוא בר נש, דאזיל בארזון דאורייתא. ילך בטח, דלא יכילו נזקי דעלמא לאבאשא ליה. ומעקש דרכיו יודע, מאן יודע. דא הוא מאן דאסטי מארזא דקשוט, ובעי גבי דזוכריה. יודע, מהו יודע, ישתמודע איהו בעיניהון דכל מארי דדינא, דלא יתאביד מעיניהו דיוקנא דההוא בר נש. בגין לאייתא ליה לאתרא דינקמון בעיה, ובגין כך יודע.

191. ובא וראה, אותו שהולך בדרך אמת, הקדוש ברוך הוא מכסה עליו כדי שלא יודע ולא יבר לבעלי הדין, אבל מעקש דרכיו יודע ויבר להם. אשרי אותם בני האדם שהולכים בדרך אמת והולכים לבטח על העולם, שהם אינם פוחדים בעולם הזה ולא בעולם הבא.

192. וייראו האנשים כי הובאו בית יוסף. רבי יוסי אמר, אוי להם לבני האדם שאין יודעים ואין מסתכלים בדרך התורה. אוי להם בשעה שיבא הקדוש ברוך הוא לתבוע אותם על דין מעשיהם, ויקום הגוף והנפש לתת חשבון על כל מעשיהם בטרם יפרדו הנפש מן הגוף.

193. ואותו היום הוא יום הדין, היום שספרים פתוחים ובעלי הדין עומדים, משום שבאותו הזמן עומד הנפש בקיומו לנשף אותו, וכל האיברים מתרגשים אצלו, והנשמה נפרדת מן הגוף והולכת ומשוטטת, ואין יודעת לאיזו דרך תלך ולאיזה מקום מעלים אותה.

194. אוי לאותו היום! היום של רגז ונאצה אותו היום. משום כך צריך לאדם להרגיז את יצרו כל יום, להזכיר לפניו אותו יום שיעמד בדין המלך, שמכניסים אותו תחת הארץ להרקב, והנשמה נפרדת ממנו.

195. ושנינו, לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע וישתדל אחריו. אם הולך ממנו – יפה, ואם לאו – ישתדל בתורה, שהנה אין לך דבר לשבר את היצר הרע אלא התורה. אם הולך – מוטב, ואם לא – יזכיר לו את יום המות, כדי לשבר אותו.

196. כאן יש להסתכל, שהרי זה הוא יצר הרע, וזה הוא מלאך המות, וכי מלאך המות נשבר לפני יום המות, והרי הוא

191. ותא וזוי, שהוא ראיל בארז קשוי, קודש ברך הוא זופי עליה, בגין דלא אתידע, ולא אשתמודע, לגבי מאריהון דדינא. אבל מעקש דרכיו יודע, וישתמודע לגביהו. ופאין אינן בני נשא ראיל בארז קשוי, ואולי לרוזצן על עלמא. דלא דזולי אינן בעלמא דין, ולא בעלמא דאתי:

192. וייראו האנשים כי הובאו בית יוסף. אמר, ווי לון לבני נשא, דלא ידעי ולא מסתכלין באוריינתא. ווי לון בשעתא דקודשא בריך הוא ייתי למתבע לון דינא על עובדיהון, ויקום גופא ונפשא למיהב וזושבנא מכל עובדיהון, עד לא יתפרשון נפשא מן גופא.

193. והוא יומא, יומא דדינא איהו, יומא דספרין פתיזון, ומאריהון דדינא קיימין. בגין דהוא זמנא, קיימא נזש בקיימיה, לנשכא ליה. וכל שייפי מתרגשין לגביה, ונשמתא אתפרשא מן גופא, ואולי ושטיא. ולא ידעת לאן ארזא תהר, ולאן אתר סלקין לה.

194. ווי ליהוא יומא, יומא דרוגא ונאיצו שהוא יומא, בגין כך אבעי ליה לבר נש, לארגא יצריה כל יומא, לאדכרא קמיה שהוא יומא, דייקום בדינא דמלכא, דקא עאלין ליה תזוזת ארעא לאתרקבא, ונשמתא אתפרשא (דף רב ע"א) מניה.

195. ותנן, לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע, וישתדל אבתריה. אי איל מניה, יאות. ואי לאו, ישתדל באוריינתא. דהא לית לך מלה לתברא יצר הרע אלא אוריינתא. אי איל, מוטב. ואי לאו, ידבר ליה יומא דמותא, בגין לתברא ליה.

196. הכא אית לאסתכלא, דהא דא הוא (קסא ב) יצר הרע, ודא הוא מלאך המות. וכי מלאך המות מתברר מקמי יומא דמותא. והא איהו קטולא

ההרג של בני האדם, ונשמע שזו שמחה שלו, ומשום כך מסטה את בני האדם תמיד כדי להמשיכם לזה?

197. אלא ודאי מה שנתבאר שיזכר לו אדם אותו יום המות – ודאי בן זה, כדי לשבר את לב האדם, שהרי אין יצר הרע שורה אלא במקום שנמצאת שמחת היין וגסות הרוח, וכשנמצאת רוח שבורה, אז נפרד ממנו ואין שורה עמו, ומשום כך צריך להזכירו את יום המות, וישבר גופו, והוא הולך לו.

198. בא ראה, יצר טוב צריך שמחה של תורה, ויצר הרע שמחה של זין ונאופים וגסות רוח, ומשום כך צריך אדם לרגז תמיד מאותו היום הגדול, יום הדין, יום החשבון, שאין לו לאדם להגן עליו אלא מעשיו הכשרים שהוא עושה בעולם הזה כדי שיגנו עליו באותה השעה.

199. בא ראה, וייראו האנשים כי הובאו בית יוסף. ומה כלם היו גבורים, כלם חזקים, ועלם אחד שהביא אותם לבית יוסף פחדו – כשיבא הקדוש ברוך הוא לתבוע אותו לדין את האדם על אחת כמה וכמה.

200. משום כך צריך לאדם להזהר בעולם הזה להתחזק בקדוש-ברוך-הוא, וישים בו את בטחונו. שאף על גב שהוא חוטא, אם יחזר ממנו בתשובה שלמה, הרי הוא תקיף חזק, ויתחזק בו בקדוש-ברוך-הוא כאלו לא חטא.

201. שהרי השבטים, משום שחטאו על גגבת יוסף היו פחדים, שאלמלא לא חטאו לא היו פחדים כלל, משום שחטאי האדם משברים את לבו, ואין לו כלל כח. מה הטעם? שהרי אותו יצר הטוב נשבר עמו, ואין לו כח להתחזק על אותו יצר

הבני נשא הוי, ואשתמע דוודות הוא דילית. ובגין כך אסטי לון לבני נשא תדיר, בגין לאמשכא לון לדא.

197. אלא ודאי מה דאתמר, דידכור ליה בר נש ההוא יומא דמוותא. ודאי הכי הוא, בגין דמותבר לבא דבר נש. דהא יצר הרע לא שריא אלא באתר דאשתכחו זודות דזומרא, וגסותא דרוזא. וכד אשתכחו רוזא תבירא, כדן אתפרש מניה, ולא שריא בהדיה. ובגין כך בעי לאדכרא ליה יומא דמוותא, ויתבר גופיה, ואיהו אזיל ליה.

198. תא זוזי, יצר טוב בעי זודות דאורייתא, ויצר רע זודות דזומרא, וניאופין וגסותא דרוזא. ובגין כך בעי בר נש לארגזא (ליה) תדיר, מההוא יומא רבא, יומא דדינא, יומא דזושבנא. דלית ליה לבר נש לאגנא עליה, אלא עובדוי דכשרן, דאיהו עביר בהאי עלמא. בגין דיגינו עליה בההיא שעתא.

199. תא זוזי, וייראו האנשים כי הובאו בית יוסף. ומה כללו הוו גיברין, כללו תקיפין, וזוד עולימא דאייתי לון לביתא דיוסף, דזולו. כד ייתי קודשא בריה הוא למתבע ליה לדינא לבר נש, על אונת כמה וכמה.

200. בגין כך בעי ליה לבר נש, לאודהרא בהאי עלמא. לאתתקפא ביה בקודשא בריה הוא, וישוי ביה רוזאגניה. דאף על גב דאיהו זוט, אי יתדר מניה בתיובתא שלימתא, הא תקיף איהו, ויתתקף ביה בקודשא בריה הוא, כאילו לא זוטא.

201. דהא שבטין, בגין דזוטו על גגבת יוסף, הוו דזולין. דאלמלא לא זוטו, לא הוו דזולין כלל. בגין דזובוי דבר נש מתברין לביה, ולית ליה זיכלא כלל. מאי טעמא, דהא ההוא יצר הטוב אתבר עמיה, ולית ליה זיכלא לאתתקפא על ההוא יצר

הָרַע, וְעַל זֶה כָּתוּב (דברים כ) מִי הָאִישׁ הִירָא וְרַף הַלֵּבָב, הִירָא [שִׁירָאָה זו] מִן הַחֲטָאִים שְׁבִידוֹ, שֶׁהֵם שֶׁבַר הַלֵּב שֶׁל הָאָדָם.

202. וְבֵא רָאָה לְכַמָּה דוֹרוֹת נִפְרַע הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵאֲוֹתָם חֲטָאֵי הַשְּׁבָטִים, שֶׁהָיָה אֵין נֶאֱבָד מִלִּפְנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּלוּם, וְנִפְרַע מִדּוֹר לְדוֹר, וְהָיָה תָמִיד עוֹמֵד לִפְנֵי עַד שֶׁנִּפְרַע, וְשׁוֹרָה הָיָה בְּמָקוֹם שֶׁצָּרִיךְ.

203. מִנֵּן לָנוּ מִחֻקֵּיהֶו. חֻקֵּיהֶו חֲטָא אֶת אוֹתוֹ הַחֲטָא, שֶׁגָּלָה אֶת נִסְתָּרוֹת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשָׂאֵר הָעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת בּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, שֶׁלֹּא הָיָה צָרִיךְ לְגַלּוֹת, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שָׁלַח אֶת יְשַׁעְיָהוּ וְאָמַר לוֹ, (ישעיה לט) הִנֵּה יָמִים בָּאִים וְנִשְׂאָ כָּל אֲשֶׁר בְּבִיתְךָ וְאֲשֶׁר אֶצְרֹךְ אֲבִיתְךָ עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְגו'.

204. בֵּא רָאָה כַּמָּה גֵּרִים אוֹתוֹ הַחֲטָא מִשּׁוֹם שֶׁגָּלָה מִה שֶׁהָיָה נִסְתָּר, שֶׁבִּינָה שֶׁהִתְגַּלָּה, נִתֵּן הַמָּקוֹם לְמָקוֹם אַחֵר שֶׁלֹּא צָרִיךְ לְשַׁלֵּט עָלָיו. מִשּׁוֹם כֵּן אֵין בְּרִכָּה שׁוֹרָה אֲלֵא בְּמָקוֹם נִסְתָּר. וּבְאַרְוֶה, מִה שֶׁהוּא [הָיָה] נִסְתָּר, הַבְּרִכָּה [שֶׁהָיָה] שׁוֹרָה עָלָיו. בִּינָה שֶׁנִּתְגַּלָּה, נִתֵּן מָקוֹם לְמָקוֹם אַחֵר לְשַׁלֵּט עָלָיו.

205. כָּתוּב (איכה א) כָּל מִכְבְּדִיהָ הִזְלִיחָהּ כִּי רָאוּ עֲרוֹתֶיהָ, וּבְאַרְוֶה. אֲבָל כָּל מִכְבְּדִיהָ הִזְלִיחָהּ – זוּ מַלְכוּת בָּבֶל, שֶׁהָיָה מִשֶּׁם נִשְׁלַח דּוֹרוֹן לִירוּשָׁלַיִם, שֶׁכָּתוּב (ישעיה לט) בָּעֵת הַהִיא שָׁלַח מֶרְאָדָךְ בִּלְאָדָן בֶּן בִּלְאָדָן מֶלֶךְ בָּבֶל סִפְרִים וּמִנְזוֹתָהּ חֻקֵּיהֶו.

206. וּמִה כָּתוּב בָּהֶם? שְׁלוֹם לְחֻקֵּיהֶו מֶלֶךְ יְהוּדָה וְשְׁלוֹם לְאַלְהֵים הַגָּדוֹל וְשְׁלוֹם לִירוּשָׁלַיִם. בִּינָה שֶׁנִּצָּא הַפֶּתַח שֶׁל מִמֶּנּוּ,

הָרַע. וְעַל דָּא כָּתִיב, (דברים כ) מִי הָאִישׁ הִירָא וְרַף הַלֵּבָב, הִירָא (דִירָאָה דא) מִזּוֹבִינָן דְּבִידוֹ, דְּאִינָן תִּבְרָא דְלֵבָא דְבַר נָשׁ.

202. וְתֵא זִזוּי, לְכַמָּה דְרִין אֶתְפָּרַע קוֹדֶשָׁא בְרִיךְ הוּא, מֵאִינוֹן זּוֹבִינָן דְּשִׁבְטִין, דְּהָא לֹא אֶתְאֲבִיד מִקְבִּיָּה דְקוֹדֶשָׁא בְרִיךְ הוּא כָּלוּם. וְאֶתְפָּרַע מִדְרָא לְדְרָא, וְדִינָא קִינָא קִמִּיָּה תְדִיר, עַד דְּאֶתְפָּרַע, וְשָׂרִי דִינָא בְּאַתֵּר דְּאֶצְטְרִיךְ.

203. מִנֵּלָן, מִזּוֹזְקִיָּהוּ. זּוֹזְקִיָּהוּ זָב הֵהוּא זּוֹבָא, דְּגָלִי סְתִירִין דְקוֹדֶשָׁא בְרִיךְ הוּא, לְשָׂאֵר עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת בּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, דְּלֹא הָיָה אֶצְטְרִיךְ לְגַלּוֹתָהּ. וְקוֹדֶשָׁא בְרִיךְ הוּא שֶׁדָּר לִיה לִישַׁעְיָהוּ, וְאָמַר לִיה, (ישעיה לט) הִנֵּה יָמִים בָּאִים וְנִשְׂאָ כָּל אֲשֶׁר בְּבִיתְךָ וְאֲשֶׁר אֶצְרֹךְ אֲבִיתְךָ עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְגו'.

204. תֵּא זִזוּי, כַּמָּה גֵּרִים הֵהוּא זּוֹבָא, בְּגִין דְּגָלִי מִה דְּהָיָה סְתִים. דְּכִינָן דְּאֶתְגָּלִי, אֶתְיִיבִיב דּוֹכְתָא לְאַתֵּר אֲזוּרָא דְלֹא אֶצְטְרִיךְ, לְשַׁלְטָאָה עָלֶיהָ. בְּגִין כֵּן לֹא בְרִכָּה שְׂרִיא, אֲלֵא בְּאַתֵּר סְתִים. וְאִוקְמוּתָהּ, מִה דְּהָיָה (הוּה) סְתִים, בְּרִכָּה (דְּהוּה) שְׂרִיא עָלָיו, בִּינָן דְּאֶתְגָּלִי אֶתְיִיבִיב דּוֹכְתָא, לְאַתֵּר אֲזוּרָא לְשַׁלְטָאָה עָלָיו.

205. כָּתִיב, (איכה א) כָּל מִכְבְּדִיהָ הִזְלִיחָהּ כִּי רָאוּ עֲרוֹתֶיהָ, וְאִוקְמוּתָהּ. אֲבָל כָּל מִכְבְּדִיהָ הִזְלִיחָהּ, דָּא הוּא מַלְכוּת בָּבֶל, דְּהָא מִתְמָן אֶשְׁתַּדֵּר דּוֹרוֹן לִירוּשָׁלַם. דְּכָתִיב, (ישעיה לט) בָּעֵת הַהִיא שָׁלַח מֶרְאָדָךְ בִּלְאָדָן בֶּן בִּלְאָדָן מֶלֶךְ בָּבֶל סִפְרִים וּמִנְזוֹתָהּ אֶל זּוֹזְקִיָּהוּ.

206. וּמִה כָּתִיב בָּהֶו, שְׁלָם לְחֻקֵּיהֶו מֶלֶךְ יְהוּדָה, וְשְׁלָם לְאַלְהֵא רַבָּא וְשְׁלָם לִירוּשָׁלַם. בִּינָן דְּנִפְקָה

החזיר על לבו ואמר: לא נאה שעשיתי שהקדמתי את שלום העבד לשלום רבו. קם מכסאו ופסע שלש פסיעות, והחזיר את הפתק שלו, וכתב אחרים תחתיהם. וכך כתב: שלום לאלוה הגדול, שלום לירושלים, ושלום לחזקיה. וזהו מכבדיה.

207. ואחר כך הילוה. מה הטעם הילוה? משום כי ראו ערותה, שהראה להם חזקיה, שאלמלא כך לא הילוה אחר כך. מתוך שחזקיהו היה יותר צדיק, התעכב הדבר מלבא, ולא בא בימי, שכתוב (ישעיה לט) כי יהיה שלום ואמת בימי. ואחר כך פקד את אותו החטא על בניו אחריו.

208. כמו כן אותו החטא של השבטים עמד עד לאחר מבן, משום שהדין שלמעלה לא יכל לשלט עליהם, עד שנמצאה השערה להפרע ונפרע מהם. ומשום כך, כל מי שיש בידו חטאים, תמיד פוחד, כמו שנאמר (דברים כח) ופחדת לילה ויוםם וגו'. ועל כן וייראו האנשים כי הובאו וגו'.

209. וישא עיניו וירא את בנימין אחיו בן אמו וגו'. רבי חייא פתח ואמר, (משלי יג) תוחלת ממשכה מחלה לב ועץ חיים תאנה באה. זה הוא ששנינו, שאין לאדם להתבונן בבקשתו אל הקדוש ברוך הוא אם באה ואם לא באה. מה הטעם? משום שאם הוא מתבונן בה, כמה בעלי הדין באים להתבונן במעשיו.

210. וסוד הוא, שהרי אותה ההתבוננות שהוא מתבונן באותה הבקשה, גורמת לו למחלת לב. מה זה מחלת לב? זהו מי שעומד תמיד על האדם להסטיין למעלה ולמטה.

פתקיה מניה, אהדר ללביה ואמר, לא יאות עבדי לאקדמא שלמא דעבדא, לשלמא דמאריה. קם מכורסיה ופסע ג' פסיען ואהדר פתקיה, וכתב אזורגין תזוזתייהו, וכתב הכי. שלם לאלהא רבא, שלם לירושלם, ושלם לחזקיה. ודא הוא מכבדיה. (דף רב ע"ב)

207. ולבתר הילוה, מאי טעמא הילוה. בגין כי ראו ערותה, דאזורגין לון חזקיה. דאלמלא כך, לא הילוה לבתר. מנא דהוה זכאה חזקיהו יתיר, אתעכב מלה מלאייתאה, ולא אתא ביומוי. דכתיב, (ישעיה לט) כי יהיה שלום ואמת בימי. ולבתר פקיד ההוא זוזבא לבניו אבתריה.

208. כגוונא דא, ההוא זוזבא דשבטין, קאים עד לבתר. בגין דדינא דלעילא, לא יכיל לשלטאה עליהו, עד דאשתכחז שעתא לאתפרעא, ואתפרע מיניהו. ובגין כך כל מאן דאית זוזבין בידוי, דזוזיל תדיר. כמה דאת אמר, (דברים כח) ופוזדת לילה ויוםם וגו'. ועל דא וייראו האנשים כי הובאו וגו'.

209. וישא עיניו וירא את בנימין אזורגין בן אמו וגו'. רבי זריא פתח ואמר, (משלי יג) תוחלת ממושכה מוחלת לב ועץ חיים תאנה באה. דא הוא דתנן, דלית ליה לבר נש לאסתכלא בבעותיה לגבי קודשא בריך הוא, אי אתי, אי לא אתי. מאי טעמא, בגין דאי איהו אסתכל ביה, כמה מאריהו דדינא, אתו לאסתכלא ביה בעובדוי.

210. ורזא איהו, דהא ההוא אסתכלותא, דאיהו מסתכל בההוא בעותא, גרים ליה למוחלת לב. מאי מוחלת לב, דא איהו מאן דקאים תדיר עליה דבר נש, לאסתאה לעילא ותתא.

211. ועץ חיים תאונה באה. שנינו, מי שרוצה שהקדוש ברוך הוא יקבל את תפלתו, ישתדל בתורה, שהיא עץ חיים, ואז תאונה באה. מי התאונה? זו הדרגה שכל תפלות העולם בידיה, ומכניסה אותם לפני המלך העליון. כתוב באן באה, וכתוב שם (אסתר ב) בערב היא באה. וזו היא תאונה באה, באה לפני המלך העליון להשלים את רצון אותו האיש.

212. דבר אחר תוחלת ממשיכה מחלה לב – זהו המקום שנתן אותו הדבר במקום אחר שאינו צריך, ונמשך עד שנתן מיד ליד, ולפעמים שלא יבא. מה הטעם? משום שמתפשט ונמשך עם כל אותם הממנים להוריד אותו לעולם.

213. ועץ חיים תאונה באה – זו היא התוחלת שלא נמשכת, משום אותם ממני המרכבות, אלא שהקדוש ברוך הוא נותן [להם] לו מיד, משום שבאשר נמשכת בין אותם ממני המרכבות, כמה הם בעלי הדין שנתנת להם רשות לעיין ולהסתכל בדינו טרם יתנו לו, ומה שיצא מבית המלך ונתן לו לאדם, בין שזוכה בין שלא זוכה – נתן מיד, וזהו עץ חיים תאונה באה.

214. דבר אחר תוחלת ממשיכה – זה יעקב, שנמשכה לו התוחלת של יוסף עד לזמן ארץ. ועץ חיים תאונה באה – זה הוא בנזמין, שהרי מזמן שבקש אותו יוסף עד אותו זמן שהוא בא אליו לא היה אלא זמן מועט, שאותו הזמן לא נמשך. זהו שכתוב וישא עיניו וירא את בנזמין אחיו בן אמו. מה זה בן אמו? שדמות אמו היתה בו, והיתה דומה דמותו לדמות רחל, משום כך

211. ועץ חיים תאונה באה. תנינן, מאן דבעי דקודשא בריך הוא יקבל עלותיה, ישתדל באורייתא, דאיהי עץ חיים. וכדין תאונה באה. מאן תאונה, דא הוא דרגא דכל עלותין דעלמא בידיה, ועאיל לון קמי מלכא עלאה. כתיב הכא באה, וכתיב התם, (אסתר ב) בערב היא באה. ודא הוא תאונה באה, באה קמי מלכא עלאה, לאשלמא רעותא דההוא בר נש.

212. דבר אחר, תוחלת ממושכה מוזהל לב, דא הוא אתר, דאתייהיב ההיא מלה, באתר אזורא דלא אצטרף. ואתמשיכא עד דאתייהיב מידא לידא, ולזמן דלא ייתי. מאי טעמא, בגין דאתפשטא ואתמשיכא בכל אינן ממנן, לנזנתא ליה לעלמא.

213. ועץ חיים תאונה באה, דא הוא תוחלת, דלא אתמשיכא, בגין אינן ממנן רתיכין, אלא דקודשא בריך הוא יזיב (לון) ליה לאלתר. בגין דכד אתמשיכא בין אינן ממנן רתיכין, כמה אינן מאריהון דדינא דאתייהיב לון רשותא. לעיינא ולאסתכלא בדיניה, עד לא ינתנון ליה. ומה דנפיק מבי מלכא ואתייהיב ליה לבר נש, בין דזכי, בין דלא זכי, אתייהיב מיד. ודא הוא עץ חיים תאונה באה.

214. דבר אחר, תוחלת ממושכה, דא יעקב. דאתמשיכא ליה תוחלתא דיוסף עד זמן ארץ. ועץ חיים תאונה באה, דא הוא בגימין. דהא מוזמנא דתבע ליה יוסף, עד ההוא זמנא דאתא לגביה, לא הוה אלא זמנא זעיר. דלא אתמשיכא ההוא זמנא. והדא הוא דכתיב, וישא עיניו וירא את בגימין אחיו בן אמו. מאי בן אמו. דדיוקניה דאמיה הוה ביה, והוה דמי דיוקניה לדיוקנא דרחל. בגין כך כתיב, וישא עיניו וירא את בגימין אחיו בן אמו.

כתוב וישא עיניו וירא את בנימין אחיו בן אמו.

215. רבי יוסי אמר, והרי כתב בראשונה וירא יוסף אתם את בנימין, וכאן כתוב וישא עיניו וירא את בנימין אחיו, איזו ראה ראה? אלא ראה ברוח הקדש את בנימין שחלקו היה עמם בארץ, ובחלקם של בנימין ויהודה תשרה השכינה, שהרי ראה את יהודה ואת בנימין שבחלקם יהיה המקדש. וזהו וירא יוסף אתם את בנימין, ראה אותו עמם, ואת יוסף שהיה אחיו לא ראה עמם באותו החלק.

216. אף כאן, וישא עיניו וירא את בנימין אחיו בן אמו. מה כתוב אחריו? וימהר יוסף כי נכמרו רחמיו אל אחיו ויבקש לבכות ויבא החדרה ויבך שמה.

217. רבי חזקיה פתח ואמר, (ישעיה כב) משא גיא חזיון מה לך אפוא כי עלית כלך לגגות. בא ראה, הרי פרשוהו, בזמן שנחרב בית המקדש והיו שורפים אותו באש, עלו כל אותם הכהנים על כתלי [גגות] המקדש, וכל המפתחות בידיהם, ואמרו: עד כאן היינו גזפרים שלך. מכאן ואילך טל את שלך.

218. אבל בא ראה, גיא חזיון – זו השכינה שהיתה במקדש, וכל בני העולם ממנה היו יונקים וניקת הנבואה. שאף על גב שכל הנביאים היו מתנבאים ממקום אחר – מתוכה היו יונקים את נבואתם, ועל כן היא נקראת גיא חזיון. חזיון, הנה פרשוהו שהוא המראה של כל הגונים העליונים.

219. מה לך אפוא כי עלית כלך לגגות, שהרי בשנחרב המקדש, השכינה באה ועלתה לכל אותם המקומות שהיה בהם מדורה בראשונה, והיתה בוכה על בית

215. רבי יוסי אמר, והא כתיב בקדמיתא, וירא יוסף אתם את בנימין. והשתא כתיב, וישא עיניו וירא את בנימין אחיו. מאי ראה הכא. אלא זמא ברוזא דקודשא לבנימין, דזוולקיה הוה עמהון בארעא. ובזוולקיה דבנימין ויהודה תשרי שכינתא. דהא זמא ליה ליהודה ובנימין, דזוולקהון הוה מקדשא. ודא הוא וירא יוסף אתם את בנימין. ליה זמא עמהון, ויוסף דהוה אחיה לא זמא עמהון ביהוה וזולקא.

216. אף הכא, וישא עיניו וירא את בנימין אחיו בן אמו. מה כתיב בתריה. וימהר יוסף כי נכמרו רחמיו אל אחיו ויבקש לבכות ויבא החדרה ויבך שמה.

217. רבי חזקיה פתח ואמר, (ישעיה כב) משא גיא חזיון מה לך איפה כי עלית כלך לגגות. תא זזי, הא אוקמוה ב'מנא דאתזורב' בי מקדשא, והיו מוקדין ליה בגורא, סליקו כל אינן כהני (דף רג ע"א) על כותליהון (נ"א גגיהון) דמקדשא, וכל בפתחון בידיהו, ואמרו. עד הכא הוין גזפרין דילך, מכאן ואילך טול דילך.

218. אבל תא זזי, גיא חזיון, דא שכינתא דהות במקדשא. וכל בני עלמא, מינה הוו ינקין ינקו דנבואה. דאף על גב דכל נביאין, קא הוו מתנבאין מאתר אזורא, מנחה הוו ינקין נבואתהון. ועל דא אתקרי אידי גיא חזיון. חזיון, הא אוקמוה, דאיהו חזיון דכל גוונין עלאין.

219. מה לך איפה כי עלית כלך לגגות, דהא כד אתזורב במקדשא, שכינתא אתאת, וסליקת בכל אינן אתרין, דהוה מדורה בהו בקדמיתא. והות

מדורה, ועל ישראל שהלכו לגלות, ועל כל אותם החסידים והצדיקים שהיו שם ונאבדו. ומניין לנו? שכתוב (ירמיה לא) כה אמר ה' קול ברמה נשמע נהי בכי תמרוקים רחל מבכה על בניה, והרי נתבאר. ואז הקדוש ברוך הוא שואל את השכינה ואומר לה: מה לך אפוא כי עלית בלך לגלות.

220. מה זה בלך, שהרי כי עלית זה מספיק. מה זה בלך? להכליל עמה כל העבדות והמרפבות האחרים שכלם בכו עמה על חרבן בית המקדש.

221. ומשום כך מה לך אפוא. אמרה לפניו: וכי בני בגלות, והמקדש נשרף, ואני מה לי כאן? התחילה ואומרת, (ישעיה כב) תשאות מלאה עיר הומיה קריה עליזה חלליך לא חללי חרב ולא מתי מלחמה. על כן אמרתי שעו מני אמר בפכי וגו'. והנה בארנו, שהקדוש ברוך הוא אמר לה (ירמיה שם) כה אמר ה' מנעי קולך מבכי וגו'.

222. ובא וראה, מיום שנחרב בית המקדש, לא היה יום שלא נמצאו בו קללות, משום שבאשר בית המקדש היה קים, היו ישראל עובדים עבודות ומקריבים עולות וקרבנות, והשכינה שורה בבית המקדש עליהם כמו אם שרובצת על בניה, והיו כל הפנים מאירות, עד שנמצאו ברכות למעלה ולמטה, ולא היה יום שלא נמצאו בו ברכות ושמוחות, והיו ישראל שרויים לבטח בארץ, וכל העולם היה נזון בגלגלם.

223. עכשו שנחרב בית המקדש, והשכינה עמהם בגלות, אין לך יום שלא נמצאים בו קללות, והעולם מקלל, ואין נמצאות שמוחות למעלה ולמטה.

בכת על בית מדורה, ועל ישראל דאכלו בגלותא, ועל כל אינון צדיקי וחסידים דהיו תמן ואתאבדו. ומנלן, דכתיב, (ירמיה לא) כה אמר ה' קול ברמה נשמע נהי בכי תמרוקים רחל מבכה על בניה, והא אתמר. וכדין קודשא בריך הוא שאיל לה לשכינתא, ואמר לה. מה לך איפה כי עלית בלך לגלות.

220. מהו בלך, דהא כי עלית סגי, מהו בלך. לאכלא בהדה כל זילין וכל רתיכין אזורין, דכלהו בכו עמה על זרבן בי מקדשא.

221. ובגין כך, מה לך איפה. אמרה קמיה, וכי בני בגלותא, ומקדשא אתוקדא, ואנא מה לי הכא. שריאת ואמרת, (ישעיה כב) תשואות מלאה עיר הומיה קריה עליזה וזלליך לא וזללי זרב ולא מתי מלחמה על כן אמרתי שעו מני אמר בפכי וגו'. והא אוקימנא, דקודשא בריך הוא אמר לה, (ירמיה לא) כה אמר ה' מנעי קולך מבכי וגו'.

222. ותא וזוי, מיומא דאתזריב בי מקדשא, לא הוה יומא דלא אשתכחו בית לוטין. בגין דכד בי מקדשא הוה קיים, הוה ישראל פלזין פולזין וקרבין עליון וקרבין, ושכינתא שריא בבי מקדשא עליהו, כאמא דרביעא על בגי. והוה כל אנפין גהירין, עד דאשתכחו ברכאן לעילא ותתא. ולא הוה יומא, דלא אשתכחו בית ברכאן וזודין. והוה ישראל שראן לרוצן בארעא, וכל עלמא הוה אתון בגיניהו.

223. השתא דאתזריב בי מקדשא, ושכינתא עמהו בגלותא, לית לך יומא דלא אשתכחו בית לוטין, ועלמא אתלטא. וזודין לא אשתכחו לעילא ותתא.

224. ועתיד הקדוש ברוך הוא להקים את בנסת ישראל מן העפר כמו שנתבאר, ולשמח את העולם בכל, כמו שנאמר (ישעיה נו) והביאותים אל הר קדשי ושמחתים בבית תפילתי וגו', וכתוב (ירמיה לא) בבכי יבאו ובתחנונים אובלים. כמו שבהתחלה, שכתוב (איכה א) בכו תבכה בלילה ודמעתה על לחיה, כך גם כן לאחר כך בבכי יחזרו, שכתוב בבכי יבאו וגו'.

225. הבקר אור והאנשים שלחו המה וחמריהם. רבי אלעזר אמר, כאן יש להתבונן, אם הם היו הולכים ונשלחים, למה לנו לכתב בתורה המה וחמריהם? אלא משום שכתוב ולקחת אתנו לעבדים ואת חמרינו, משום כך והאנשים שלחו המה וחמריהם, כדי שלא ישארו הם וחמריהם כמו שאמר.

226. פתח ואמר, (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמורו וגו'. אותו הבקר של אברהם היה מאיר לעמד עליהם בזכותו, אז זכותו של אברהם עמדה עליהם והלכו בשלום ונצלו מן הדין, משום שאותה השעה עמד עליהם הדין להפרע מהם, רק שזכות אותו הבקר של אברהם הגנה עליהם ונשלחו מן הדין, שלא שלט עליהם באותו זמן.

227. רבי יהודה פתח ואמר, (שמואל ב כג) וכאור בקר יורח שמש – זהו האור של אותו בקר של אברהם. יורח שמש – זה הוא השמש של יעקב, שכתוב (בראשית לב) ויורח לו השמש. בקר לא עבות – שאותו בקר הוא לא כל כך עבות, אלא מנגה ממטר. נגה ממטר – הוא המטר שבה מצד יצחק, שאותו מטר מוציא דשא מן הארץ.

224. וזמין קודשא בריך הוא, לאקמא לה לכנסת ישראל מעפרא, כמה דאתמר. ולמוזרי עלמא בכלא. כמה דאתא אמר, (ישעיה נו) והביאותים אל הר קדשי ושמחתים בבית תפילתי וגו'. וכתוב, (ירמיה לא) בבכי יבאו ובתחנונים אובלים. כמה דבקרדמיתא, דכתיב, (איכה א) בכה תבכה בלילה ודמעתה על לזויה. הכי גמי לבתר, בבכי יתהדרון. דכתיב, בבכי יבאו וגו'.

225. הבקר אור והאנשים שלחו המה וחמריהם. רבי אלעזר אמר, הכא אית לאסתכלא, אי אינון הוו אזלי ואשתדירו, מה כן למכתב באורייתא, המה וחמריהם. אלא בגין דכתיב ולקחת אותנו לעבדים ואת חמרינו, בגין כך והאנשים שלחו המה וחמריהם. בגין דלא ישתארו אינון וחמריהון, כדקאמרו.

226. פתח ואמר, (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמורו וגו', והוא בקר דאברהם הוה נהיר, לקיימא עליהו בזכותיה. כדין זכותא דאברהם קיימא עליהו, ואזלו בשלם, ואשתזיבו מן דינא. בגין דההיא שעתא, קיימא עליהו דינא, לאתפרעא בעייהו. בר דזכותא דההוא בקר דאברהם, אגין עליהו. ואשתלחו מן דינא, דלא שכיט עליהו בההוא זמנא.

227. רבי יהודה פתח, (שמואל ב כג) וכאור בקר יורח שמש. דא הוא נהורא, דההוא בקר דאברהם. יורח שמש, דא הוא שמשא דיעקב. דכתיב, (בראשית לב) ויורח לו השמש. בקר לא עבות, דההוא בקר לא איהו עבות כל כך, אלא מנגה ממטר. נגה ממטר, איהו מטרא דאתי מסטרא דיצחק, דההוא מטרא אפיק דשא מארץ.

228. דְּבַר אַחֵר וּכְאוּר בִּקְרָה – בְּאוֹתוֹ אוֹר
הַבִּקְרָה שֶׁל אֲבֵרָהֶם יִזְרַח שְׁמֶשׁ, זֶה הוּא
יַעֲקֹב, שְׁאוֹרוֹ בְּאוֹתוֹ אוֹר שֶׁל הַבִּקְרָה. בִּקְרָה
לֹא עֲבוֹת – מִשּׁוֹם שְׁאוֹתוֹ בִּקְרָה אֵינוֹ חֲשׂוֹף,
אַלּא מְאִיר, שֶׁהָרִי בְּשָׁעָה שְׂבֵא הַבִּקְרָה,
הָדִין לֹא שׁוֹלֵט כָּלֵל, אֲלֵא הַכֹּל מְאִיר בְּצַד
שֶׁל אֲבֵרָהֶם. מִנְּגִה מִמָּטָר – זֶהוּ הַצֵּד שֶׁל
יוֹסֵף הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא מִמָּטָר עַל הָאָרֶץ
לְהוֹצִיא דָּשָׁא וְכָל טוֹב הָעוֹלָם.

229. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בֹּא רֵאָה, בְּשָׁעָה
שֶׁנִּכְנָס הַלַּיְלָה וּפֹרֵשׁ בְּנִפְיוֹ עַל הָעוֹלָם,
כְּמָה שׁוֹמְרִים מְזִיקִים מְזֻמָּנִים לְצֵאת
וּלְשֹׁלֵט בְּעוֹלָם, וְכְמָה בְּעָלֵי הַדִּינִים
מִתְעוֹרְרִים בְּכְמָה צָדִידִים לְמִינָם, וְשׁוֹלְטִים
עַל הָעוֹלָם. בֵּינָן שְׁמִיגִיעַ הַבִּקְרָה וּמְאִיר, כָּלֵם
מִסְתַּלְקִים וְלֹא שׁוֹלְטִים, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד
נִכְנָס לְמִקְוֵמוֹ וְשָׁב לְמִקְוֵמוֹ.

230. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר הַבִּקְרָה אוֹר – זֶה בִּקְרָה
שֶׁל אֲבֵרָהֶם. וְהֶאֱנָשִׁים שֶׁלְּחוּ – אֵלּוּ בְּעָלֵי
הַדִּין, שֶׁהֵיוּ שׁוֹלְטִים בְּלֵילָה. הֵמָּה וְחִמְרֵיהֶם
– [הֵמָּה - אוֹתָם בְּעָלֵי הַדִּינִים שְׁאֵמְרָנוּ.
וְחִמְרֵיהֶם, -] הֵם שׁוֹמְרֵי הַחֻקִּים שְׂבָאִים
מִצֵּד הַטְּמֵאָה, שְׂאִינִם קְדוּשִׁים וְלֹא
שׁוֹלְטִים וְלֹא נִרְאִים מִכְּשָׁבֵא הַבִּקְרָה. וְהֵם
מִצְדָּם שֶׁל אוֹתָם הַחֲמוּדִים, שׁוֹמְרֵי הַחֻקִּים
שְׂאֵמְרוּ.

231. שֶׁהָרִי אֵין לָךְ דְּרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת
שְׂאִין [יש] בָּהֶם יְמִין וּשְׂמָאל, רַחֲמִים וְדִין,
דְּרָגוֹת עַל דְּרָגוֹת קְדוּשׁוֹת מִצֵּד הַקְּדוּשָׁה,
וּטְמֵאוֹת מִצֵּד הַטְּמֵאָה, וְכָלֵם דְּרָגוֹת עַל
דְּרָגוֹת, אֵלּוּ עַל אֵלּוּ.

232. וּבְכָל מְקוֹם שֶׁמִּתְעוֹרֵר הַבִּקְרָה שֶׁל
אֲבֵרָהֶם בְּעוֹלָם, כָּלֵם עוֹבְרִים וְלֹא
שׁוֹלְטִים, מִשּׁוֹם שְׂאִין לָהֶם [קִיָּים] לְעַמֵּד

228. דְּבַר אַחֵר, וּכְאוּר בִּקְרָה, בְּהֵהוּא נִהִירוֹ דְּבִקְרָה
דְּאֲבֵרָהֶם. (דף רג ע"ב) יִזְרַח שְׁמֶשׁ, דָּא הוּא יַעֲקֹב.
הַנִּהִירוֹ דִּילֵיה, כְּנִהִירוֹ דְּהֵהוּא בִּקְרָה. בִּקְרָה לֹא
עֲבוֹת, בְּגִין דְּהֵהוּא בִּקְרָה, לֹא אִיהוּ וְזִשׁוּף, אֲלֵא
נִהִיר. דְּהָא בְּשִׁיעָתָא דְּאֵתִי בִּקְרָה, לֹא שְׁלֵטָא דִּינָא
כָּלֵל. אֲלֵא כָּלֵא נִהִיר, בְּסִטְרָא דְּאֲבֵרָהֶם. מִנְּגִה
מִמָּטָר, דָּא הוּא סִטְרָא דִּיוֹסֵף הַצַּדִּיק, דְּאִיהוּ
אֲמִטָּר עַל אֶרֶץ, לְאִפְקָא דְּשָׂאָה, וְכָל טִיבוֹ
דְּעֻלְמָא.

229. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, תָּא וְזוּי, בְּשִׁיעָתָא דְּלִילָא
עָאֵל, וּפְרִישׁ גְּדֻפּוֹי עַל עֻלְמָא, כְּמָה גְּרָדִינִי טְהִירִין,
וְמִינִין לְנִפְקָא, וְלִשְׁלֵטָא בְּעֻלְמָא. וְכְמָה מְאִירֵהוּן
דְּרִינִין, מִתְעִירִין בְּכְמָה סִטְרִין לְזַנְיָהוּ, וְשְׁלֵטִי עַל
עֻלְמָא. בֵּינָן דְּאֵתִי צִפְרָא וְנִהִיר, כָּלֵהוּ מִסְתַּלְקִי, וְלֹא
שְׁלֵטִי, וְכָל זוֹד וְזוֹד עָאֵל לְדוּכְתִּיהָ, וְתֵב לְאֵתִרִיהָ.

230. כְּמָה דְּאֵתִי אָמַר, הַבִּקְרָה אוֹר, דָּא בִּקְרָה
דְּאֲבֵרָהֶם. וְהֶאֱנָשִׁים שֶׁלְּחוּ, אֵלּוּ מְאִירֵהוּן דְּרִינָא,
דְּהֵיוּ שְׁלֵטִין בְּלִילָא. הֵמָּה וְזִמְמוּרֵיהֶם (ס"א הֵמָּה
אֵינוֹן מְאִירֵהוּן דְּדִינָא דְּקֵאמְרִין, וְחִמְמוּרֵיהֶם) אֵינוֹן
גְּרָדִינִי גִימוּסִין, דְּאֵתִין מִסִּטְרָא דְּמִסְאָבָא. דְּלֹא
אֵינוֹן קְדִישִׁין, וְלֹא שְׁלֵטִין, וְלֹא אֵתִין וְזִינוּן מִכִּי אֵתִי
צִפְרָא. וְאֵינוֹן מִסִּטְרָא דְּאֵינוֹן וְזִמְרִי, גְּרָדִינִי גִימוּסִין
דְּקֵאמְרוּ.

231. דְּהָא לִית לָךְ דְּרָגִין עֻלְמִין. דְּלֵא
אֵתִי (אֵית) בְּהוּ יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, רַחֲמִי וְדִינָא.
דְּרָגִין עַל דְּרָגִין קְדִישִׁין, מִסִּטְרָא דְּקְדוּשָׁה.
וּמִסְאָבִין, מִסִּטְרָא דְּמִסְאָבָא. וְכָלֵהוּ דְּרָגִין עַל
דְּרָגִין, אֵלּוּ עַל אֵלּוּ.

232. וּבְכָל אֶתֵר דְּבִקְרָה דְּאֲבֵרָהֶם אֵתֵר בְּעֻלְמָא,
כָּלֵהוּ מִתְעִבְרִי, וְלֹא שְׁלֵטִי. בְּגִין דְּלִית לוֹן (ד"ח

בצד ימין, אלא בצד שמאל. והקדוש ברוך הוא עשה יומם ולילה להנהיג כל אחד ואחד לצד שלו בראוי לו. אשרי חלקם של ישראל בעולם הזה ובעולם הבא.

233. רבי חייא פתח ואמר, (מלאכי ג) וזרחתם לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה. בא ראה, עתיד הקדוש ברוך הוא להאיר לישראל אותו השמש שגנו הקדוש ברוך הוא מיום שנברא העולם [שגנו הקדוש ברוך הוא] מלפני הרשעים של העולם, כמו שכתוב (איוב לח) וימנע מרשעים אורם.

234. ואת אותו האור גנו אותו הקדוש ברוך הוא. שבאשר יצא בראשונה, היה מאיר מסוף העולם ועד סוף העולם. כיון שהסתכל בדור אנוש ובדור המבול ובדור הפלגה ובכל אותם הרשעים, גנו את אותו האור.

235. כיון שבא יעקב ונדבק באותו הממנה הגדול של עשו והביש אותו בירכו, והיה נכה, אז מה כתוב? ויזרח לו השמש. איזה שמש? אותו השמש שגנו, משום שיש בו רפואה לרפא אותו מארבתו, ואחר כך נרפא בשמש ההוא, שכתוב (בראשית לג) ויבא יעקב שלם, שלם בגופו, שנרפא.

236. ועל כן עתיד הקדוש ברוך הוא לגלות את השמש ההוא ולהאיר אותו לישראל, שכתוב וזרחתם לכם יראי שמי שמש צדקה. מה זה שמש צדקה? זה השמש של יעקב שנרפא בו. ומרפא בכנפיה – של אותה שמש בלם יתרפאו. משום שהנה בזמן שישראל יקומו מן העפר, במה חגרים וכמה סומים יהיו בהם, ואז הקדוש ברוך הוא יאיר להם אותה

קיומא) לקיימא בסטר ימינא, אלא בסטר שמאלא. וקודשא בריך הוא עבד ימנא וליכילא, לאנהגא כל זור וזור לסטריה כדקא זוזי ליה. ופאה וזולקיהון דישראל, בעלמא דין, ובעלמא דאתי.

233. רבי חייא פתח ואמר, (מלאכי ג) וזרחתם לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה. תא זוזי, זמין קודשא בריך הוא לאנהגא לון לישראל, ההוא שמינא, דגניז קודשא בריך הוא, מיומא דאתברי עלמא. (דגניז קודשא בריך הוא) מוקמי רשיעי דעלמא. כמיה דכתיב, (איוב לח) וימנע מרשעים אורם.

234. והוא זההוא גניז ליה קודשא בריך הוא. דכד נפק בקדמיתא, הוה זהיר מסייפי עלמא, ועד סייפי עלמא. כיון דאסתכל בדריה דאנוש ובדריה דמבול. ובדריה דהפלגה, ובכל אינון זוייביא. גניז ליה לההוא זההוא.

235. כיון דאתא יעקב, ואתדבק בההוא מנא רברבא דעשו, ואכיש ליה ברכא דיליה, והוה נכי. כדן מה כתיב, ויזרו לו השמש, מאן שמש, ההוא שמינא דגניז. בגין דאית ביה אסותא, לאתסאה ליה מארכובתיה, ולבתר אתסי בההוא שמינא. דכתיב, (בראשית לג) ויבא יעקב שלם, שלם בגופיה דאתסי.

236. ועל דא, זמין קודשא בריך הוא לגלגא ההוא שמינא, ולאנהגא ליה לישראל. דכתיב, וזרחתם לכם יראי שמי שמש צדקה, מאי שמש צדקה. דא שמינא דיעקב, דאתסי ביה. ומרפא בכנפיה, דההוא שמינא, יתסון כלהו. בגין דהא בזמנא דיקובון ישראל מעפרא, כמיה וזגרין וכמיה סובין יהון בהון. וכדן קודשא בריך הוא ינהיר לון ההוא שמינא לאתסאה בה. דכתיב ומרפא בכנפיה.

השמש להרפא בה, שכתוב ומרפא בכנפיה.

237. ואז יואר אותו השמש מסוף העולם ועד סוף העולם, ולישראל תהיה רפואה, והעמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות ישרפו בו. אבל לישראל מה כתוב? (ישעיה נח) אז יבקע בשחר אורף וארכתה מדרה תצמח והלך לפניך צדקך כבוד ה' יאסף.

238. אנו חוזרים לדברים הראשונים. וליוסף ילד שני בנים בטרם תבא שנת הרעב וגו'. רבי יצחק פתח, (מיכה ה) והיה שארית יעקב בגוים בקרב עמים רבים בטל מאת ה' כרביבים עלי עשב אשר לא יקנה לאיש ולא ייחל לבני אדם. בא ראה, בכל יום ויום בשאהור עולה, מתעוררת צפור אחת בעץ של גן העדן, וקוראת שלש פעמים, והשרביט מזדקק, והברז קורא בחיל: לכם אומרים שרי הממשלה, מי מכם שרואה ולא רואה, שעומד בעולם ולא יודעים על מה קמים, ולא משגיחים בכבוד רבונם, התורה עומדת לפניכם ולא משתדלים בה – טוב להם שלא נבראו, על מה יקומו בלי שכל. אוי להם בשיתעוררו ימי רע ויטרדו אותם מן העולם.

239. מי הם הימים של רע? אם תעלה על דעתך שהם ימי הזקנה – לא כך, שהרי ימי הזקנה, אם זכה בבנים ובני בנים – הם ימי טוב. מי הם ימי רע?

240. אלא הם כמו שנאמר, שכתוב (קהלת יב) וזכר את בוראיו בימי בחורתיך עד אשר לא יבאו ימי הרעה. אינם ימי הזקנה. אלא סוד הדבר – כשבגד הקדוש ברוך הוא את העולם, בגד אותו באותיות התורה, וכל אות ואות נכנסה לפניו, עד שהתקיימו כל

237. וכדין, יתגהיר והוא שמשא, מסייפי עלמא, עד סייפי עלמא. ולישראל יהא אסותא, ועמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות ביה יתקדון. אבל לישראל מה כתיב, (ישעיה נח) אז יבקע בשחר אורף וארכתה מדרה תצמח והלך לפניך צדקך כבוד ה' יאסף.

238. אהדרנא למילי קדמאי: וליוסף ילד שני בנים בטרם תבוא שנת הרעב וגו'. רבי יצחק פתח, (מיכה ה) והיה שארית יעקב בגוים בקרב עמים רבים בטל מאת ה' כרביבים עלי עשב אשר לא יקנה לאיש ולא ייחל לבני אדם. תא וזוי, בכל יומא ויומא, כד נהורא סלקא. אתער זוד ציפרא באילנא דגנתא דערן, וקרי תלת זמנין. ושרביטא יודקף, וכרוזא קרי בזיזל, לכון אמרין, הורמני דבוריירי. מאן מנכון דזומי ולא זומי. דקיימא בעלמא, ולא ידעי על מה קיימי, לא משגיזון ביקרא דמאריהון. (דף רד ע"א) אורייתא קיימא קבוייהו, ולא משתדלי בה. טב לון דלא יברון, על מה יקומו בלא סכלתנו. ווי לון כד יתערון יומי דרע עלייהו, ויטרדון להון מעלמא.

239. מאן אינן יומין דרע, אי סלקא דעתך דאינן יומי דסיבו, לאו הכי. דהא יומי דסיבו, אי זכה בבני ובני בני, יומי דטב אינן. מאן אינן יומין דרע.

240. אלא אינן כמה דאתמר. דכתיב, (קהלת יב) וזכור את בוראך בימי בחורותיך עד אשר לא יבאו ימי הרעה, לאו אינן יומין דסיבו. אלא רזא דמלה, כד בגד קודשא בריך הוא עלמא, בגד ליה באותון דאורייתא. וכל את ואת עאלת קמיה, עד דאתקיימו כלהו אתון באת בי"ת. וכל אינן

אותיות באות ב"ת. וכל אותן אלפא ביתות שהתגלגלו האותיות, בלן עומדות [כלן] לברא העולם.

241. בין שהתגלגלו והתחברו שתי אותיות הללו ט"ר יחד, עלתה ט"ת, ולא התישבה, עד שגער בה הקדוש ברוך הוא ואמר לה: ט"ת ט"ת, על מה את עולה ואינך מתישבת במקומך? אמרה לפניו: וכי עשית אותי להיות אות בראש של טוב, שהרי התורה פתחה בי כי טוב, איך אני מתחברת להתישב עם אות רע?

242. אמר לה: שובי למקומך, שהרי את צריכה אותה, שהרי האדם שאני רוצה לברא בכם, שתיכן נכללים יחד ויברא, אבל את לימין, והוא לשמאל. ואז שבו והתישבו זו עם זו יחד.

243. באותה שעה הפריד אותם הקדוש ברוך הוא, וברא אותן את כל אחת ואחת ימים ושנים ידועות, אלו לימין ואלו לשמאל. אלו של הימין נקראים ימי הטוב, ואלו של השמאל נקראים ימי הרעה. ועל כן אמר שלמה, עד אשר לא יבאו ימי הרעה, שאלו סובבים את האדם בחטאיו שהוא עשה. בין שנבראו ימים של טוב וימים של רע, אזי שבו והתישבו להכליל באדם.

244. ומשום כך אמר דוד, (תהלים מט) למה אירא בימי רע עון עקבי יסובני. ימי רע ודאי, וזה הסוד. אלו נקראים ימי רעב, שנות הרעב, ואלו נקראים ימי השבע, שנות השבע.

245. וסוד הדבר – שלא להוציא את מעין הברית הקדוש בימי הרעב, בשנת הרעב. ומשום כך יוסף, שהוא סוד הברית, סתם את מעינו בשנת הרעב ולא נתן לו מקום לרבות בעולם. וזה צריך לאדם, שכאשר שולטת שנת הרעב, שישתם את

אלפא ביתות דאתגלגלו אתוון, בלהו קיימי (כלהו) למברי עלמא.

241. בין דאתגלגלו ואתוברו תרין אתוון אלין ט"ר כוזדא, סלקא ט"ת ולא אתיישבת, עד דגער בה קודשא בריך הוא. ואמר לה, ט"ת ט"ת, על מה את סלקא ולא אתיישבת בדוכתך. אמרה קמיה. וכי עבדת לי למהוי את ברישא דטוב, דהא אורייתא פתוז בי כי טוב. הוה אנא מתוזברא לאתיישבא באת רע.

242. אמר לה, טוב לאתריך, דהא את צריך לה. דהא בר נש דאנא בעי למברי בכון, תרוויכו אתכליל כוזדא, ויתברי. אבל את לימינא, ואיהי לשמאלא. וכדין תבו ואתיישבו דא ברא כוזדא.

243. בההיא שעתא פריש לון קודשא בריך הוא, וברא לון לכל זוד וזוד, יומין ושנין ידיען. אלין לימינא ואלין לשמאלא. אלין דימינא, אתקרון ימי הטוב, ואלין דשמאלא אתקרון ימי הרעה. ועל דא אמר שלמה, עד אשר לא יבאו ימי הרעה. דאלין מסוזרין ליה לבר נש בזוזבוי דאיהו עביד. בין דאתקרון יומין דטוב, ויומין דרע, כדין תבו ואתיישבו, לאתכללא בהו בבר נש.

244. ובגין כך אמר דוד, (תהלים מט) למה אירא בימי רע עון עקבי יסבני. ימי רע ודאי. ורזא דא, אלין אקרון ימי רעב, שנין דרעב, ואלין אקרון ימי שבע, שני שבע.

245. ורזא דמלה, דלא לאפקא מבועא דברית קדישא, ביומי רעב, בשנת הרעב. ובגין כך יוסף דאיהו רזא דברית, סתים מבועיה בשנת הרעב. ולא יתב ליה דוכתא לאסגאה בעלמא. ודא בעי ליה לבר נש, דכד שילטא שנת הרעב, דיסתים

מעין הברית קדש שלו בדי שלא יתן לו מקום לרבות בעולם.

246. רבי שמעון אמר, סוד זה הוא סוד עליון. בשנת הרעב ההיא, כיון שהיא שולטת, צריך לסתם את מעינו, משום שאם אינו סותם אותו, גורם למשך רוח לאותו הילד מהצד ההוא, ונותן מקום לצד ההוא לגדל בעולם, צד הטמא בצד הקדש. ועוד סוד, שכתוב (משלי ל) תחת שלוש רגזה ארץ וגו'.

247. ומשום כך יוסף הצדיק, סוד הברית, סלק וסתם את מעינו בשנת הרעב, שלא להתערב עמה כלל ולתת לה מקום, ומי שפותח מעינו בזמן ההוא, עליו כתוב (הושע ה) בה' בגדו כי בגים זרים ילדו עתה יאכלם וגו'. שהרי אלו נקראים בגים זרים ודאי. בה' בגדו ודאי. ומשום כך אשרי חלקם של ישראל הקדושים שלא החליפו מקום קדוש במקום טמא.

248. ועל זה כתוב וליוסף ילד שני בגים בטרם תבא שנת הרעב, שהרי מהזמן ההוא ששלטה שנת הרעב, סתם את מעינו וסלק את מקורו שלא לתת בגים לצד הטמא ולא להחליף מקום של קדש במקום של טמא. וצריך אדם לצפות לרבונתו בשיבא וישלט, בכתוב (ישעיה ח) וחביתי לה' המסתיר פניו מבית יעקב וקניתי לו.

249. אשריהם הצדיקים שיודעים את דרכי הקדוש ברוך הוא ושומרים את מצוות התורה ללכת בהם, שכתוב (הושע יד) כי ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בם ופושעים יפשלו בם. וכתוב (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום. [ר"א ל"ג וכתוב (ויקרא כ) והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש

מבועא דברית קדישא דיליה. בגין דלא יהב ליה דוכתא לאסגא בעלמא.

246. רבי שמעון אמר, רוא דא איהו רוא עלאה. בההיא שנת הרעב, כיון דאיהי שלטא, בעי לאסתמא מבועיה. בגין דאי לא סתים ליה, גרים לאמשכא רוזא להתוא ולדא מההוא סטרא. ויהיב דוכתא להתוא סטרא למפשי בעלמא, סטרא דמסאבא בסטרא דקודשא. ותו רוא, דכתיב, (משלי ל) תזוזת שלש רגזה ארץ וגו'.

247. ובגין כך יוסף צדיקא, רוא דברית, סליק וסתים מבועיה, בשנת הרעב. דלא לאתערבא בהדה כלל, ולמיהב לה דוכתא. ומאן דאפתוז מבועיה בההוא זמנא, עליה כתיב, (הושע ה) ביי בגדו כי בגים זרים ילדו עתה יאכלם וגו'. דהא אלן אקרון בגים זרים ודאי. ביי בגדו ודאי. ובגין כך זכאה וזולקהון דישראל קדישין, דלא אתזולפו דוכתא קדישא, בדוכתא מסאבא.

248. ועל דא כתיב, וליוסף ילד שני בגים בטרם תבוא שנת הרעב. דהא מההוא זמנא דשלטא שנת הרעב, אסתים מבועיה וסליק מקוריה, דלא למיהב בגין לסטרא מסאבא, ולא לאזולפא דוכתא דקודשא, בדוכתא דמסאבא. ובעי בר גש' לזכאה למאריה דקודשא, כד ייתי וישלוט, כדכתיב, (ישעיה ח) וזכיתי ליי המסתיר פניו מבית יעקב וקניתי לו.

249. זכאין אינון צדיקיא, דידיעין אורזוי דקודשא בריה הוא, ונטרי פקודי דאורייתא למיהב בהו. דכתיב, (הושע יד) כי ישרים דרכי יי וצדיקים ילכו בם ופושעים יפשלו בם. וכתיב, (דברים ד) ואתם הדבקים ביי אלהיכם וזיים כלכם היום. (ד"א ל"ג דכתיב והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני יי). דהא קודשא בריך הוא בעא לקדשא להו לישראל (דף רד

אני [ה']. שהרי הקדוש ברוך הוא רצה לקדש את ישראל בכל, ולא יהיה להם כלום בצד הטמאה [בא ראה, קשהצד הזה שולט בעולם, לא צריך לאדם להראות לפניו בשוק, משום שיכול להזיק ונתנה לו רשות להשחית. ובא וראה מה כתוב ביעקב, ויאמר יעקב לבניו למה תתראו, שלא רצה להראות לפניו].

250. ומשום זה הקדוש ברוך הוא הזהיר את ישראל להתקדש, שכתוב והייתם קדשים כי קדוש אני. מי זה אני? זה הקדוש ברוך הוא, מלכות השמים הקדושה. המלכות האחרת של עובדי עבודה זרה נקראת אחר, שכתוב (שמות לד) כי לא תשתחוה לאל אחר כי ה' קנא שמו.

251. ובא ראה, אני – שלטון העולם הזה והעולם הבא, והכל תלוי בו. אחר – צד הטמאה, אחר, צד האחר בצד הטמאה, ושלטונו בעולם הזה, ואין לו פלס בעולם הבא, ומשום זה מי שנדבק באני הזה, יש לו חלק בעולם הזה ובעולם הבא.

252. ומי שנדבק באחר הזה, נאבד מן העולם ההוא ואין לו חלק בעולם הבא. ויש לו חלק בעולם הזה בטמאה, משום שאותה המלכות האחרת, עובדי עבודה זרה, כוכבים ומזלות, כמה הם מגנים שומרים ממנים בה לשלט בעולם הזה.

253. ומשום כך אלישע אחר שירד ונדבק בדרגה הזו, נטרד מן העולם הבא ההוא, ולא נתנה לו רשות לחזור בתשובה ונטרד מן העולם ההוא, ועל כן נקרא אחר.

ע"ב) בכלא ולא יהא לון בסטרא דמסאבא כלום) (תא חזי כד סטרא דא שלטא בעלמא לא אצטריך ליה לבר נש לאתחזאה בשוקא קמיה בגין דיכיל לנזקא ואתייהיב ליה רשותא לחבלא. ותא חזי ביעקב מה כתיב ויאמר יעקב לבניו למה תתראו, דלא בעי לאתחזאה קמיה).

250. ובגין דא, קודשא בריך הוא אזהר להו לישראל לאתקדשא. (כמה דאת אמר) (ד"א דכתיב), והייתם קדושים כי קדוש אני. מאן אני. דא קודשא בריך הוא, מלכות שמים קדישא. מלכותא אזורא דעובדי עבודה זרה כוכבים ומזלות, אקרי אזור. דכתיב, (שמות לה) כי לא תשתחוה לאל אזור כי יי קנא שמו.

251. ותא וזוי, אני, שלטנו דעלמא דין, ועלמא דאתי, וכלא ביה תליא. אזור, סטרא מסאבא. אזור, סטרא אזורא בסטרא מסאבא, ושלטנו דיליה בהאי עלמא, ולית ליה בעלמא דאתי כלום. ובגין דא מאן דאתדבק בהאי אני, אית ליה זולקא בעלמא דין ובעלמא דאתי.

252. ומאן דאתדבק בהאי אזור, אתאבד מיההוא עלמא, ולית ליה זולקא בעלמא דאתי. ואית ליה זולקא בהאי עלמא, במסאבו. בגין דההוא מלכו אזורא עובדי עבודה זרה כוכבים ומזלות, כמה אינן תריסין גרדינן מבנן ביה, לשלטאה בהאי עלמא.

253. ובגין כה, אלישע אזור, דנזות ואתדבק בהאי דרגא, אתטריר מיההוא עלמא דאתי, ולא אתייהיב ליה רשו למנהר בתיובתא, ואתטריר מיההוא עלמא, ועל דא אקרי אזור.

254. וּבִגִּין כֶּף בְּעֵי בַר נֶשׁ לְאַתְפָּרֶשָׁא מִכָּל סִטְרִין,
דְּלֹא לְאַסְתָּאבָּא בְּהֵוָה סִטְרָא, לְמִזְכֵּי בְּהֵאִי
עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי. וְעַל דָּא, דָּא בִרְכָה, וְדָא
קִלְלָה. דָּא שִׁבְעַ, וְדָא רַעַב. כִּלְא בְּהַפּוּכָא דָּא מִן
דָּא. וְהָא אוּקִימָנָא.

254. ומשום כף צריך אדם להפריד מכל
הצדדים שלא להטמא בצד ההוא, למזכירי
בעולם הזה ובעולם הבא. ועל כן זה ברכה
וזה קללה, זה שבע וזה רעב. הכל בהפוך
זה מזה, והנה בארנו.

255. וּבִגִּין כֶּף, בְּהֵוָה זְמַנָּא דְשִׁנַּת הָרַעַב, לִית לִיה
לְבַר נֶשׁ לְאַתְנוּזָא בְּשׁוּקָא, וְלֹא לְאַתְנוּזָא מִבּוּעִיָּה
לְאוּכְדָּא, לְמִיָּהב בִּגִּין לְאֵל אֲזוּר, וְהָא אֲתָמָר.

255. ומשום כף, באותו זמן של שנת
הרעב, אין לאדם להראות בשוק, ולא
לפתח מעינו להוליד בנים לאל אחר, והנה
נתבאר.

256. זְכָאָה אִיהוּ בַר נֶשׁ דְּאַסְתָּמָר לְמִיָּהב בְּאֲרוֹז
קְשׁוּטָא, וְלְאַתְדַבְּקָא בְּמֵאֲרִיָּה תְדִיר. דְּכְתִיב, (דברים
) וּבֹו תִדְבֹק. (וכתיב, את יי אלהיך תירא אתו תעבד ובו
תדבק) וּבְשִׁמּוֹ תִשְׁבַּע, וּבֹו תִשְׁבַּע. לֹא כְתִיב, אֶלָּא
וּבְשִׁמּוֹ. מֵאִי תִשְׁבַּע, כְּמָה דְאוּקִימָנָא, לְמִיָּהב
מִתְדַבֵּק בְּרָזָא דְמִיָּהבִּנְתָּא.

256. אשרי האיש שנשמר ללכת בדרך
אמת ולהדבק תמיד ברבונ, שכתוב (דברים י') ובו תדבק [וכתוב את יי
אלהיך תירא אתו תעבד ובו תדבק] ובשמו
תשבע. ובו תשבע לא כתוב, אלא ובשמו.
מה זה תשבע? כמו שבארנו, להיות דבק
בסוד האמונה.

257. שִׁבְעָה דְרָגִין לְעִילָא עֲלָאִין עַל כִּלְא, רָזָא
דְשִׁלְמוֹ דְמִיָּהבִּנְתָּא. וְרָזָא דְשִׁבְעָה דְרָגִין דְלִתְתָּא
בְּמִיָּהב, דְאִינִין זִבּוּרָא זֹד, וְקִשּׁוּרָא זֹד, אֶלִין בְּאֶלִין,
לְמִיָּהב כִּלְהוֹ זֹד. וּבִגִּין כֶּף כְּתִיב, (מלכים א ח) שִׁבְעַת
יָמִים וְשִׁבְעַת יָמִים י"ד יוֹם. וְכִלְא זֹד, וְקִשּׁוּרָא זֹד,
וְעַל דָּא כְתִיב וּבְשִׁמּוֹ תִשְׁבַּע, מְלַעֲיָלָא וּבִתְתָּא.
זְכָאָה אִיהוּ (נ"א מאן דזכי לאתדבקא ביה בקודשא בריך הוא
כדקא יאות. זכאה הוא בעלמא דין ובעלמא דאתי. דקודשא בריך
הוא פתח ליה אוצרין טבין קדישין בשעתא דאצטרך לקבלא
צלואתא כמה דאת אמר).

257. שבע דרגות למעלה עליונות על
הכל, הסוד של שלמות האמונה והסוד של
שבע דרגות שלמטה מהם, שהם חבור
אחד וקשר אחד, אלו עם אלו, שכלם יהיו
אחד. ומשום כף כתוב (מלכים-א
ח) שבעת ימים ושבעת ימים ארבעה עשר
יום, והכל אחד וקשר אחד. ועל כן כתוב
ובשמו תשבע, מלמעלה ומלמטה.
אשריו [מי שזוכה להתדבק בקדוש-ברוך-
הוא כראוי, צדיק הוא בעולם הזה ובעולם
הבא. שהקדוש ברוך הוא פותח לו אוצרות
טובים קדושים בשעה שיצטרך לקבלת
התפלה, כמו שנגמר]

258. (נ"א ומאן דמייחד אלין באלין, עליה כתיב), (דברים
כח) יִפְתָּחוּ יְיָ לָךְ אֶת אוֹצְרוֹ הַטּוֹב אֶת הַשְּׂמִימִים, אֶלִין
אוֹצְרִין דְּלְעִילָא וְתִתָּא. שִׁבְעַת יָמִים וְשִׁבְעַת יָמִים
כִּלְהוֹ זֹד. דְּכְתִיב, אֶת אוֹצְרוֹ הַטּוֹב אֶת הַשְּׂמִימִים.

258. [ומי שמייחד אלו עם אלו, עליו
כתוב] (דברים כח) יפתח ה' לך את אוצרו
הטוב את השמים. אלו האוצרות
שלמעלה ולמטה. שבעת ימים ושבעת
ימים כלם אחד, שכתוב את אוצרו הטוב

את השמים. אוצרו אחד, והוא את השמים. (זכריה ד) שבועה ושבועה מוצקות, והם אחד.

259. רבי חייא ורבי יוסי היו הולכים בדרך. בינתים ראו איש אחד שהיה בא מעטף בעטוף של מצוה וכלי זין קשורים תחתיו. אמר רבי חייא, האיש הזה, אחד מן השנים יש בו – או שהוא צדיק שלם, או שהוא בשביל לרמות את בני העולם.

260. אמר לו רבי יוסי, הרי החסידים העליונים אמרו, הוי דן כל אדם לכף זכות. הנה שנינו, אדם שיוצא לדרך, יתבונן לשלשה דברים – לדורון, לקרב, ולתפלה. מנין לנו? מיעקב. שהרי הוא התבונן לשלשת אלו, ונרצו עצמו לדורון, לקרב ולתפלה. והאיש הזה הוא הולך בדרך, הנה יש בו עטוף של מצוה לתפלה, והנה בו כלי זין לקרב. כיון שיש בו שני אלה, השלישי אין לרדף אחריו.

261. כשקרב אליהם, נתנו לו שלום ולא השיב להם. אמר רבי חייא, הנה אחד מאותם השנים שראויים להיות בו – אין בו, שהרי לא תקן עצמו לדורון, ובדורון כלול השלום. אמר רבי יוסי, אולי היה משתדל בתפלתו, או שמרחיש תלמודו כדי שלא ישכח אותו.

262. הלכו יחד, ולא דבר אותו האיש עמם. אחר כך נשמטו רבי חייא ורבי יוסי והשתדלו בתורה. כיון שראו אותו האיש שמשתדלים היו בתורה, קרב אליהם ונתן להם שלום.

263. אמר להם, רבותי, במה חשדתם אותי כשנתתם לי שלום ולא השבתי לכם? אמר לו רבי יוסי, אולי היית אומר תפלה או מרחיש בתלמודך. אמר להם, הקדוש ברוך הוא ידון אתכם לכף זכות.

אוצרו נוד, ואיהו את השמים. (זכריה ד) שבועה ושבועה מוצקות, ואינן נוד.

259. רבי חייא ורבי יוסי היו אולי בארזא, אדהכי וזמו נוד בר נש דהוה אתי, מתעטף בעטופא דמצוה וכלי זינין קטורין תזוזתו. אמר רבי חייא, בר נש דין, נוד מתרין אית ביה. או זכא שלים איהו, או לרמא (את) בני עלמא איהו.

260. אמר ליה רבי יוסי, הא זסידוי עליונין אמרו, הוי דן לכל בר נש לכו. הא תנינן, בר נש דנפיק לארזא, יתבונן לתלת מלין. לדורון, לקרבא, לצלותא. מנן מיעקב, דהא לתלת אלן אתכוון, וריו גרמיה לדורון, לקרבא, לצלותא. והאי בר נש, אזיל בארזא איהו. הא ביה עטופא דמצוה, לצלותא. והא ביה כלי זינין, לקרבא. כיון דתרין אלן אית ביה, תליתאי לא למרדף אבתרה.

261. כד קריב לגבייהו, יהבו ליה שלום ולא אתיב לון. אמר רבי חייא, הא נוד מאינן (דף רה ע"א) תרין, דאתזוזין למהוי ביה לית ביה, דהא לא אתקין גרמיה לדורון, ובדורון שלמא כליל ביה. אמר רבי יוסי, דילמא איהו משתדל בצלותיה, או מרוזיש תלמודיה בגין דלא יעקר ליה.

262. אזלי כוונדא, ולא מליכ ההוא בר נש בהדייהו. לבתר אשתמיטו רבי חייא ורבי יוסי ואשתדלו באורייתא. כיון דזמו ההוא בר נש דהוה משתדל באורייתא, קריב לגבייהו ויהיב לון שלום.

263. אמר לון, רבותי, במה זשדתון לי, כד יהביתו לי שלום, ולא אתיבנא לכו. אמר ליה רבי יוסי, דילמא צלותא הוית אמר, או מרוזיש בתלמודך. אמר לון, קודשא בריך הוא ידן לכו לכף זכו.

264. אבל אמר לכם, יום אחד הייתי הולך בדרך, מצאתי איש אחד והקדמתי לו שלום, ואותו איש היה שודד, וקם עלי וצער אותי, ואלמלא שהתגברתי עליו הצטערתי. מאותו יום נדרתי שלא להקדים שלום, רק לאדם צדיק, אלא אם הפרתי בראשונה, משום שיכול לצער אותי ויתגבר עלי בכח, משום שאסור להקדים שלום לאיש רשע, שכתוב (ישעיה מט) אין שלום אמר ה' לרשעים.

265. ואותה השעה שראיתי אתכם ונתתם לי שלום ולא השבתי לכם, חשדתי אתכם, משום שלא ראיתי בכם מצוה שנראית בחינן, וכמו כן הייתי חוזר על תלמודי, אבל עכשו שראיתי אתכם שאתם צדיקים, הנה הדרך מתקנת לפני.

266. פתח ואמר, (תהלים עג) מזמור לאסף אף טוב לישראל אלהים לברי לבב. בא ראה, הקדוש ברוך הוא עשה את הימין ועשה שמאל להנהיג את העולם. אחד נקרא טוב, ואחד נקרא רע. ובשני אלה נכלל האדם, והתקרב בכל.

267. ובאותו הרע, שהוא השמאל, נכללו עמים עובדי כוכבים ומזלות ונתן בצד שלהם, משום שהם ערלי לב וערלי בשר ולהטמא בו. אבל בישראל מה כתוב? אף טוב לישראל.

268. ואם תאמר, לבלם? לא, אלא לאותם שלא נטמאים עם אותו הרע, שכתוב לברי לבב, משום שזה טוב וזה רע. טוב לישראל לבדם, ורע לעמים עובדי כוכבים ומזלות. אף טוב לישראל בדי להדבק בו, ובזה נדבקו ישראל בסוד עליון, בסוד האמונה, שהכל יהיה אחד.

264. אבל אימא לכו. יומא זור הוינא אויל בארזא, אשכונא זור בר נש, ואקדימנא ליה שלום. והוא גברא הוה לסטים, וקם עלי, וצער לי. ואלמלא דאתתקפנא ביה אצטערנא. מההוא יומא נדרנא, דלא לאקדימא שלום, בר לבר נש ופאה. אלא אי ידענא ביה בקדמיותא, בגין דיוכל לצערא לי, ויתתקף בי בזוילא. בגין דאסיר לאקדימא שלום לבר נש וזיבא. דכתיב, (ישעיה מט) אין שלום אמר ה' לרשעים.

265. והוא שעתא דזומינא לכו, ויהביתו לי שלום ולא אתיבנא לכו. וזשידנא לכו. בגין דלא זומינא בכו מצוה דאתנזוי לבר. והוינא כמו כן מהדר תלמודאי. אבל השתא דזומינא בכו דאתון ופאין, הא ארזא מתתקנא קדמי.

266. פתחו ואמרו, (תהלים עג) מזמור לאסף אף טוב לישראל אלהים לברי לבב. תא וזוי, קודשא בריך הוא עבד ימינא ועבד שמאלא, לאנהגא עלמא. זור אקרי טוב וזור אקרי רע. ובתרין אלין אתכליל בר נש, ואתקריב בכלא.

267. והוא רע דאיהו שמאלא, אתכלילו ביה עמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות, ואתיהיב בסטרא דלהון. בגין דאינון ערלי לבא, וערלי בשרא, ולאסתאבא ביה. אבל בישראל מה כתיב, אף טוב לישראל (כתיב).

268. ואי תימא לכלהו, לאו. אלא לאינון דלא אסתאבי בהדי ההוא רע. דכתיב, לברי לבב. בגין דדא טוב ודא רע. טוב לישראל בלזודייהו, ורע לעמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות. אף טוב לישראל, בגין לאדבקא ביה. ובהאי אתדבקו ישראל, ברזא עלאה, ברזא דמהימנותא, למהוי כלא זור.

269. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, אֲשֶׁרִינוּ שְׁלֹא טָעִינוּ
בָּךְ, וְהָרִי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלַח אוֹתָךְ
אֵלֵינוּ. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, מִשּׁוֹם שְׁטוּב הוּא
לְיִשְׂרָאֵל, יֵשׁ לְיִשְׂרָאֵל חֶלֶק לְעוֹלָם הַזֶּה,
וּבְעוֹלָם הַבָּא לְרֵאוֹת עֵין בְּעֵין אֶת מַרְאֵה
הַכְּבוֹד, כְּפִתּוּב (ישעיה נב) כִּי עֵין בְּעֵין
יֵרְאוּ בְּשׁוּב ה' צִיּוֹן. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן
וְאָמֵן.

269. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, וְכַאֲשֶׁן אָנֹכִי, דְּלֹא שִׁבְשֵׁנָא בָּךְ.
וְהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שִׁדְרָךְ לְגַבְלָךְ. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי,
בְּגֵין דְּטוּב הוּא לְיִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל אֵית לֹון זְוּלָקָא
בְּעַלְמָא דִין וּבְעַלְמָא דְאַתִּי. לְמַזְזוּמִי עֵינָא בְּעֵינָא זְוִיזוּ
יִקְרָא. כְּמָה דְכְּתִיב, (ישעיה נב) כִּי עֵין בְּעֵין יִרְאוּ
בְּשׁוּב יי צִיּוֹן. בְּרוּךְ יי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: (ע"כ פרשת
מקץ)

בְּרוּךְ יי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן יְמִלְכוּךְ יי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

